

Pöytäkirja

Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton
neljännessä edustajakokouksesta Helsingissä
24—27 p:nä marraskuuta 1912.

Laatineet:

Pekka Lönnngren. Rietti Itkonen.
Antti Räsänen. Hannes Ukslla.
Väinö Vankkoja.

Työväenliikkeen kirjasto

20008667 varasto
329 14-053.6(480) SN< 2 K PÖYTAKIR
Pöytäkirja Suomen sosialidemokratisen n

**TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO**

Helsinki 1913, Työväen kirjapaino.

I. Kokouksen järjestystoimet.

Avaus, toimitsijat, osanottajat ja työn järjestäminen.

Avaus.

Sunnuntaina, marraskuun 24 päivänä kokoontuivat Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton osastojen edustajat Helsingin Työväentalon A-saliin keskustelemaan ja päättämään yhteisistä asioistaan. Valtuuksien tarkastus alkoi klo 8 aamulla, varsinainen kokous klo 9.

Valtakirjain tarkastuksen toimitettua alkoi varsinainen kokous [^]Internationalella". Tämän jälkeen nousi puhujalavalle liiton puheenjohtaja toveri *Vilho Viitanen* ja lausui edustajat tervetulleiksi seuraavin sanoin:

Arvoisat puoluetoverit, Sos.-dem. Nuorisoliiton edustajat!

Liittotoimikunnan puolesta saan lausua teidät tervetulleiksi tähän neljanteen Suomen Sos.-dem. nuorison edustajakokoukseen.

Sen kahden ja puolen vuoden ajalla, joka on kulunut siitä, kun viimeksi kokoonnuimme Kotkassa, on joukkomme kasvanut ilahuttavan suuressa määrässä. Silloin oli edustajia ainoastaan noin puolet tästä määrästä, kuin mitä on nyt tähän kokoukseen saapunut. Sekä osastojen luku että jäsenmäärä oli silloin myöskin samassa suhteessa pienempi. Nyt kun näkee tämän näinkin suuren edustajajoukon, niin muistuu mieleen se ensimmäinen liittomme edustajakokous, joka pidettiin Tampereella kuusi vuotta sitten, jolloin laskettiin perustus sos.-dem. nuorisoliikkeelle maassamme. Kuusi vuotta on kyllä lyhyt aika, mutta näinkin lyhyellä ajalla on liikkeemme meillä kasvanut kolminkertaiseksi. Silloin kun sos.-dem. nuorisoliike meillä perustettiin, niin oli meitä tämän liikkeen liepeissä tuskin kahta tuhatta henkeä ja nyt jo saamme laskea kuuluvaksi liikkeeseemme kuitenkin kuutisen tuhatta nuorukaista ja neitosta ja lisäksi vanhempaakin väkeä. Ja yhä edelleen on kasvamassa tämä köyhälistönuorison taisteluarmeija, josta kasvaa joukkoja sos.-dem. puolueen riveihin, jos se vaan vapaasti saisi mennä eteenpäin

joutumatta virkavallan kuristuksen alaiseksi. Mutta valtiollinen sorto, joka päiYä päivältä käy meillä yhä uhkaavammaksi, tulee epäilemättä ennenkaikkea kuristamaan meidän koko maamme työväenluokan pyrkimyksiä ja toimintaa. Ja tämän valtiollisen sorron perimäisenä pyrkimyksenä etupäässä onkin saada riis-tetyksi työtätekevältä luokalta sen ennen saavuttamat vähäiset-kin oikeudet ja saattaa siten meidän, kuten Venäjän työväen-luokan, kokonaan mielivallasta riippuvaksi. Senpä vuoksi näyt-tääkin nykyhetkellä vastainen toimintamme yhä synkemmältä. Mutta se ei saa sittenkään toimintaamme lamaanntuttaa, vaan on meidän yhä edelleenkin tarmokkaasti toimittava. Ja tässä kokouksessa on nyt hyviä ja tuloksia tuottavia toimintaohjeita vastaisuuden varalle laadittava ja toimittava niin, että saadaan päätökset sellaisia, joista tulee olemaan hyötyä, ei ainoastaan köyhälistön nuorisolle, vaan myöskin koko työväenluokalle.

Kaikkia niitä päätöksiä, joita tehtiin Kotkan kokouksessa, ei liittotoimikunta ole voinut noudattaa eikä täytäntöön panna. Niistä syistä, jotka sen ovat vaikuttaneet, tehdään selvää toi-mintakertomuksessa.

Haitallisesti on toimintaan vaikuttanut se, että liiton sihtee-rit ovat vähän väliä vaihtuneet, ollen kuluneen toimintakauden aikana kokonaista viisi eri sihteerää. Ja näistäkin vielä yksi, Sulo Allen, oli lurjus, joka jätti liikkeeseemme häpeätahrän, jollaista ei meidän maamme työväenliikkeessä ole ennen tapah-tunut. Mutta vaikka tällainen lurjus on liikkeeseemme päässyt tunkeutumaankin, ja vielä niin tärkeään toimeen kuin liiton en-simäiseksi mieheksi, niin ei se silti ole saanut tahratuksi koko sos.-dem. Nuorisoliikkeen puhdasta ja ylevää lippua, vaan voimme sitä yhä edelleen korkealle kohottaa.

Kun me nyt alotamme työn ja luomme perustuksen tulevalle toiminnallemme ja pyrkimyksillemme, niin muistakaamme kaiken aikaa, kun olemme täällä kokoontuneina, että se työ, jonka olemme saaneet tehtäväksemme, on äärettömän suuri merkityk-sinen, ja että me emme tuhlaa aikaamme pikkumaisuuksissa, turhissa ja mitättömissä asioissa, vaan suoritamme edessä-olevan työn kuin miehet ja menettelemme kaikissa esille tule-vissa asioissa niiden tärkeyden mukaan.

Me olemme tänne kokoontuneet maamme eri osista, ehkä eriävillä ja aivan vastakkaisillakin mielipiteillä monissa tär-keissä asioissa. Mutta se on hyvä niinkin. Sillä ei mikään elinvoimainen kansanliike menesty ilman mielipiteitten eroavai-suuksia jäsenien keskuudessa, jollaisia eroavaisuuksia meidän-kin kesken on ollut ennen kokousta havaittavissa. Harkit-kaamme vakavasti niitä mahdollisia mielipiteiden eroavaisuuk-sia, joita meillä on, eli sattuu olemaan aina kuitenkin muistaen, että kaikesta huolimatta olemme tulleet tänne meidän kaikkien

yhteisen asian, köyhälistön nuorison ja koko työväenluokan vapautuksen puolesta toimimaan ja toimikaamme myös sitten sen mukaisesti!

Lausun vielä kerran teidät tervetulleiksi ja julistan Suomen sos.-dem. Nuorisoliiton neljännen edustajakokouksen avatuksi ja alkaneeksi.

Kokouksen toimitsijat.

Liittotoimikunta ehdotti kokouksen puheenjohtajiksi toverit *Vihtori Huhta* Hämeenlinnasta, *Matti Väisänen* Helsingistä, *Yrjö Räisänen* Kuopiosta ja *A. Paasonen* Sukevalta sekä sihteereiksi toverit *Väinö Vankkoja* ja *Pekka Lönnngren* Tampereelta, *Rieti Itkonen* Porvoosta. *Antti Räsänen* Helsingistä ja *Hannes Uksila* Oulusta. Tulkeiksi ehdotti liittotoimikunta *Jalo Kohosen* ja *Hannes Stoltin*. Liittotoimikunnan ehdotus yksimielisesti hyväksyttiin, joten yllämainitut tulivat kokouksen virkailijoiksi.

Puhetta ryhtyy johtamaan *A. Paasonen*.

Kokouksen osanottajat.

Toveri *Viitanen* esitti edustajien luettelon. Sen mukaan oli kokoukseen osanottajiksi ilmoittautuneet seuraavat osastojen, piiritoimikuntien, liittotoimikunnan ja »Työläisnuorison», puolue-toimikunnan ja Ammattijärjestön edustajat:

Osastojen edustajat:

Hels. sos.-dem. n.-seura Väinö Pukka.
Hämeenlinnan os. Vihtori Huhta.
Vaasan os. K. Nordlund.
Oulun os. Hannes Uksila.
Helilän os. A. Ruuska.
Pietarsaaren os. K. Hellsten.
Jyväskylän os. Toivo Lehto.
Viipurin os. O. Vuoristo.
Kuopion os. Yrjö Räisänen.
Viialan os. Thure Laitinen.
Savonlinnan os. Kalle Kervinen.
Kotkan os. Pekka Kemppi.
Jaakkiman Kastamoharven os. O. Kainulainen.
Kymin tehtaalla os. Frans Ruohonen.
Turun os. V. Virranpyörre.
Tampereen os. Toivo Louhi, Pekka Lönnngren ja K. Rovio.
Hyvinkään os. J. Aro.
Parkkarilan os. Aug. Kuukka.

Forssan os. Pietari Salmenoja.
 Kurikan os. R. Lahti.
 Tiutisen os. Elin Heikkilä.
 Söörnäisten os. Jukka Viitasaari ja Antti Kiviranta.
 Porin os. Onni Toivonen.
 iSortavalan os. Aug. Karjalainen.
 Hels. „Sointu” os. E. Rimpiläinen.
 Kangasalan os. Matti Niemi.
 Riihimäen os. E. Salo.
 Hangon os. Anni Hanhineva.
 Rovaniemen os. Pekka Komulainen.
 Kiialan & Tuijulan os. J. Kiianen.
 Seinäjoen os. H. Luhtanen.
 Lahden os. V. Virtanen.
 Lappeenrannan os. O. A. Paappanen.
 H :veden Sarvikummun os. Toivo Pakarinen.
 Kajaanin os. Ville Niemi.
 Porvoon os. Rieti Itkonen.
 Voikan os. E. Grönberg.
 Heinäveden Kerman os. Toivo Pakarinen.
 Kristiinan ja Perälän os. Jaakko Uittomäki.
 Urjalan Saviniemen os. E. Toivonen.
 Messukylän os. Emil Lehtola.
 Loimaan os. Kustaa Salminen.
 Töölön ruotsal. klubi Selma Hietala.
 Helsingin ruotsal. klubi J. Niemi.
 Terijoen os. Mimmi Antikainen.
 Napialan os. Paavali Lampela.
 Keravan os. A. Ojaniemi.
 Fredriksbergin os. A. Lehikoinen.
 Vaasan ruotsal. klubi J. Lönnberg.
 Pietarsaaren ruotsal. klubi Viktor Forsström.
 Virkkalan os. K. Lindstedt.
 Grankullan os. J. Leino.
 Jämsänkosken os. Aapo Kaukonen.
 Riikosten Poikmetsän os. Juho Huhki.
 Inkilän os. A. Karjalainen.
 Kouvolan os. Väinö Stenholm.
 Kelkkalan os. Juho Huttunen.
 Someroniemen os. Aleksi Aaltonen.
 Sorvalin os. Jalmari Tammilaakso.
 Karsatin os. Juho Kirkas.
 Sukevan os. Armas Paasonen.
 Lapinlahden os. Jonas Mähönen.
 Sorsakosken os. Matti Lappalainen.
 Loviisan os. J. Tuhkanen.

Ekö ruotsal. klubi Dagmar Westerholm.
 Launosten Lopen os. Iida Kallio.
 Jokiniemen Lopen os. Väinö Tamminen.
 Kirkkonummen ruotsal. klubi Aino Pettersson.
 Urjalan „Nuori Voima” J. Laurila.
 Backrändin ruotsal. klubi Frans Lönnberg.
 Malmin os. Emil Böckman.
 Rimal ruotsal. klubi Karl Henriksson.
 Mommilan os. Otto Lepistö.
 Kellokosken os. Frans Höijer.
 Jokelan os. Valfrid Lehtinen.
 Hangon ruotsal. klubi Karl Lundsten.

Piiritoimikuntien edustajat:

Uudenmaan piiritoimik. Vihtori Puhakka.
 Vaasan piiritoimik. Emil Laiho.
 Viipurin piiritoimik. Jalo Kohonen.
 Porin piiritoimik. Ville Lindbom.
 Hämeen etel. piiritoimik. H. Jalonen.
 Kyminlaakson piiritoimik. Manne Mattila.
 Ruotsal. Keskuskomiteasta J. Sundberg ja G. Lindstedt.
 Kuopion piiritoimik. ja osast. Yrjö Räisänen.

Liittotoimikunnasta:

Vihtori Katajapuro.
 Jussi Railo.
 J. W. Holm.
 Saima Melin.
 V. Ventola.
 Hannes Stolt.
 Matti Väisänen.
 Antti Räsänen.
 Vilho Viitanen.

Työläisnuorisosta:

Väinö Vankkoja.

A mmattijärjestön toimikunnasta:

Matti Paasivuori.

Puoluetöimikunnasta:

Matti Turkia.

Tilintarkastajien

puolesta oli läsnä tov. Herman Saxman.

Äänioikeutettuja (osastojen) edustajia oli siis läsnä 79, muita 22, joten kokouksessa oli läsnä yhteensä 101 edustajaa.

Tervehdykset.

Vastaukseksi liittotoimikunnan kutsuun tulla edustajansa kautta osaaottamaan tähän liittokokoukseen olivat nuoriso-Internationalen sihteeristö sekä Ruotsin ja Norjan veljesliittojen toimikunnat lähettäneet seuraavat vastaus- ja tervehdyskirjelmät, jotka toveri Railo kokoukselle esitti:

Kansainvälisen sihteerin vastaus:

Arvoisat toverit.

Teidän ystävällistä kokouskutsuunne en valitettavasti voi noudattaa. Matka on niin pitkä, että matkakustannukset tulevat liian korkeiksi. En voi myöskään tulla sen tähden, että samaan aikaan kuin Teidän kongressinne on myöskin todennäköisesti Baselissa kansainvälisen nuorisotoimiston kokous. Tämän takia pyydän Teitä julkituomaan kongressillenne kansainvälisen sihteeristön parhaimmat onnittelut.

Sosialistisella tervehdyksellä

Robert Danneberg.

Ruotsin sos.-dem. Nuorisoliiton toimikunnan kirjelmä:

Suomen Sosialidemokratisen Nuorisoliiton neljännelle kongressille.

Kun emme ole tilaisuudessa lähettämään edustajaamme kongressiinne, tahdomme täten sydämellisesti tervehtien toivottaa teille onnistumista ja edistymistä työskentelyssänne punaisen nuorisointernationalen hyväksi. Eläköön Suomen työväenluokan urhokas taistelu vapautuksensa puolesta ja käyköön Suomen sosialidemokratinen nuoriso aina etumaisena tässä taistelussa, uhmaten kaikkia vaikeuksia ja vastoinkäymisiä, murtumattomana ja voittamattomana.

Toverillisella tervehdyksellä

Ruotsin sos.-dem. Nuorisoliiton toimikunnan puolesta

Z. Höglund.

Tanskalaisten toverien kirjelmä:

Köpenhamina, 2 p. marrask. 1912.

Kiitämme Teitä ystävällisestä kutsustanne lähettää edustajamme kongressiinne 24—27 p:nä marrask Me emme kui-

tenkaan taloudellisista syistä ole tilaisuudessa lähettämään edustajaamme.

Pyydämme senvuoksi täten toivottaa Teille onnea ja menestystä työssänne.

Tanskan sos.-dem. Nuorisoliiton puolesta

Harald Jensen.
Puheenjohtaja.

Kirjelmien luettua kohotettiin voimakas kolminkertainen eläköön-huuto niiden lähettäjille ja koko kansainväliselle sos.-dem. nuorisoliikkeelle.

Huhta ehdotti, että lähetettäisiin tervehdyssähkösanomat Baselin parhaillaan koossa olevalle kansainväliselle sosialistikongressille ja kansainväliselle sos.-dem. nuorisokonferenssille.

Ehdotus hyväksyttiin ja jätettiin sähkösanomien sanamuodon laatiminen ja niiden lähettäminen puhemiesneuvoston toimeksi.

Työjärjestys.

Liittotoimikunta esitti kokoukselle seuraavan, painetun

Esityslistan

*Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton neljännelle edustajakokoukselle
Helsingissä 24—27 p:nä marraskuuta 1912.*

Kokoussäännöt.

Liittotoimikunta ehdottaa, että kokous hyväksyisi seuraavat kokoussäännöt:

1 §. Kokous aletaan aamuisin ja päivällislomien jälkeen yhteislaululla ja lopetetaan iltaisin samalla tavalla. Puheenjohtaja valitsee laulun.

2 §. Istuntojen alussa aamuisin ja päivällislomien jälkeen toimitetaan edustajien nimenhuuto ja saapuvillaolomerkintä. Poissaolevien edustajien nimet merkitään kokouksen pöytäkirjaan.

3 §. Täysiä edustajaoikeuksig, s. o. läsnäolo-, puhe- ja äänestys-oikeutta, nauttivat kokouksessa kaikki sääntöjen mää-
räysten mukaisesti valitut, liittoveronsa täysin suorittaneiden osastojen edustajat, jotka kokous sellaisiksi hyväksyy silloin, kun edustajaluettelo kokoukselle esitetään. Myöhemmin saapuneen edustajan suhteen päättää kokous erikseen. Läsnäolo- ja puheoikeus on edellämäinittujen lisäksi liittotoimikunnan kaikilla

jäsenillä ja varajäsenillä, jokaisen nuorisopiirijärjestön toimikunnan valtuutetulla, jokaisella liittoneuvoston jäsenellä, Työläisnuorison toimittajalla ja sen johtok. jäsenillä sekä Suomen sos.-dem. puolueen puoluetoimikunnan ja Suomen Ammattijärjestön toimikunnan valtuuttamilla kuin myös ulkomaisten toverijärjestöjen mahdollisesti lähettämällä kutsutuilla vieraililla. Muille kuin yllä mainituille ei kokouksessa puheoikeutta myönnetä. Läsnäolo-oikeus kokouksessa on edellämainittujen lisäksi sos.-dem. puolueen, sos.-dem. nuorisoliiton ja Suomen Ammattijärjestön jäsenillä sekä puolueen sanomalehtien kertojilla, sikäli kun kokoushuoneuston tila sallii. Edustajille ja kokouksen puheoikeutetuille osanottajille jaetaan kokouskortit, jotka on ovella olevalle järjestysmiehelle näytettävä kokoushuoneeseen tullessa. Kokouksen seuraajat näyttäkööt järjestysmiehelle edellämainittujen järjestöjen jäsenkirjat ja sanomalehtien kertojat kertopakorttinsa.

4 §. Puhevuorot pyydetään keskustelun aikana kirjallisesti.

5 §. Yleensä puheenvuorot puhutaan lavalta; korkeintaan kaksi minuuttia kestävät lausunnot saa esittää paikaltaan.

6 §. Puhevuorot annetaan siinä järjestyksessä kuin ne on pyydetty. Kysymyksestä, josta ei ole painettua alustusta, saa alustaja puhua ensin. Kysymyksiin, jotka tehdään liittotoimikunnalle, saavat toimikunnan puheenjohtaja, sihteerit ja rahastonhoitaja vastata heti.

7 §. Työjärjestystä koskevia ehdotuksia voidaan lyhyesti tehdä ulkopuolella puhujalistaa.

8 §. Alustajan, vastaehdotuksen tekijän ja valiokunnan esittelijän puheaika on rajottamaton. Muiden puheaika on korkeintaan 15 minuuttia, ellei kokous sitä eri päätöksellä pitennä.

9 §. Samasta kysymyksestä saa sama puhuja käyttää lähetekeskustelussa korkeintaan kaksi ja valiokunnan mietinnön johdosta mahdollisesti syntyneessä päätöskeskustelussa korkeintaan neljä puhevuoroa; alustaja saa sen lisäksi yhden puhevuoron toisten loputtua.

10 §. Puhevuorot voidaan kokouksen aikana rajoittaa, samoin puheaika vieläkin lyhemmäksi kuin edellä on sanottu.

11 §. Kun keskustelu on loppunut, saa se, joka jonkun edellisen lausunnon kautta on tullut persoonallisesti loukatuksi, lyhyesti puolustautua, ryhtymättä asialliseen keskusteluun.

12 §. Ehdotukset on tehtävä kirjallisesti, elleivät ne koske ainoastaan työjärjestystä.

13 §. Ehdotus, joka ei ole saanut kannatusta, ei tule äänestysten alaiseksi. Kuitenkin, jos ehdotus on tehty sen jälkeen kuin puhevuorot on rajotettu eikä ole jällellä olevilta puhujilta saanut kannatusta, tulee puheenjohtajan, ennenkuin hän äänes-

tyttää ehdotukset, kysyä, kannatetaanko äskenmainittua ehdotusta.

14 §. Äänestys toimitetaan kättennostolla. Vähemmän tärkeissä tapauksissa voi jättää äänet laskematta, jos puheenjohtaja muutenkin selvästi huomaa, mikä vaihtopuoli on voittanut eikä hänen ratkaisunsa vastaan tehdä muistutuksia.

15 §. Kun äänestys toimitetaan kättennostolla, tulee edustajain istua paikoillaan.

16 §. Äänestys on toimitettava nimenhuudolla, jos joku sitä vaatii ja kymmenen edustajaa vaatimusta kannattaa.

17 §. Vaali, joka liiton sääntöjen määräyksen mukaan tapahtuu suljetuilla lipuilla, on myös toimitettava nimenhuudolla.

18 §. Puheenjohtajalla, joka johtaa kokouksen keskustelua, pitää olla vieressään vähintään yksi muista puheenjohtajista sekä yksi sihteeri. Nämä ottavat nimiliput vastaan, laativat äänestys ehdotuksen ja ovat muuten puheenjohtajalle apuna.

19 §. Edustajain ja puheoikeutta nauttivain kokouksen osanottajain lausuntojen pääasiallinen sisälllys sekä kaikki heidän tekemänsä ehdotukset ja niiden tärkeimmät perustelut merkitään kokouksen pöytäkirjaan ja annetaan jo mikäli mahdollista, kokouksen aikana asianomaisten itsensä tarkistaa.

20 §. Kokouksen pöytäkirjaan liitetään kokouksen asiakirjat ja sen painosmäärän sekä hinnan määrääminen jätetään liittotoimikunnalle.

Työpäivän jaottelu.

Liittotoimikunta ehdottaa työajan jaettavaksi seuraavalla tavalla:

Klo 9—yi 12 a.-p.	Kokoustyötä
y,12—12	Virvokeloma
12—2 i.-p.	Kokoustyötä
2—5	Päivällisloma
3—54 6 „	Kokoustyötä
H 6—6 „	Virvokeloma
6—7	Kokoustyötä
7 eteenpäin	Valiokuntatyötä.

Jos asianhaarat vaativat voidaan tästä työajan jaottelusta kokouksen erikoisella päätöksellä poiketa, siten kuin kokoussäännöissä lähemmin määrätään.

Asiain käsittelyn järjestys.

Liittotoimikunta ehdottaa, että liittokokous työnsä, jona on: a) entisen toiminnan arvostelu, b) uusien suunnitelmien teko ja c) suunnitelmien toimeenpanijain valitseminen, suorittaisi seuraavassa järjestyksessä:

Kokouksen avaus ja edustajain hyväksyminen, i

I. Entisen toiminnan arvostelu:

A. Toimintakertomukset:

1. Yleiskertomus, kert. ss. 1—33.
 2. 'Kustannuskertomus, kert. ss. 34—41.
 3. Neuvostokertomus, kert. ss. 42—57.
 4. Erikoiskertomus vuodelta 1910, kert. ss. 58—64.
 5. Erikoiskertomus vuodelta 1911, kert. ss. 65—71.
 6. Erikoiskertomus vuodelta 1912 (elokuun alkuun), kert. ss. 72—97.
 7. Täydennyksiä, kert. ss. 97—99.
 8. Loppuyhteenveto, kert. ss. 99—100.
 9. Erikoiskertomus v:lta 1912 elok.—marrask. (suullisesti).
 10. Piirien toimintakertomukset, (kukin erikseen).
- B. Taloudenhoito- ja tilikertomukset.

II. *Uusien toimintasuunnitelmien laatiminen.*

1. „Työläisnuorison" kotipaikka- ja lehden koko-kysymys ss. 3—4 ja 94—98.
2. Ohjelmaesitys, esitysvihkossa ss. 71—92.
3. Nuorisosuojeluskysymys ss. 11—14 ja 44—50.
4. Taantumuskysymys ss. 7—9 ja 67—71 ja 62.
5. >Liiton toiminnan uudelleen järjestäminen ss. 23—33.
6. Liitto ja piirit ss. 15—16 ja 42—43.
7. Ruotsal. osast. liitossa ss. 36—38 ja 51—55.
8. Valistustyö ss. 55—60 ja 98—100 ja 39—41 ja 10—11.
9. Pohjoismainen nuorisosihteeristö ss. 35—36.
10. Kunnalliskysymys ss. 92—94.
11. Raittiuskysymys ss. 16—23.
12. Sotilaskysymys s. 62.
13. Suhtautuminen puol. s. 61.
14. Suhtautuminen ammattijärjestöön ss. 62—67.
15. Säännöt ss. 4—7 ja 33—35.
16. Kansainväliset asiat (alust. suullisesti).
17. Tulo- ja menoarvio.
18. Päätösten tarkistus.
19. Seuraavan kokouksen paikka.
20. Liittotoimikunnan kotipaikka.

III. *Päätösten toimeenpanijain ja toimeenpanemisen valvojain valinta.*

1. Liiton puheenjohtajan vaali.
2. Liiton sihteerin vaali.

3. Liiton toimikunnan 7 vakinaisen jäsenen vaali.
4. Liiton toimikunnan 10 varajäsenen vaali.
5. Tilintarkastajain ja pöytäk. tarkastajain vaali.

Kokouksen lopettaminen.

Valiokunnat ja niiden työskentely.

Liittotoimikunta ehdottaa valittavaksi seuraavat valiokunnat:

1. Järjestävä valiokunta, johon kuuluvat kokouksen puheenjohtajat ja sihteerit sekä tulkit.

2. Äänestysvaliokunta, 5 jäsentä. Sen tehtäväksi tulee laskea äänet sekä käsiennosto- että lippuäänestyksissä ja nimi-huutoäänestyksissä toimittaa tarkistus.

Tähän valiokuntaan ehdotetaan valittaviksi: P. Kemppi (Kotka), V. Pukka (H:ki), Aug. Karjalainen (Sortavala), E. Rimpiläinen (H:ki) ja V. Puhakka (H:ki).

3. Toimitus-, tarkastus- ja tutkijavalioikunta, 6 jäsentä. Valiokunnan tehtäväksi tulee:

a) Päätösten toimitus lopulliseen sanamuotoon yhdessä sihteerien kera ja kokouksen lopullisesti tarkistettavaksi esittäminen.

b) Kokouksen pöytäkirjan lopullinen toimitus.

c) Liiton omaisuusluettelon ja omaisuuden vertaaminen ja taloudenhoidon tarkastus sekä Allen-jutun tutkiminen.

d) Liiton toiminta- ja tilikertomusten tarkastus ja niistä päätöslausunnon laadinta sekä lausunnon anto siht. hakijoista.

Valiokuntaan ehdotetaan: Kosti Leimu (Lahti), K. Nordlund (Vaasa), O. A. Paappanen (Lappeenranta), Selma Hietala (Töölön ruotsal. klubi), O. Toivonen (Pori) ja J. Railo (liittotoimik.).

4. Ohjelmakysymysten valiokunta, 7 jäsentä, käsittelee esityslistan II osassa olevat kysymykset n:o 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13 ja 14. Valiokuntaan ehdotetaan: J. Viitasaari (H:ki), R. Lahti (Kurikka), O. Vuoristo (Viipuri), O. Sundman (Voikka), R. Itkonen (Porvoo), H. Jalonen (Hämeenlinna) ja J. Sundberg (ruotsal. keskuskomitea ja liittotoimik.).

5. Järjestely- ja sääntökysymysten valiokunta, 7 jäsentä, käsittelee esityslistan II osan kysymykset n:o 1, 5, 6, 7, 9, 15 ja 16.

Valiokuntaan ehdotetaan: V. Virranpyörre (Turku), E. Laiho (Vaasa), T. Louhi (Tampere), G. Lindstedt (ruotsal. keskuskomitea), V. Lindbom (Pori), Manne Mattila (Kotka) ja V. Viitanen (liittotoimik.).

6. Agitatsiooni- ja valistuskysymysten valiokunta, 5 jäsentä, käsittelee esityslistan II osan kysymyksen n:o 8. Jäseniksi ehdotetaan: V. Vankkoja (Tampere), A. Kiviranta (H:ki),

Hannes Stolt (H:ki), H. Kuusisto (Vaasan Palosaari) ja A. Paasonen (Sukeva).

7. Talousvaliokunta, 5 jäsentä, käsittelee tulo- ja meno-
arvion ja sen yhteyteen tulevat seikat, jotka kokous lähemmin
määrää. Jäseniksi ehdotetaan: K. Hellsten (Pietarsaari), T.
Lehto (J:kylä), K. Kervinen (Savonlinna), A. Kuukka (Parik-
kala) ja J. Railo (liittotoimik.).

Esityslista ehdotuksineen hyväksyttiin mitä tulee kokous-
sääntöihin, työpäivän jaotteluun ja asiain käsittelyjärjestykseen.
Valiokunnista syntyi keskustelu.

Rovio ehdottaa, että ensin hyväksyttäisiin valiokunnat ja
sitten vasta niihin jäsenet.

Ehdotus hyväksytään.

Kohonen ehdottaa agitatsiooni- ja valistusvaliokunnan jäsen-
luvun lisättäväksi seitsemään.

Huhta toivoi asetettavan erikoisen sanomalehtivaliokunnan.

Railo vastusti ehdotusta.

Lönngrén kannatti. On kysymyksessä numerot, joten lehti -
valiokunta on tarpeen.

Vankkoja vastusti valiokuntaa. Lehden siirtämiskysymyk-
sessä on esillä yksinkertaisesti vaan jaa tai ei. Mikään kompro-
missi ei tule kysymykseen. Eri valiokunta siis tarpeeton.

Huhta kannatti edelleen valiokuntaa näin tärkeässä kysy-
myksessä.

Vuoristo esitti kysymyksen lähetettäväksi agitatsioonivalio-
kuntaan.

Viitanen vastusti eri valiokuntaa.

Asiasta syntyi äänestys. Eri valiokunta sai 45 ääntä, ei
valiokuntaa 15, joten eri sanomalehtivaliokunta päätettiin valita.

Kaksi ensimmäistä valiokuntaa hyväksyttiin liittotoimikunnan
ehdotuksen mukaisesti.

Toimitus-, tarkastus- ja tutkijavalikunnasta poistettiin
Huhdan ehdotuksesta Jussi Railo ja valittiin tilalle A. Aaltonen.
Poissaolevan Kosti Leimun tilalle valittiin W. Virtanen Lahdesta.
Muuten hyväksyttiin valiokunta liittotoimikunnan ehdotuksen
mukaan.

Ohjelmakysymysten valiokunta. Tov. Sundmanin tilalle,
joka ei ollut kokoukseen saapunut, valittiin H. Uksila Oulusta
ja eroa pyytäneen Rieti Itkosen tilalle Tuure Laitinen Viialasta.
Muuten hyväksyttiin liittotoimikunnan ehdotus.

Järjestely- ja sääntökysymysvaliokunnasta vapautettiin
sanomalehtivaliokuntaa varten Toivo Louhi ja valittiin tilalle
P. Salmenoja Forssasta. Samasta syystä vapautettiin valiokun-
nasta Vilho Viitanen ja valittiin tilalle Jussi Railo. Muuten hy-
väksyttiin l.-toimikunnan esityslista.

Agitatsiooni- ja valistuskysymysten valiokunnan jäsenlukua ehdotettiin lisättäväksi kuudeksi, jotta saataisiin siihen myöskin yksi edustaja Viipurin piiristä. Ehdotus hyväksyttiin. Tov. Kuusiston sijaan valittiin valiokuntaan K. Rovio ja A. Paasosen tilalle Vilho Niemi Kajaanista. Lisäksi valittiin J. Tammilaakso Viipurin Sorvalin osastosta. iL.-toimikunnan muut ehdokkaat hyväksyttiin.

Talousvaliokunta hyväksyttiin l.-toimikunnan ehdotuksen mukaisesti. Samoin järjestävä valiokunta ja äänestysvaliokunta.

Sanomalehtivaliokuntaan ehdotti Vankkoja valittavaksi yhden joka piirijärjestöstä. Ehdotus hyväksyttiin ja tuli valiokuntaan seuraavat jäsenet: Viipurin piiri: O. A. Paappanen, L:ranta; Porin piiri: O. Toivonen, Pori; Turun piiri: Vihtori Virranpyörre, Turku; Oulun piiri: Komulainen, Rovaniemi; Vuoksenlaakson piiri: A. Karjalainen, Inkilän os.; Hämeen etel. piiri: H. Jalonen, iH:linna; Kuopion piiri: Yrjö Räisänen, Kuopio; Vaasan etel. piiri: K. Nordlund, Vaasa; Kymnlaakson piiri: Manne Mattila; Hämeen pohj. piiri: Pekka Lönnngren, Tampere sekä liittotoimikunnasta Vilho Viitanen ja »Työläisnuorisosta» Toivo Louhi.

Kokoonkutsujaksi kullekin valiokunnalle valittiin valiokunnassa oleva l.-toimikunnan jäsen tai se, joka on järjestyksessä ensimmäinen.

Tämän jälkeen otettiin y. tunnin kahviloma klo 12, jonka kestäessä juotiin Söörnäisten osaston tarjoamat kahvit.

Kokous alkaa kahviloman jälkeen klo 54 1. Otetaan käsiteltäväksi

i

Toimintakertomus.

Evästyskeskustelu.

A. Yleiskertomus.

Huhta huomautti, että toimintakertomukseen on liian paljon leikattu kaikenlaista tyhjämpäiväistä. On täten saatu kertomus mahdottoman laajaksi ja tuhlatu liiton varoja tarpeettomasti. Ei myöskään hyväksynyt toimintakertomuksessa sellaista «polemiikkia yksityisiä nimimerkkejä vastaan kuin tässä esiintyy.

*Viitasaari toivoi, että toimintakertomukset täsfeides julkais-
taisiin vuosittain. Piti tarpeen vaatimana, että Kotkan kokousten päätökset tässä toimintakertomuksessa uudelleen julkaistiin, sillä Kotkan kokouksen pöytäkirja on loppuun myyty.*

Asia meni valiokuntaan.

Kustannuskertomus.

(Toimintakertom. sivut 34—41.)

Keskustelutta valiokuntaan.

Neuvostokertomus.

(Sivut 42—57.)

Keskustelutta valiokuntaan.

Erikoiskertomus v.ta 1910.

(Sivut 58—64.)

Kiviranta huomautti, että olisi paras aina kansainvälisiin konferensseihin lähettää joku l.-toimikunnan jäsen, mieluummin liiton sihteeri. Konferenssiedustajasta, tov. Hakkilasta, syksyllä 1910 ei ollut liitoille samottavaa hyötyä, sekä että hän teki konferenssini käsittelemistä asioista liian lyhyen selostuksen.

Viitanen: Hakkilasta ei kyllä paljon hyötyä ollut, mutta on otettava huomioon, että hänet oikeastaan valitsi Kotkan kokous. Sillä sadalla markalla, minkä liittokokous edustajan lähettämiseksi luovutti, ei liiton sihteeri voinut matkalle lähteä ja muuta kielitaitoista ei liittotoimikunnassa ollut.

Kohonen huomautti, etteivät ne konferenssin päätökset, ellei ota lukuun militarismikysymystä, olleet niin kovin tärkeitä, että niistä olisi voinut pitkälti puhua. Ei siis se edustajan kertomuskaan voinut kovin laajaksi tulla.

Kiviranta: Ei muutenkaan ole eduksi lähettää edustajia l.-toimikunnan ulkopuolelta. Parasta olisi, mikäli mahdollista, lähettää aina matkaan liiton sihteeri.

Viitasaari: Liiton taloudenhoito ei ole tyydyttävällä kannalla. Kirjallisuuden levittämisen suhteen ei ole toteutettu Kotkan kokouksen päätöksiä. Olisi järjestettävä liitolle vakinainen taloudenhoitaja.

Railo: Huomautus liiton taloudenhoidosta ansaitsee erikoista huomiota. Kotkan kokous teki tyhmän päätöksen sijoittaa liittotoimikunnan ja lehden eri kaupunkeihin. Sihteeristä ja toimittajasta pidettiin huoli, mutta taloudenhoito jäi sivutoimeksi. Sihteerin poissaollessa joutuivat esim. kirjatilaukset viipymään. Liiton suuri kasvaminen on tehnyt talouden sivutoimena hoitamisen mahdottomaksi. Taloudenhoidon parantamiseksi esitteli liittotoimikunnan ja lehden asetettavaksi samaan kaupunkiin, että ne yhdessä voisivat hankkia hyvän taloudenhoitajan.

Huhta: Kotkan kokouksen päätökset olivat hyviä, mutta l.-toimikunta ei ole niitä pannut täytäntöön. Oli sitä mieltä, ettei liitto tarvitse eri taloudenhoitajaa, vaan että asiain näinkin järjestettynä ollen toimeen tullaan, ;ellei olla leväperäisiä. Sos.-

dem. vaalipiirijärjestökin tulevat toimeen yhdellä virkailijalla, joka lisäksi hoitaa taloutta ja kulkee luennoilla. Puoluetoimikunnallakin on vaan kolme kansliavirkailijaa.

Railo huomautti, ettei vaalipiiritoimikuntien ja liittotoimikunnan toimintaa käy vertaaminen toisiinsa. Meidän piirijärjestöt usein jäävät ihan äkkiä rempalleen esim. virkailijain vaihdosten vuoksi. Liittotoimikunnan on oltava tekemisissä suoraan osastojen kanssa, järjestettävä luentokursseja sekä pidettävä huolta myöskin piirien muusta valistustoiminnasta. Kun liiton osastojen lukumäärä nousee jo kolmannelle sadalle, on sihteerin ihan mahdoton pitää huolta taloudenhoidosta. Molempien orgaanien, lehden ja l.-toimikunnan yhdistäminen on taloudenhoitopuolen vuoksi välttämätön.

Viitanen yhtyi Railoon.

Virtanen yhtyi Railon lausuntoon v:n 1910 kertomuksen suhteen. Toimikunnalla on työvoimiin nähden liian paljon työtä. Ei muuten pitänyt lehden ja l.-toimikunnan yhdistämistä välttämättömänä liiton taloudenhoidon paremmalle kannalle saamiseksi.

Toivonen: Liiton asiain huono hoito ei johdu Kotkan kokouksen „tyhmistä” päätöksistä, vaan siitä, että sihteeri lentää ympäri maata. Sihteerin matkat tulevat kalliiksi ja asiain hoito kärsii. Sihteeriä on pidettävä kansliamiehenä, ei agitaattorina. Agitatsiooni on jo siirtynyt piiritoimikunnille. Komennelkoon sihteeri niitä.

Viitasaari hyväksyi toiminnan Kotkan kokouksen jälkeen. Kulunut toimikausi on ollut nousun aikaa liitossamme. Vain viimeisen sihteerin toimiaikaa vastaan voi syyllä muistutuksia tehdä.

Hellsten: Numeroista näkyy, että agitatsioonia on koko voimakkaasti harjoitettu. Pietarsaareen ei vaan ole siitä mitään saatu. V. 1910 esim. ei sihteeriä saatu Pietarsaareen lähtemään, ei millään ehdolla. Liittotoimikunta ei ole pannut tarpeeksi huomiota heikompien piirien hoitoon. Siitä ansaitsee l.-toimikunta paheksumislauseen; samoin siitä, että valitsi niin keltottoman sihteerin.

Railo huomautti edelliselle, ettei ole voinut kahdeksi revetä ja puhua eri paikoissa yht'aikaa. On hyvin luultavaa, että ne, jotka nyt moittivat paljosta matkustelemisesta, haukkuisivat vastaisessa tapauksessa laiskuudesta.

Nordlund hyväksyi l.-toimikunnan toiminnan v:lta 1910. Luuli kuitenkin lehden ja l.-toimikunnan hyvin tulevan toimeen eri paikoissa.

Huhta: Railo johti keskustelun harhaan puhumalla lehtikysymyksestä. Railon-aikaista toimintaa vastaan ei hänellä ole mitään muistuttamista. Jos piirien toiminta laimenee, on l-

toimikunnan riennettävä sitä elvyttämään. Jos toimintaa ei ole aina kunnollisesti hoidettu, ei syy ole taloudenhoitajan puutteen, vaan sen, ettei sihteeriiä käytetä oikeisiin tehtäviin. Liittotoimikunta on joka tapauksessa tyydyttävästi toiminut.

Holm: Kotkan kokouksen päätökset näkyvät unohtuneen. Näillä määriteltiin sihteerille myöskin matkustusvelvollisuus. Nyt moititaan siitä, että päätöksiä on noudatettu. Se on hiukan epäjohdonmukaista se.

Kohonen oli puolestaan tyytyväinen toimikunnan toimintaan. Halusi tietää, mikä osa Josua Järvisellä oli l.-toimikunnan työhön.

Viitanen selitti, että Järvinen otti osaa vain pariin kokoukseen, joissa oli esillä yksinomaan järjestely asioita.

Asia meni valiokuntaan.

Erikoiskertomus v.lta 1911.

(Toimintakertomuksen sivut 65—71.)

Kiviranta ehdotti, että koetettaisiin pääasiassa arvostella sitä, minkälainen Allen oli sihteerinä ennen surullisenkuuluisaa tekoaan.

M. Niemi: Liittotoimikunta teki virheen valitessaan sihteeriksi sellaisen juopon kuin Allen.

Viitasaari: Liittotoimikunta ei voinut tietää minkälaiseksi Allen oli tuleva. Hänellä oli kannatusta kaikkialla maassa. Allenin valinnasta ei siis voi l.-toimikuntaa moittia. Ehkä sensijaan siitä, että se ei paremmin valvonut sihteerinsä töitä.

Puhevuorot rajotetaan.

Huhta: Ei voi moittia liittotoimikuntaa Allenin valitsemisesta. Olihan Allen tunnettu mies liitossa ja toimikunta otti saatavissa olevista parhaan.

Olisi muuten saatava virkailijat suorittamaan verot täsmällisesti, ettei tarvitseisi „Työläisnuorisossa” julkaista palstanpituisia rästilueteloja.

Vankkoja: Allen ei sihteeriksi tullessaan ollut sellainen juoppo, miksi lopuksi kehittyi. Liittotoimikunta valitsi parhaan saatavilla olevista.

Viitanen: Liittotoimikunnalle ei tullut valituksia Allenin valinnan jälkeen. Toimikunnalla ei ole ollut hänen kaikista juopotteluistaan tietoa.

Virtanen: Jo puhujana ollessaan esiintyi Allen toisinaan puhealaisuuksissaan juopuneena. L.-toimikunnan olisi pitänyt paremmin valvoa Allenin toimintaa ennen tuota loppujuttua.

Laiho kaipasi tilitystä viime vuonna kautta maan vietetyistä liiton 5-vuotisjuhlista.

Railo: Juhlien tulokset kovin laihat. Piiritoimikuntien osuus

on liiton tileissä niiden hyväksi merkitty. Saavat nostaa osuutensa milloin tahansa.

Räisänen ei voinut syyttää 1.-toimikuntaa siitä, että se Allenin sihteeriksi valitsi, sillä ei kuulunut moitteita mistään, missä Allen puhujana kulki. Muuten näytti siltä, että Allen hoiti alunpitäin tehtäviään huonosti. Toimikunnan olisi pitänyt pitää virkailijastaan hiukan parempaa huolta.

Railo paheksui osastojen osoittamaa virallista kylmyyttä, kun nämä eivät toimikunnalle ilmoittaneet mitään, Allenin epä-säännöllisyyksistä. Toimikuntaa ei voi moittia valinnasta, mutta kylläkin hiukan siitä, ettei se myöhemmin tarttunut kyllin kouraisesti asiaan. Mutta se taas johtui osaksi tietämättömyydestä ja osaksi siitä, että toimikunta alituisten sihteerin vaihdosten katsoi tuottavan liiton toiminnalle haittaa. Liittokokoukseen asti luultiin hänen kanssaan tultavan toimeen.

Holm paheksui sellaista menettelyä, että, vaikka Allenin epä-säännöllisyys tunnettiin, ei siitä 1.-toimikunnalle ilmoitettu. Ei ilmoitettu jälestäpäin hänen myöhemmistäkään laiminlyönnestään.

Nordlund moitti 1.-toimikuntaa, kun tämä ei valvonut Allenin toimintaa paremmin. Esitti seuraavan päätöslauselmaehdotuksen :

Kokous on sitä mieltä, että liittotoimikunta on menetellyt harkitsemattomasti valitessaan sihteeriksi henkilön, joka on tietävästi viettänyt epä-säännöllistä elämää ja myöhemminkin pitänyt häntä toimessa hänen jatkuvasta huonosta toiminnastaan huolimatta.

Asia meni valiokuntaan.

Erikoiskertomus v.lta 1912.

(Toimintakertomuksen sivut 72—99.)

Räisänen: Niinkuin Huhta jo on maininnut, on tähän kertomukseen leikattu aivan liian paljon tavaraa ja haaskattu siten liiton varoja tarpeettomasti. Puolta lyhemmällä olisi ajanut saman asian.

Vuoristo: Toimintakertomuksen yhteydessä lienee paikallaan huomauttaa jotain kertomuksen laatimisen johdosta. Liittotoimikunnalla ei ollut oikeutta mennä muuttamaan liittokokouksen päätöstä liittokokouksen paikasta. Ei ollut edes oikeen asettaa tämä asia äänestyksen alaiseksi. Hämeenlinnassa olisi kyllä löytynyt huoneita osanottajille, sekä tarpeeksi suuri kokoussali. Ei olisi tarvinnut muuttaa Helsinkiin. Toimintakertomukset sekä alustusvihot on lähetetty niin myöhään ja niitä on ollut niin vähän, etteivät ne ole voineet tyydyttää välttämätöntäkään tarvetta. Liittotoimikunta ei lisäksi, ainakaan viipurilaisille lähettänyt

asianomaisia kuitteja lähetetyistä rahoista. On karhuttu usein jo suoritettuja maksuja. Tällainen asiantila juuri antaa tilaisuutta kaikenlaisten selkkausten ilmenemiseen. Esitti seuraavat ponnet:

1) Toimintakertomuksia ja alustusvihkoja on lähetetty osastoille liika vähän ja myöhään, joten osastojen jäsenillä ei ole tilaisuutta niihin lähemmin syventyä,

2) Liittotoimikunta ei ole julaissut tilikertomuksia kuten säännöt määräävät,

3) Liittotoimikunta ei ole oikeutettu itse valitsemaan tilintarkastajia, kun liittokokouksen valitsemat tilintarkastajat ovat olleet estettynä, vaan olisi tarkastajien valinta pitänyt esittää osastojen valittavaksi,

4) Liittotoimikunta ei ole oikeutettu muuttamaan liittokokouksen päätöksiä muuttamalla liittokokouksen pitopaikkaa,

5) Liittotoimikunta, vaikka on tiennyt Allenin tehneen tehtävänsä huolimattomasti, ei ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Nordlund ehdottaa, että luettaisiin nyt heti myöskin erikoiskertomus tämän elo—marraskuun ajalta alkuvuoden kertomuksen kera yhdessä arvosteltavaksi.

Ehdotus hyväksyttiin ja liiton v. t. sihteeri V. Viitanen luki sitten laatimansa kertomuksen sihteerinäoloajaltaan.

Kertomus oli seuraavanlainen:

Kertomus

*Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toimikunnan toiminnasta
eloku.—marrask. 1912.*

Toimikunta on kokoontunut tällä ajalla 12 eri kertaa ja on pöytäkirjaan tullut merkityksi näistä kokouksista 94 pykälää.

Koetettakoon seuraavassa tehdä lyhyesti selvää siitä, miten toimikunta on tällä ajalla toiminut.

Liittokokouksen valmistelut, jotka jo kevästä saakka ovat olleet toimikunnassa pohdinnan alaisena, ovat nyt tällä ajalla varsinaisesti tehdyt.

Liittokokouspaikan määräsi viimeinen liittokokous Kotkassa, kyllä pidettäväksi Hämeenlinnassa. Mutta tässä on nyt tapahtunut muutos. Kokous onkin tullut siirretyksi Helsinkiin, kuten jo edellisissä kertomuksissa mainitaan. Kun toimikunnan tietoon tuli ja jotkut toimikunnan jäsenet olivat itsekin olleet tilaisuudessa näkemään, että se kokoushuone — nim. työväentalon sali — oli Hämeenlinnassa mitättömän pieni, että ei sinne olisi mahtunut — kun tiettiin liiton sitte Kotkan kokouksen melkein puolella paisuneen — ne edustajat, mitkä kokoukseen saapuvat

ja kun vielä tettiin olevan muitakin vaikeuksia Hämeenlinnassa kokouksen pitoon nähden, niin annettiin asiain tällä kannalla ollen — liiton jäsenten itsensä ratkaistavaksi, pidetäänkö kokous Hämeenlinnassa, vai muutetaanko sen pitopaikkaa. Äänestyksen alaiseksi asetettiin kolme paikkakuntaa, nim. Tampere, Hämeenlinna ja Helsinki. Äänestyksen tuloksena oli: Helsinki sai 401 ääntä, Tampere 221 ja Hämeenlinna 192 ääntä, joten kokouspaikaksi tuli määrättyä Helsinki.

Toimintakertomukset lähetettiin osastoille jo syyskuun alkupuolella ja otettiin niistä 3,500 kpl. painos, josta 500 kpl. on päätetty käyttää siten, että osa lähetettiin osastoille ja osa jätettiin liittokokousta varten. Loput 3,000 kpl. liitetään liittokokouksen pöytäkirjaan.

Alustukset valmistuivat lokakuun puolivälissä ja toimittiin niiden suhteen samoin kuin toimintakertomustenkin.

Liittotoimikunnan puolelta määrättiin aika — elok. 15 päivään — jona aikana on edustajat valittava liittokokoukseen, jota valitsemisaikaa sitte usean osaston pyynnöstä pidennettiin loka-kuun 1 päivään saakka. Tällaiseen toimintaan ei suoranaisesti liiton säännöt velvoita liittotoimikuntaa, vaan on liittotoimikunta edustajain valinnan järjestänytkin tällä tavoin ainoastaan käytännöllisistä syistä ja että tällä tavoin edustajat tulisivat valittua mahdollisimman aikaisin, että tietäisivät seurata asioita paremmin ja pitemmän aikaa ja siten olisivatkin kokousasioihin paremmin perehtyneitä.

Ulkomaalaisille veljesjärjestöille, kuten Ruotsin, Norjan, Tanskan, Itävallan, Saksan ja Kansainväliselle Nuorisosihteeristölle lähetettiin kutsukirje liittomme edustajakokoukseen, samaten on lähetetty kutsu edust. lähettämisestä Suom. Sos.-dem. puoluetoimikunnalle ja S. Ammattijärjestön toimikunnalle.

Allen-juttu. Kun liittomme entinen sihteeri Sulo Allen oli tehnyt tunnetun petturitekonsa, niin kutsuttiin liittotoimikunta niin pian kun saatiin tapahtumasta tieto koolle. Tässä kokouksessa oli myöskin saapuvilla puoluetoimikunnan edustaja, puoluesihteeri Matti Turkia. Kokouksessa päätettiin lausua syvä halveksuminen tehdyn ilmiantoyrityksen johdosta ja itse tekijää vastaan sekä katsottiin hänen moisella häpeällisellä teollaan erottaneen itsensä Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton sihteerin toimesta ja liiton jäsenyydestä. Samalla katsoi kokous, että asia on heti saatettava julkisuuteen. — Liiton sihteerin tointa liittokokoukseen saakka määrättiin hoitamaan aliekirjottanut.

Kun tällainen katala teko oli tehty, niin katsottiin tarpeelliseksi panna toimeen tarkastus piiritoimikuntaimme ja osastojemme viimeaikaisen valtiollisen toiminnan suhteen, ainakin tärkeimmillä paikoilla, sillä epäiltiin, että tämä ilmiantajalurjus olisi jollain tavoin tointaan harjottanut myöskin osastoissa.

Tähän tarkastukseen pyydettiin puoluetoimikuntaa myötävaikuttamaan. Puoluetoimikunnan puolesta suostuttiinkin panemaan tällainen tarkastus toimeen. Ja puoluetoimikunta lähetti henkilöt matkalle, joille liittotoimikunta antoi myöskin valtakirjat. Tämä tarkastus kuitenkin osotti, että missään ei mitään erityistä huomattu, joten Allen ei ollut ennättänyt vaikuttaa vielä konnatoimillaan edemmäksi.

Liittotoimikunta katsoi tarpeelliseksi antaa tämän ilmiannon johdosta myöskin osastoille julistuksen, joka julistus lieenee kaikille tunnettu. Siinä julistuksessa tehdään selvää mitenkä tällainen provokatsioonityö jei ole mitään uutta, vaan on sellaista toimintaa vallassaolevain puolelta koetettu järjestää useissa muissa — valtiollisen sorron — maissa työväen järjestöjen keskuuteen, saadaksean sillä tavoin tuhotuksi työväen järjestöt. Julistuksessa vielä kehoitetaan järjestöjä kaikkialla valvomaan, ettei Allenin tapaiset pimeät voimat pääsisi joukkoomme vahitkoja tekemään. Lopuksi kehoitetaan kaikkialla yhä innokkaampaan toimintaan, että tästä kolauksesta päästäisiin mitä vähemmällä vaurioilla.

Allenin vajuusasiat: Kun liittotoimikunnan jäsenissä syntyi epäilystä, että Allen olisi jollain tavoin ehkä kähveltänyt liiton omaisuuttakin, niin katsottiin välttämättömäksi laatia kyselykaavakkeet, jotka lähetettiin osastoihin, sekä vailittiim eri henkilöt tarkastamaan hänen lähetystilejään. Tarkastajina ovat olleet Vihtori Katajapuro ja Hannes Stolt. — Kyselykaavakkeiden palattua osastoista huomattiinkin Allenin kavalthaneen liiton omaisuutta, vaikkakaan hänellä ei ole ollutkaan mitään tekemistä itse liiton rahavarain hoidon kanssa. Allen on nim. joihinkin osastoihin lähettänyt kirjallisuutta y. m. omassa nimessään, joten hän on niistä lähetyksistä saanut perityksi maksun. Samaten hän on myynyt kirjallisuutta liiton toimistossa helsinkiläisille osastoille, joista hän on saanut myöskin maksun, tilittämättä niitä kuitenkaan liiton rahastonhoitajalle. Niinikään hän on kantanut liiton toimistossa joiltakin osastoilta liittoveroja, jotka ovat myöskin jääneet hänen taskuunsa. Tällä tavoin kähvelletty summa nousee *368 markkaan ja 15 penniin*. — Liittotoimikunta oli jo kuitenkin aikaisemmin, ennenkuin lopullista kavalletun summan suuruutta tiedettiinkään, hankkinut takauksen kavalletun summan takaisin saamiseksi Allenin veljeltä, murari K. E. Allenilta Tampereelta, joten näinollen ei liitto rahallisesti joudu kärsimään tästä kavalluksesta.

Kutomatyöläisten agitatsiooni. Kutomatyöläisten liittotoimikunnan puolesta oli jo viime talvena pyydetty tietoa siitä, miten paljon liittotoimikunta tahtoi, jos 'Nuorisoliiton puolesta myös harjotettaisiin agitatsioonia, niillä paikon, joissa on nuorisosastoja, myös kutomatyöläisten keskuudessa, Liittotoimikunta

pyysi sitte lausuntoja nuorisopiiritoimikunnilta, että miten suuren summan he vaatisivat lisäägitatsiooniavustusta, jos he myös piirissään harjottaisivat kutomatyöläisten keskuudessa agitatsioonia. Vastauksia lähettivät Turun piiritoimikunta, joka olisi ottanut harjottaakseen agitatsioonia 75 markan lisäkorvauksella, Porin ja Vaasan piiritoimikunnat 50 markan, Uudenmaan piiritoimikunta ei ilmottanut mitään määrättyä summaa, vaan olisi ottanut agitatsioonia harjottaakseen erityisen laskun mukaan, sekä Viipurin piiritoimikunta ilmotti, että heidän puolesta ei oteta ensinkään osaa tähän agitatsioonin harjottamiseen. — Hämeen eteläiseltä piiritoimikunnalta saapui sitte myöskin myöhemmin vastaus. He eivät ilmota mitään varmaa tästä vaan sanovat, että jos saadaa sellainen agitaattori, joka siihen kykenee, niin he ottavat harjottaakseen ilman mitään eri korvausta. — Muilta piiritoimikunnilta ei saapunut vastausta ensinkään. — Asiain tällä kannalla ollen päätettiin asia jättää avonaiseksi ensi maaliskuuhun asti, jolloin siitä lähemmin päätetään.

Palkollisjulistus. Palvelijain pestausmarkkinain aikana annettiin liittotoimikunnan puolesta erityinen „Palkollisjulistus”. Tässä julistuksessa kehoitettiin palkollisia taisteluun vuosiorjuutta vastaan. Samaten kehoitettiin nuoriso-osastoja panemaan toimeen vapaaviikon aikana erityisiä kokouksia ja iltamia, joissa kokouksissa ja iltamissa keskusteltaisiin ja tehtäisiin selvää palkollisten asemasta ja järjestymisestä.

Liiton jäsenkirjat loppuivat vähän ennen liittokokousta. Ja kun uusiakaan ei ennen kokousta voitu tilata, kun tiettiin liittokokouksessa tultavan tekemään korjauksia liiton sääntöihin, niin painatettiin väliaikaisesti jäsenkortteja, joita sitten on osastoille lähetetty jäsenkirjain tilasta. Näiden korttien hinta on ollut 2 penniä kappale.

Kirjallisuuden levitys. Kirjallisuutta on koetettu levittää tämän syksyn kuluessa mutta on se huonosti mennyt kaupaksi. Parhaiten on kirjallisuuden levittämisessä toiminut Porin piiritoimikunta. — Liiton kustannuksella ilmestynyttä uutta, toimittaja Väinö Vankkojan suomentamaa kirjasta, „Varokaa Sosialidemokrateja”, josta kirjasta otettiin 3.000 kpl. painos, ja hinta on vaan 20 P.:iä, ei ole vielä mennyt kaupaksi kun joku sata kappaletta. Muutakin kirjallisuutta on vielä koko joukon varastossa. Paremmiin siis sietää osastojen ja piiritoimikuntain toimia kirjallisuuden levittämisessä, niinkauan kuin siihen meillä vielä on tilaisuutta. — Kohdakkoin ilmestyy liiton kustannuksella taasen uusi teos „Sosialidemokratian Ohjelma”. Tahdommekin siis painaa edustajain mieliin kirjallisuuden levittämisen tärkeyden. Sillä sillätavoin valistamme itseämme ja toisia, sekä tuemme liiton rahallista asemaa.

Agitatsiooniavustuksen myöntäminen piireille. Tänä syk-

synä ei liittotoimikunta ole päättänyt myöntää agitatsiooniavustusta piireille, kun liittokokousmenoihin menee kokolailla rahaa, vaan on jättänyt agitatsioonityön järjestämisen tämän liittokokouksen ratkaistavaksi.

Sisäistä järjestämistyötä on myös tämän syksyn -kuluessa koetettu tehdä niin paljon kuin se on ollut mahdollista. Samaten on koetettu saada niitä laiminlyöntejä korjatuksi, joita Allen oli toimintansa aikana tehnyt. Jos ei tällä ajalla ole tullut kaikkia tyydytetyksi, niin ei siinä ainakaan ole liittotoimikunnalla tahdon puutetta ollut, sillä kaikin voimin on ainakin koetettu osastojen ja liiton menestymiseksi toimia. — Jätämme toimintamme myös tältä ajalta liittokokouksen arvosteltavaksi.

S. Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunnan puolesta:

Vilho Viitanen.

Jalonen: Liittotoimikuntaa on syytetty paljon aiheettomastakin. Mutta päätös liittokokouspaikan muuttamisesta, se on syntynyt harhaanjohtamalla osastoja. Allen antanut väärä tietoja H:linnan kokoustiloista. H:linnan t.-y:n talolle mahtuu noin 80 edustajaa kokousta pitämään. Olisi siellä voinut saada tilavammankin huoneen. Liiton talouden huonoon hoitoon on ollut syynä se, että taloudenhoito on ollut sivutoimena. Mitä tulee Alleniin, ei toimikuntaa voitane syyttää muusta kuin siitä, että se ei tarpeeksi tarmokkaasti tarttunut asiaan, kun huomasi Allenin seurustelevan epäilyttävien henkilöiden kera.

Viitasaari: Vuoden alkupuolella teki Allen työnsä tyydyttävästi. Mutta sitten alkoi hän juopotella ja seurustella epäilyttävien oljoitten kera. Liittotoimikunta antoi hänelle muistutuksia, mutta enemmänkin olisi voitu tehdä. Olisi valittava 3-henkinen toimikunta, joka kuukausittain tarkastaisi liiton asioiden hoitoa. — Liittokokouksen paikasta toimitettiin liittoäänestys, joten siitä ei ole mitään puhuttavaa.

Viitanen: Liittokokouspaikka näkyy olevan arka asia. Sääntöjen mukaan on toimikunnalla oikeus asettaa asia äänestyksen alaiseksi. H:linnan työväentalo ei ole tarpeeksi suuri kokouspaikaksi. Kun asiasta Kotkassa päätettiin, ei tiedetty seuraavan kokouksen näin suureksi tulevan. — Allenia ja hänen puuhiaan ei 1.-toimikunta voinut niin kovin tarkkaan seurata.

Toivonen: Liittotoimikunta kyllä tiesi mikä mies Allen oli, eihän se muuten olisi voinut hänelle varoituksia antaa. Allenin juopottelusta Helsingissä kuului juttuja aina Poriin saakka. Ehdotti toimikunnalle paheksumislausuntoa. Liiton asiat olivat sekaisin Allenin vuoksi. Porinkin piiri oli liitolle velkaa 280 markkaa, mutta Allen ilmoitti velan sadaksi markaksi. — Kustannustyössäkin moittimisen varaa. Esim. „Ihmisen kehitys-

historian" käänös oli viheliäinen. Kirjojen viipyminenkin on niiden menekkiä haitannut. — Liittokokouksen muuttaminen aivan turhaa puuhaa.

Huhta: Liittokokouspaikan muuttamisesta ei voi muuta kuin tuomita toimikunnan menettelyn. Toimikunnalla ei ollut oikeutta poiketa liittokokouksen päätöksistä. H:linnan työväentalo tarpeeksi suuri liittokokoukselle. Ellei olisi riittänyt, olisi saatu muualta suurempia huoneita. Allenin töistä ei tässä meillä ole syytä tutkia, vaan kyllä sitä osaa, mikä l.-toimikunnalla oli hänen laiminlyönteihinsä. Oli kuullut, että liittotoimikunnan eräät jäsenet sihteerin vaihdosta koettaen välttää olivat suorittaneet Allenin töitä. Toivoi toimikunnalle ipaheksumislausuntoa.

Nordlund piti Viitasen sääntöjen tulkintaa hiukan omituisena. Säännöissä sanotaan, että liittokokouspaikan määrää liittokokous. Tätä asiaa ei voi katsoa sellaiseksi, että siitä voisi liittoäänestys kysymykseen tulla. Vaasalaisten mielestä on toimikunta tässä asiassa mennyt yli valtuuksiensa ja ansaitsee paheksumislauseen. — Allenin jutussa katsoi toimikunnan puolelta annetun ristiriitaisia selityksiä. Yhtyi huomautuksiin toimintakertomuksen liiasta laajuudesta ja tarpeettomista lainauksista.

Ammattijärjestön kokouksen päätöksen johdosta Nuorisoliiton suhteesta Ammattijärjestöön ei liittotoimikunta, asiata osastoille esittäessään, ole tarkemmin kantaansa määritellyt. — Yleensä ei liittotoimikunta tänä vuonna ole tyydyttävästi toiminut.

Holm: Täällä on moitittu liittotoimikuntaa siitä, että liittokokouspaikka on liittoäänestyksen alaiseksi asetettu. Pitäisi kai olla selvää, että jos määrätty liittokokouspaikka katsotaan sopimattomaksi, on toimikunnalla oikeus, vieläpä velvollisuuskin, alistaa asia osastojen päätettäväksi. On ehdotettu liittotoimikunnalle epäluottamuslausetta tämän kokousjupakan johdosta. Silloin olisi kai johdonmukaista antaa epäluottamuslause myös äänestykseen osaaottaneille osastoille. — Mitä tulee liiton suhteesta Ammattijärjestöön, on liittotoimikunnan kanta siihen nähden ollut aivan selvä.

Kiviranta yhtyi Viitasaaren ehdotukseen 3-henkisen tarkastusvaliokunnan asettamisesta. Viime vuonna järjesti toimikunta agitatioonikokouksia Maarianpäiväksi. — Tänä vuonna sitä ei tehty. Luultavasti sihteerin vika, mutta lienevätköhän muutkaan toimikunnan jäsenet aivan syyttömiä tähän. Ammattijärjestön kanssa on meistä hierottu kauppaa meitä kuulematta. Tampere-laisilla on uudessa osastossaan nyt kolmattasataa jäsentä. Mitenkähän käynee vuoden perästä, kun niitä aletaan pakottaa ammattiosastoihin. Siinä tullaan taasen pian näkemään harakitsemattomien kauppojen seuraukset,

Räsänen puolusti liittotoimikuntaa. Se on tehnyt tehtävänsä niin hyvin, kuin olosuhteisiin katsoen on odottaa voitu.

Vankkoja: Liittokokouksen paikan muuttamisesta johtunut jupakka on turhaa juttua. Itse hämeenlinnalaiset olivat jo Kotkassa sitä mieltä, ettei H:linna liittokokouspaikaksi syksyllä sovi. Liittoäänestykseen on lupa turvautua kaikissa liittoa ja sen toimintaa koskevissa asioissa.

Railo: Allenin jutussa on ammuttu yli maalin. Vasta ilmiannon jälkeen pidetyissä tutkimuksissa ilmeni m. m., että A. oli seurustellut epäiltävien henkilöiden kanssa. Ei osattu sitä epäillä hänestä sitä ennen. Ei liittotoim. ole mikään salapoliisilaitos, että se voisi tietää kaikkien jäsenten toimia. Kokous on ollut epäjohdonmukainen hyväksyessään toimintakertomuksen agitatioonia koskevan osan, joka on ollut Kotkan kokoukseni päätöksen vastainen. Miksei ole tästä liittokokouksen päätöksestä poikkeamista paheksuttu. Jos annetaan epäluottamuslause, niin annettakoon johdonmukaisesti.

Salmenoja: Huolimatta Railon puolustuspuheesta uskallan kuitenkin yhtyä Huhtaan, Jaloseen y. m. liittotoimikunnan arvostelussa.

Asia valiokuntaan.

Piirien toimintakertomukset.

(Toimintakertomuksen sivut 101—130.)

Laiho: iLiittotoimikuntaa on Allenin jutussa syytetty suotta. Itse Allen on sanonut, että Railo häntä liiaksi pitää silmällä. — Mitä tulee toimikunnan suhteesta piireihin, ei se ole pannut kortta ristiin sellaisten piirien, jossa ei piirijärjestöjä ole, valistamiseksi.

Viitasaari ehdotti paheksumislausetta niille piiritoimikunnille, joiden työ on ollut niin laimea, että l.-toimikunnan on täytynyt niiden toimintakertomuksetkin laatia.

Uksila selitteli, miksi Oulun piirin kertomus on „kaikista surullisin”. Piiri on suuri, agitatioonin toimeenpaneminen vaikeata. Ehkä asiat saadaan parempaan käyntiin piakkoin, kun vaalipiiritoimikunta on asiaan tarttunut.

M. Niemi: Ennen kaikkea olisi muistutus annettava Pohjois-Hämeen nuorisopiiritoimikunnalle, niin huolimaton se on ollut.

Rovio: Huomautti edelliselle, että syynä huonoon toimintaan piirissä on ollut se että piiritoimikunnan jäsenet ovat hajaantuneet mikä minnekin ympäri maata ja Tampereen osasto nukahtanut. Nyt kun nuorisotoiminta Tampereella on vilkastunut, on toivoa piirinkin toiminnan vilkastumisesta.

Valiokuntaan.

Kertomus ruotsinkielisten sos.-dem. nuoris-osastojen Keskus-
komitean toiminnasta toukokuusta 1910—heinäkuuhun 1912.

(Toimintakertomuksen sivut 131—133.)

Viitasaari: Kesällä kun joukko ruotsinmaalaista nuorisoa, sekä porvarillista että sosialidemokratista, teki huvimatkan Helsinkiin, antoi l.-toimikunta ruotsalaisille klubeille luvan juhlia ruotsinmaalaisia työläistovereita. Näin tehtiinkin, mutta sen lisäksi ottivat ruotsinkieliset toverimme osaa myöskin porvarien toimeenpanemiin juhliin. Tuollaisesta porvarien lähentelemisestä sietää antaa paheksumislause. Samoin ruotsinkielisten klubien osanotosta Jean Boldtin humbuukihommiin.

Sundberg: Meitä ei voida syyttää osanotosta Boldt-humbuukiin. Ei voitu estää Boldtia tekemästä ehdotuksiaan klubin kokouksessa. Ei kuitenkaan millään tavalla otettu osaa hänen humbuukiseerauksiinsa. Nähdessään, ettei saa mukaansa ketään, erosi Boldt pian klubista.

Mitä tulee ruotsinmaalaisten vierailun aikana Polyteknikkojen talolla pidettyyn juhlaan, oli se aivan yksityistä laatua, joten sen arvosteleminen ei tälle kokoukselle kuulu.

Lindstedt selitti, että Boldtille annettiin pian matkapassit, kun tultiin huomaamaan hänen puuhiensä häilyväisyys. Ruotsinmaalaisten vastaanoton suhteen huomautti, että kun vastaanotokomitea ei suostunut liittotoimikunnan asettamiin ehtoihin, jäi juhlien pito keskustoimikunnan puolelta sillensä. Ruotsinkieliset eivät ole ottaneet osaa porvarillisten juhlimisiin. Muuten lienevät kokouksen osanottajista kaikki joskus ottaneet osaa porvarillisiin iltamiin ja tanssitilaisuuksiin.

Viitasaari: On totta, että yksityiset ottavat osaa porvarienkin iltamiin, mutta keskusjärjestöjen taholta sellainen osanotto on paheksuttavaa. Raittiusliike on puolueliikettä meillä nykyisin. Porvarit ajavat mieskohtaisen raittiuden asiaa — sellaista oli m. m. Boldtin puuha — mutta sosialidemokratit tekevät yhteiskunnallista raittiustyötä.

Holm toivoi, että ruotsalaiset vastaisuudessa toimisivat juhlaansa ja retkensä yksin, ettei mitään selkkauksia syntyisi.

Stolt: Jokainen on lukenut sanomalehdistä Boldt-jutusta. Kun Boldt tuli klubiimme, jäimme odottavalle kannalle hänen suhteensa. Arvelimme, että jos hän toimii hyväksymiemme periaatteiden mukaan, niin hyvä on, ellei, annamme hänelle matkapassit. Luulimme hänen hommansa tarkoittaneen yksinomaan raittiustyön edistämistä ja siinä ei kai olisi mitään pahaa. Tultuamme huomaamaan hänen toimiensa hataruuden, emme niitä kannattaneet. —• Puhutun juhlan suhteen rikkoivat porvarimme lupauksensa ja sille me emme tietysti mitään voi-

neet. Yksityisiä jäseniä ei tietenkään voi moittia osanotosta siihen, j

Kiviranta: Söörnäisten osasto on evästännyt antamaan paheksumislauseen ruotsinkielisille osastoille. Ja porvarien lähentelynä ovat muutkin helsinkiläiset osastot heidän menettelyään pitäneet.

Räsänen ei kannattanut paheksumislausuntoa ruotsalaisille.

Loppuyhteenveto piirijärjestöjen kertomuksista.

Niemi ehdottaa asian lähetettäväksi keskustelutta valiokuntaan.

Hyväksyttiin.

Päätös.

Toimitus-, tarkastus- ja tutkijavaliokunnan puolesta esitti tov. K. Nordlund kokoukselle valiokunnan kysymyksen johdosta laatiman, seuraavanlaisen päätöslauselmaehdotuksen:

Toimitus-, tarkastus- ja tutkijavaliokunnan mietintö n:o 1.

Valiokunta ehdottaa, että kokous toimintakertomuksien johdosta lausuisi seuraavaa :

I) Kokous hyväksyy muistutuksitta liiton yleiskertomuksen.

II) Liiton kustannuskertomuksen suhteen yhtyy kokous liittoneuvoston lausuntoon siinä, että kustannettavien teosten viivästyminen tuottaa haittaa teosten menekille ja päättää, että tulevan liittotoimikunnan tulee entistä täsmällisemmin hoitaa liiton kustannustoimiin*aa ja huolehtia suomennosten kelvollisuudesta.

III) Kokous hyväksyy liittoneuvoston toimintakertomuksen tunnustaen; että neuvosto, järjestäissään agitatsioomirn piirittäim toimeenpantavaksi, on toiminut muuttuneen aseman vaatimusten mukaisesti ja että liittoneuvoston päätös puolueeseen suhtautumisesta tyydyttää kokousta; mutta huomauttaa kokous vastaisen varalta, ettei liittoneuvostokaan saa poiketa liittokokouksen päätöksistä, ellei siihen erikoisesti pakottavia syitä ilmene ja silloinkin ainoastaan kysymyksissä, jotka koskevat asioiden käytännöllistä järjestelyä.

IV) Liittotoimikunnan toiminnasta eri toimintavuosina päättää kokous

a) että liittotoimikunnan toiminta vuosina 1910 ja 1911 tyydyttää kokousta,

b) että liittotoimikunnan toiminta vuodelta 1912 ei voi tyydyttää kokousta siitä syystä, että liittotoimikunta sanottuna vuonna :

1) vastoin liittokokouksen päätöstä ryhtyi liittokokouspaikan muuttamistoimenpiteisiin ja alistamalla ehdotuksensa liittöäänestyksen alaiseksi tulkitsi liiton sääntöjä tavalla, joka ei ole niiden hengen mukainen.

2) sen sijaan, että olisi tyytynyt ainoastaan merkitsemään kantansa Ammattijärjestön kokousten päätöksen johdosta nuorisoliiton jäsenten oikeuksista ja velvollisuuksista Ammattijärjestöön nähden, kehotti osastoja ja jäseniä sitä päätöstä heti toimeenpanemaan ja siten tavallaan tunnusti sanotun päätöksen oikeaksi, odottamatta liittokokouksen päätöstä asiassa.

3) että yleensä liian vähän huolehti heikompien piirien valistustoiminnasta ja liiton sekä osastojen välisestä yhteistoiminnasta.

4) ettei kyllin tarmokkaasti valvonut sihteerinsä toimintaa vuoden alkupuoliskolla, eikä ryhtynyt heti, huomattuaan Allenin viettävän epäsäännöllistä elämää, ankariin toimenpiteisiin hänen suhteensa.

V) Kokous huomauttaa piirien toimintakertomusten johdosta, että piirijärjestöjen toiminta useimmissa piireissä ei ole vielä läheskään tyydyttävällä kannalla ja kehottaa siitä syystä liiton jäseniä ja virkailijoita tarmokkaasti toimimaan piirien toiminnan elvyttämiseksi.

VI) Kokous hyväksyy ruotsinkielisten sos.-dem. nuorisosastojen keskustoimikunnan toimintakertomuksen huomauttaen, että ruotsinkielisten toverien on vastaisuudessa toiminnassaan tarkasti noudatettava liittokokousten päätöksiä.

Valiokunnan puolesta:

Kaarlo Nordlund.

O. A. Paappanen.

Onni Toivonen.

Aleksi Aaltonen.

Selma Hietala.

Esitetyn päätösehdotuksen johdosta syntyi vielä lyhyt, vilkas keskustelu. Hyökättiin erittäinkin sen kohdan kimppuun, missä paheksuttiin l.-toimikuntaa liittokokouspaikan muuttamispuuhaan ryhtymisestä (Viitasaari, Karjalainen, Vankkoja, Turkia) sekä pidettiin aiheettomana muistutusta, että l.-toimikunta olisi huonosti huolehtinut heikompien piirien agitatsioonista (Huhta) ja edelleen väitettiin, että ruotsinkieliset osastot eivät ole mitenkään poikenneet Kotkan kokouksen päätöksistä (Lindstedt ja Stolt). Vielä vaadittiin päätöslauselmaan jotakin lausuntoa Köpenhaminan konferenssiedustuksen johdosta (Viitasaari ja Kiviranta). — Toiselta puolen pidettiin valiokunnan mientintä oikeaan osattuna (Vuoristo) ja ihmeteltiin kokouksen äkkiä muuttanutta suuntaa toimintakertomuksen suhteen (Nordlund).

Useiden äänestysten jälkeen hyväksyttiin valiokunnan mietintö sillä muutoksella, että poistettiin siitä v:n 1912 toiminnan arvostelun ensimmäinen kohta, jossa paheksutaan l.-toimikuntaa siitä, että se oli liittokokouspaikkaa muuttamaan ruvennut, joten valiokunnan ehdotus tällä muutoksella tuli kokouksen päätökseksi.

Päätöksen johdosta ilmoitettiin pöytäkirjaan merkittäväksi seuraava

Vastalause.

Me allekirjottaneet panemme vastalauseen sitä kokouksen päätöstä vastaan, jossa hylättiin valiokunnan enemmistön mielipide, minkä mukaan se olisi antanut liittotoimikunnalle epäluottamuslauseen liittokokouspaikan muuttamisesta, mikä mielestämme on sääntöjämme ja Kotkan liittokokouksen päätöstä vastaan.

O. A. Paappanen.

Aleksi Aaltonen.

P. Salmenoja.

J. Aro.

O. Vuoristo.

J. Tammilaakso.

Tämän jälkeen seurasi toimintakertomuksen yhteyteen kuuluva

Allenin juttu.

Tästä esitti K. Nordlund kokoukselle

Toimitus-, tarkastus- ja tutkijavalioikunnan mietinnön n:o 2.

Allenin jutun johdosta ehdottaa valiokunta kokouksen lausuttavaksi :

Kokous hyväksyy liittotoimikunnan menettelyn Allenin erottamisessa liiton sihteerin toimesta ja liiton jäsenyydestä sekä ne toimenpiteet, joihin liittotoimikunta ryhtyi hänen toimintansa laajuuden selville saamiseksi ja sen mahdollisten seurausten ehkäisemiseksi sekä yhtyy liittotoimikunnan tuomitsevaan lausuntoon tällaisista teoista yleensä.

Kokous hyväksyi valiokunnan ehdotuksen yksimielisesti.

II. Tilikertomus.

Tilikertomuksen edustajakokouksien väliajalta esitti tov.
Jussi Railo:

Liiton tiliasemat eri aikoina tehtyjen tilinpäätösten mukaan:

i	Varat:			
	31 Jouluk. 1910	31 p. Heinäk. 1911	31 p. Tammik. 1911	31 p. Lokak. 1912
Kassatili . . .	718:74	1,082: 77	440: 22	581:40
Velallisiili. . .	2,108: 04	768: 67	1,602:07	1,911:49
Irtaimistot . . .	76:55	228:—	273: 20	263: 90
Tavaratili . . .	2,004: 00	1,401:56	1,089: 55	1,594: 70
S. Allenin tili .		— —		36.S: 15
	4,908: 23	3,481: —	3,405: 04	4,719:64
Velat:				
Velkoja tili . .	2,022: 04	821:71	1,247:46	2,529: -
Pääomatili (Puhd. omais.) .	2,886: 10	2,659: 29	2,157: 58	2,190:64
	4,908: 23	3,481: —	3,405:04	4,719:64

Tilintarkastajain lausunto.

Olemme tarkastaneet Suomen Sosialidemokratisen nuorisoliiton tilit 1 päivästä Elokuuta 1911 Lokakuun 31 p. 1912 ja saamme todistaa, että ne ovat tehdyt meille esitettyjen tulo- ja menotodisteiden mukaisesti sekä että tilinpäätökset Joulukuun 31 p. 1911 ja Lokakuun 31 p. 1912 ovat oikeat. Tänään laske-
mamme kassa vastaa päivän kassasaldoa.

Mitä tulee liiton taloudenhoitoon, niin viitaten toimikunnan asiasta esittämiin lausuntoihin toimintakertomuksen sivuilla 7, 19, 80 ja 81 voimme mielipiteenämme lausua, että talouden-
hoidon ollessa sivutoimena pienellä palkkiolla hoidettavana ei kohtuuden mukaan ole voinut vaatia sääntöjen määräämän hoito-
tavan kokonaisuudessaan toteuttamista. Mitä taasen tulee liiton
vastaiseen taloudenhoidon järjestämiseen, niin puolestamme
kannatamme liittotoimikunnan kokoukselle esittämän ponsiehdo-
tuksen 1 ja 2 kohtaa, sekä siinä tapauksessa, että 2 kohta ei tule
hyväksytyksi, niin kannatamme 3 kohdan hyväksymistä siten,
että liiton palvelukseen otetaan paitsi sihteeriä, naishenkilö va-
kainaisella palkalla hoitamaan taloutta.

Ne toimenpiteet, joihin liittotoimikunta on ryhtynyt liiton entisen sihteerin Sulo Allenin tekemän kavalluksen johdosta, ovat mielestämme riittävät.

Helsingissä marraskuun 23 p. 1912.

Väinö Hakkila.

H. Saxman.

Tammilaakso pyytää selitystä siihen, ovatko tilintarkastajat Kotkan kokouksen valitsevat.

Viitanen käskee katsomaan Kotkan kokouksen pöytäkirjasta. Sieltä näkee, ketä Kotkassa tilintarkastajiksi valittiin.

Kysymys lähetettiin toimitus-, tarkastus- ja tutkijavaliokuntaan. Tämä esitti mietinnössään n:o 3 kokouksen päätettäväksi: että kokous myöntää liittotoimikunnalle tilintarkastajain lausunnon perusteella täydellisen tilivapauden;

että kokous pitää riittävinä ne toimenpiteet, joihin liittotoimikunta on ryhtynyt liiton omaisuuden turvaamiseksi Allenin tekemien vajeiden johdosta.

Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

III. Sama kotipaikka liittotoimikunnalle ja »Työläisnuorisolle».

(Alustusvihon sivut 94—98.)

Evästyskeskustelu.

Nordlund ehdottaa, että kysymys Työläisnuorisoon koon muutamisesta (alustusvihon sivu 3) ratkaistaisiin ensiksi ja hyväksyttäisiin siinä liittotoimikunnan kanta, s. o. että lehti edelleen ilmestyisi sanomalehtikoossa.

Hyväksyttiin keskustelutta.

Kiviranta: Helsingiläiset ovat yleensä sitä mieltä, että lehti olisi Helsinkiin siirrettävä. Söörnäisten osaston puolesta ilmoitan kannattavani samaa kotipaikkaa molemmille orgaaneille.

Itkonen oli sitä mieltä, että lehti olisi siirrettävä Helsinkiin. Jos pelätään, että siitä koituisi liian paljon lisäkustannuksia, voitaisiin se painattaa jossakin halvassa pikkukaupungissa, esim. Porvoossa.

Pakarinen ja Vankkoja olivat sitä mieltä, ettei asia parane pitkistä puheista, mielipiteet kun ovat ennakolta määräytyt. Toivoivat evästyskeskustelun mahdollisimman lyhyeksi.

Pukko kannatti Helsingin Nuorisoseuran puolesta lehden pysyttämistä Tampereella.

Viitanen kannatti lehden Helsinkiin siirtämistä. Osoitti lehden tilien mukaan v:ltä 1911, että lehti on tuottanut hyvästi tappiota, jonka peittämiseksi on pyydetty juhlaulkaisujen kustannusmonopoolia. Lehden edun kannalta olisi Helsinkiin siirtäminen paras.

Tiainen kannatti Tamperetta.

Salminen samoin.

Räsänen yhtyi Itkoseen siinä, että lehti, se kun ei missään määrässä ole uutislehti, voidaan kyllä painattaa toisessa ja toimittaa toisessa kaupungissa.

Vuoristo kannatti viipurilaisten puolesta Tamperetta.

Kiviranta omasta puolestaan yksityisenä henkilönä oli sitä mieltä, että lehti on pysytettävä Tampereella.

Huhdan mielestä näyttää liittotoimikunnalta puuttuneen keskustelukysymyksiä, kun tällaisia esityksiä tekee. Lehti on osoittanut voivansa Tampereella tarkoituksensa täyttää ja jo tänä vuonna itsensä kannattaakin. Eri paikoissa toimittaminen ja painattaminen on hankalaa. Ei ole kerrassaan mitään syytä lehden siirtämiseen.

M. Niemi kannatti Tamperetta.

Leino samoin.

Hellsten samoin.

Lönngrén teki selvää lehden taloudellisesta tilasta. Selitti, että jos lehti viime vuonna tuottikin tappiota, kannattaa se tänä vuonna, tuottaapa vielä voittoakin. Helsinkiläisten ilmoitus? jutut ovat kouraantuntuvan mahdottomia. Joka tapauksessa on lehden kannattavuusmahdollisuudet Tampereella paljon paremmat kuin Helsingissä.

Väisänen: Molempien orgaanien erillään olo on tuottanut paljon hankaluuksia. Omituista on, että liittotoimikunta Kotkan kokoukselle esitti lehden Tampereelle vietäväksi. Se oli erehdys ja Kotkan kokouksen päätös oli virhe, joka olisi nyt korjattava. Kotkassa jo oli monta, jotka päätöksen vahingolliseksi huomasivat, sillä se tehtiin noin 6 äänen enemmistöllä.

Nordlund: Lehti on Tampereella ollessaan pysynyt verrattain virkeänä ja tarkoitustaan se on tyydyttävästi vastannut. Jos se Helsinkiin liittotoimikunnan yhteyteen siirtyisi, olisi se vaara, että se siellä tulisi huonommin hoidetuksi. Voisi lopuksi muodostua jonkinlaiseksi „Työmiehen” nurkkalehdeksi. Paras pysyttää se Tampeerella.

Räsänen mielestä lehti voitaisiin kyllä toimittaa toisessa ja painaa toisessa paikassa. Kannatti muuten Helsinkiä.

Itkonen perusteli tekemäänsä ehdotusta ja puolusteli sitä edelleen.

Viitanen: Lehteä Tampereelle ehdotettaissa pidettiin silmällä painatuksen halvempuutta, ja sitäpaitsi luultiin ilmoitus-

ten saantimahdollisuudet molemmissa paikoissa olevan kuta-kuinkin yhtä suuret. Nyt on kuitenkin tultu huomaamaan, että ilmoituksia Tampereella ei saada ja että helsinkiläiset liikemiehet eivät ilmoita lehdessä sen toisessa kaupungissa ilmestyessä. Toista olisi, jos se ilmestyisi Helsingissä. Silloin siihen kyllä ilmoituksia saataisiin. Tekemäni arviolaskelmat ovat pikemmin liian alhaiset kuin liian korkeat.

Huhta ehdottaa, että asia päätettäisiin valiokuntaan lähettämättä, kun suurin osa kokouksen osanottajista kerran tuntuu olevan Tampereen kannalla.

iKysymys päätettiin kuitenkin lähettää valiokuntaan, kun sellainen kerran oli valittu.

Valiokunnan mietintö.

Jalonen esitti sanomalehtivaliokunnan mietinnön sekä selosteli syitä, mitkä valiokunnan enemmistön olivat saaneet siihen tulokseen, mihin olivat tulleet.

Mietintö oli seuraavanlainen:

Sanomalehtivaliokunnan mietintö.

Valiokunta ehdottaa kokouksen lausuttavaksi:

Koska on epäamättömän selvästi käynyt ilmi, että »Työläisnuorison» Tampereella painattaminen tulee huomattavasti halvemmaksi kuin Helsingissä eikä mitään päteviä todisteita tulojen kohoamisesta Helsingissä vastaavassa määrässä löydy, ja kun ei myöskään voida ehdottomasti väittää, että liiton sisäiset asiat „Työläisnuorison» Helsinkiin siirtämistä vaatisivat, päin vastoin voidaan edellyttää, että »Työläisnuoriso» Tampereella pysyy riipeänä, varsinaisena nuorisolehtenä sellaisena tuottaen hyötyä liitolle ja ylläpitäen tarpeellista keskinäistä arvostelua liiton osastojen, liittotoimikunnan ja lehden välillä, päättää kokous:

että »Työläisnuorison» ilmestymispaikkana edelleen toistaiseksi pidetään Tampere.

Mitä tulee tehtyyn ehdotukseen lehden jossakin Helsingin lähellä olevassa maaseutukaupungissa painattamisesta katsoo kokous,

että koska asia ei virallisen esityksen puutteessa ole saattanut tulla osastoissa edeltäpäin harkituksi eikä myöskään liittokokoukselle ole esitetty mitään varmoja numeroita painatuskustannuksista niissä, ei asia tällä kertaa siinä suhteessa anna kokouksen puolelta aihetta mihinkään toimenpiteeseen.

Valiokunnan nuolesta:

<i>H. Jalonen.</i>	<i>O. A. Paappanen.</i>
<i>Pekka Lönngrén.</i>	<i>Onni Toivonen.</i>
<i>Viktor Virranpyörre.</i>	<i>Kaarle Nordlund.</i>
<i>M. Mattila.</i>	<i>Toivo Louhi.</i>
<i>I. Komulainen.</i>	<i>Karl Hellsten.</i>

Viitanen esitti valiokunnan vähemmistön kannan ja perusteli sitä. Luki seuraavan vastalauseen mietintöön:

Vastalause.

Koska emme voi yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan, että »Työläisnuoriso» pysytetään edelleen Tampereella, niin panemme vastalauseemme sen laatimaa mietintöä vastaan. Teemme tämän siitä syystä, että katsomme välttämättömäksi liittotoimikunnan ja »Työläisnuorison» toimituksen lähemmän yhteisyyden, erittäinkin nykyisenä ja yhäkin uhkaavammaksi käyvänä taantumusaikana. Samalla katsomme lehden taloudellisen aseman pysyvän edelleen epävarmana lehden ilmestyessä Tampereella tai jossakin muussa maaseutukaupungissa, lehteen kun ei tällöin ole mahdollisuutta saada niin paljon ilmoituksia, että se kannattaisi itsensä ja tilausmaksuakaan ei, ainakaan nykyhetkellä voida ajatella korotettavaksi. Sen vuoksi ehdotammekin kokouksen hyväksyttäväksi seuraavan päätöslauselman:

Liittokokous päättää »Työläisnuorison» taloudellisesta asemasta huolehtien ja pitäen välttämättömänä — erittäinkin nykyisenä taantumusaikana — liittotoimikunnan ja »Työläisnuorison» toimituksen lähemmän yhteistyön, ehdottaa »Työläisnuorison» sanomalehtiosakeyhtiölle, että »Työläisnuoriso» muutettai-

siin Helsinkiin,
että liitolle ja »Työläisnuorisolle» otettaisiin yhteinen taloudenhoitaja, jolle kumpikin laitos maksaisi palkkaa 100 markkaa kuukaudessa, ja

että lähemmät toimenpiteet yhteistyön aikaansaamiseksi jätetään liittotoimikunnan ja »Työläisnuorison» sanomalehtiyhtiön johtokunnan tehtäväksi.

V. Viitanen.

A. Karjalainen.

Kysymys ratkaistiin äänestyksellä, jolloin valiokunnan ehdotuksen puolesta annettiin 55 ja vastalauseen puolesta 16 ääntä, joten »Työläisnuoriso» edelleenkin päätettiin Tampereella pysyttää.

Päätöstä vastaan tehtiin seuraava vastalause:

Koska'en hyväksy päätöstä, jolla kokous jätti »Työläisnuorison" ilmestymispaikaksi edelleen Tampereen, vaikka lehti Helsingissä olisi tuottanut yhtä hyviä tuloksia ja vaikka liiton organit, joiden ehdottomasti pitäisi olla yhdessä, jäävät täten erilleen, josta voi olla suuriakin hankaluuksia liiton toiminnalle, panen vastalauseeni päätöksen johdosta ja merkitsen täten eroa, van kantani.

J. T. Viitasaari.

Söörnäisten osaston puolesta yhtyy ylläolevaan

A. Kiviranta.

IV. Ehdotus Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toimintaohjelmasta ja menettelytapaperiaatteesta.

(Alustusvihon sivut 71—92.)

Viitasaari ehdottaa uusmaalaisen ryhmän puolesta, että laitettaisiin ponnet erikseen taantumuskysymyksestä ja nuorisosuojeluskysymyksestä. Ehdotti lisäksi ponteen sellaista muutosta, että puoluetoimikunnan jäsenelle liittotoimikunnassa ei myönnettäisi äänestys-oikeutta, i

Tammilaako: Viipurilaiset tahtovat pois toisen kohdan, jossa tahdotaan liiton toiminta alistaa puoluejärjestöjen holhuunalaisuuteen. Se olisi turmioksi osastojen ja koko liiton toiminnalle. Vanhempi väki muutenkin yrittää monin paikoin parhaansa mukaan nuorison toimintaa vaikeuttaa, ovatpa piiri-toimikunnat tappaneetkin osastoja. Liiton toiminta on sosiaalidemokratista joukkotoimintaa, kuten puolueenkin, joten se ei holhousta kaipaa eikä siitä parane.

Vuoristo oli edellisen kanssa yhtä mieltä. Mainitsi Viipurin puolesta esimerkkejä, joilla todisteli, että vanhemman väen taholta on nuorison toimintaa yritetty vaikeuttaa. 2 kohta pois!

Stolt ruotsinkielisten puolesta ehdotti 2 kohdan poistettavaksi.

M. Niemi vastusti 2 kohdan hyväksymistä. Ainakin Tampereen puolella ovat puolueosastot ja vanhemmat toverit parhaansa tehneet nuorisotyön vastustamiseksi.

Virtanen: Puheenalainen toinen kohta on onnistunut. Jos

missä onkin ollut hankausta vanhempien toverien kera, on se jo vähenemässä. Ei ole pyrittävä löyhentämään, vaan kiinnittämään siteitä puolueeseen.

Railo selitti 2 kohdan tarkotusta. Oli sitä mieltä, että sitä mukaa kun nuorisoliike voimistuu, häviää vastustus itsestään. Kun nuorisoliikkeen tarkoituksena on kehittää ja voimistuttaa koko työväenliikettä, on sen ehdottomasti oltava sos.-dem. puolueen kanssa mitä läheisimmässä yhteydessä. Kannatti l.-toimikunnan ehdotusta sellaisenaan.'

Paasonen: Liittotoimikunnan ehdotusta ei voi kokonaan hyväksyä, vaikka siinä paljon hyvää onkin. Kahdessa ensimmäisessä lauseessa ilmaistaan jo kantamme. Omasta puolestani en vastusta sitä, että puoluetolimikunta saisi edustajansa l.-toimikuntaan. Mutta en hyväksy ammatti- ja puolueosastojen noin liian pitkälle menevää tarkastus- ja valvontaoikeutta. Riittäisi kai tässä jo se kun sanottaisiin, että liiton on noudatettava puoluetolimikunnan ja -neuvoston menettelytapaoheja.

Rovio: Ei ole enään juuri syytä pelätä vastustusta vanhempien toverien puolelta, yleinen mielipide puolueessa kun on kehittyvässä meille yhä edullisempaan suuntaan. — Pidän kuitenkin tarpeettomana, että puolueosastoille annettaisiin noin kovin laajat valtuudet osastojen toiminnan tarkastukseen nähden. Ehdotan kohdan muutettavaksi seuraavanlaiseksi:

Liiton osastojen, piirijärjestöjen ja piiritoimikuntien toiminnan valvomiseen on kunkin vaalipiirin vaalipiiritoimikunnalla oikeus liittotoimikunnan luvalla.

Uksila oli edellisen kanssa samaa mieltä siinä, että vanhempien toverien sorto alkaa olla loppumassa. Mainitsi Oulun puolelta esimerkkejä siitä, miten työväenyhdistykset suorastaampa edistävät nuoriso-osastojen toimintaa. Kannatti l.-toimikunnan ponsia sellaisenaan,, ne kun hänen mielestään ovat sopusoinnussa Köpenhaminan nuorisokonferenssin puolueisiin suhtautumisesta tekemän päätöksen kanssa. Ei pelännyt puoluejärjestöjen kontrollia.

Kiviranta: Aikoinaan ei hyväksytty pienintäkään sekaantumista puolueen ja puoluejärjestöjen puolelta. Mistä lienee nyt tullut tuo kerrassaan hämmästyttävä valvonnan ja kontrollin etsiminen ja holhuunalaisuuteen tarjoutuminen, jota l.-toimikunta päätöslauselmaehdotuksessaan esittää. Vastusti toista kohtaa eikä voinut sitä sellaisenaan hyväksyä.

Räsänen ei pitänyt päätöslauselmaa onnistuneena, mutta ei sitä silti vastustanut.

Vankkoja ei vastustanut kiinteämpää yhteyttä puolueen kera. Valitkoon puoluetolimikunta jäsenensä l.-toimikuntaan, mutta älköön annettako tälle edustajalle äänioikeutta. Ponsissa

kaikilla työväenjärjestöille ehdotettu valvontaoikeus aivan liiallinen. ' Ehdotti kohdan kuuluvaksi:

Uiton osastojen, piirijärjestöjen ja piiritoimikuntien toiminnan valvomiseen ja tarkastamiseen on Puoluetolimikunnalla täysi oikeus ja voi se vuorostaan valtuuttaa alaisensa piiritoimikunnat tähän tehtävään.

Laitinen yhtyi Rovion ehdotukseen.

Pakarinen yhtyi Vankkojaan puolueosastojen kontrollioikeuteen nähden. Ensimmäisen kohdan hyväksyi sellaisenaan.

Kervinen savonlinnalaisten puolesta hyväksyi 1.-toimikunnan ehdotuksen sellaisenaan. Oli sitä mieltä, että nuorisoliittolaisten on toimittava ammattiosastoissa ja työväenyhdistyksissä, joten voivat sitä tietäkin nuoriso-osastojen oikeuksia puolustaa.

Salmenoja totesi, että ainakin alkuaikoina vanhempien toveriä taholta harjoitettiin painostusta nuorisoliikettä kohtaan. Ehdotti ponsiehdotelman toisesta osasta hyväksyttäväksi vain ensimmäisen lauseen.

Vuoristo: Ei ole suinkaan tarkoituksena puoluetta vastaan tapella, ellei kaikenlaisiin holhoustoimenpiteisiin alistutakaan varsinkaan silloin, kun puolueosastot eivät useinkaan holhojiksi kykene. Mistä lie tuo puolueen holhoomishalu syntyisin? **AllenJjUtustako?** Mutta Allen on tähän asti ollut ainoa lurjus meidän joukossa. Puolueessa sensijaan ollut monta sellaista ja tapahtunut paljon sellaista, että puolue itse olisi, kun tässä nyt kerran niin tarkkoja ollaan, ollut holhouksenalaiseksi pantava.

Virtanen yhtyi täydelleen liittotoimikunnan ehdotukseen. Hämeen eteläisessä piirissä puoluemiehet toimivat nuorisoliikkeen riveissä, eikä vastustusta ole huomattavissa.

Toivonen ehdotti ponsiin seuraavan lisäyksen:

Koska venäläisten suomi-syöjään ohella on kansalaisvapauksiamme polkemassa ja eräiden köyhälistölle tärkeiden eduskunnan hyväksymien uudistuskien voimaantumisen estämiseksi juonittelemassa myöskin kotimainen porvaristomme, lausuu kokous syvimmän inhonsa näitä maamme porvariryhmiä kohtaan.

Turkia: Liittotoimikunnan ehdotuksen väittelyä synnyttänyt kohta on laadittu nykyistä taantumuskautta vastaan. Yhteisvoimiin **on** vastustus tehokkaampaa. Toisekseen: on 1.-toimi/kunta tahtonut tehdä puolueen vastuunalaiseksi nuorisoliiton menestyksestä. Niillä, jotka tarkkailua vastustavat, lienee mielessä jotakin „repäsevää”, jota eivät tahtoisi tarkastettavaksi antaa. En usko teillä olevan mitään pelättävää siitä, että joku piiritoimikunta liittotoimikunnan luvalla jonkun osaston toimia tarkastaakin. Kun tahdotaan toimia puolueen kera läheisessä, kiinteässä yhteydessä ja siltä pyydetään avustusta, ei kai ole kolutonta tarkastusoikeuden myöntäminenäkään. Ja vaikkei puo.

luelle tuollaista oikeutta myönnettäisikään, ei pidä luulla, että se tarkastamatta jättäisi, jos tarkastukseen näkisi syytä olevan.

Huhta: Liittotoimikunta on katsonut liiton parasta. Puolueen ja liiton välit tulee olla läheiset, mutta jos jokaiselle puolueosastolle tarkastusoikeus myönnetään, syntyy siitä kahnausta. Yhtyi muuten Vankkojen muutosehdotukseen.

Kohonen oli sitä mieltä, että noita tarkastusoikeuksia riidanalaisessa ponsien kohdassa olisi hiukan lievennettävä.

Esitti muuten seuraavan Viipurissa pidetyn nuorisotoverikokouksen ponsiehdotuksen lisäykseksi liittotoimikunnan päätöslauselmaehdotukseen :

Kokous lausuu mielipiteenään, että Suomen sos.-dem. nuorison liiton jäsenen on kartettava liittymistä mihinkään vallassa olevan porvariston nuorisojärjestöön, olkootpa ne minkä nimellisiä ja kuinka „puolueettomia” tahansa.

Erikoisesti painostaa kokous työläisnuorison oikealla tavalla suhtautumista „puolueettomaan” Suomen nuorison liittoon, kansallismieliseen nuorisoliittoon ja kristillisiin nuorisojärjestöihin.

Raittiusseuroihin suhtautumisesta lausuu kokous, että sos.-dem. nuorison on tehtävä selväksi raittiusseurojen porvarillinen luonne, muttei silti ole vastustettava raittiutta, vaan yhäti enemmän on tehtävä työtä raittiuden hyväksi ja alkoholismien kukittamiseksi omissa sos.-dem. järjestöissä, joita jo edellyttävät sos.-dem. periaatteet.

Keinoina edellämainittujen päämäärien saavuttamiseksi suosittelee kokous.

a) ettei ryhdytä porvariston nuorisojärjestöjen johtokuntien, huvitoimikuntien, urheilu- ja voimisteluseurojen, näytelmäseurojen, lauluseurojen y. m. jäseniksi;

b) ettei kannateta porvariston nuorisojärjestöjen iltama- ja juhlatilaisuuksia;

c) ettei levitetä näiden nuorisoliikkeiden kirjallisuutta ja sanomalehtiä;

d) että kieltäydytään olemasta porvariston nuorisojärjestöjen n. k. passiivisina jäseninä.

Jotta suhde porvarillisiin nuorisoliikkeisiin pysyisi selvänä, kehoittaa kokous edelleenkin harjoittamaan voimakasta agitatoria työläisnuorison keskuudessa, tekemään sille selväksi luokka-asemansa ja kasvattamaan sitä sos.-dem. nuorisoliikkeen periaatteessa.

Nordlund: Ensi kohdassa tahdotaan antaa liikkeellemme toinen suunta kun sillä ennen on ollut. Meidän maassamme ovat olot toisenlaiset kun monissa muissa maissa, niin että meille ei esimerkiksi kelpaa paremmin itävaltalainen kuin belgialainenkaan suunta sellaisenaan. Joskaan belgialaisen suunnan antimilitarismi ei meille ole niin erittäin tärkeä, olosuhteet meillä

kun militarismiin nähden ovat niin erilaiset, ei meille myöskään riitä »itävaltalainen" nuorisosuojelusharrastuskaan yksin. Ei ole mielestäni kumpaakaan suuntaa sellaisenaan omaksuttava. Uskontokysymystä ei ohjelmaa laadittaessa ole unohdettava. En kannata toisen kohdan sellaisenaan hyväksymistä, se kun sitoisi kädet toista kysymystä, kysymystä suhteestamme puolueeseen käsiteltäessä.

Laiho: Kun nuorisoliiton jäsenet alkavat ottaa osaa toimintaan puolueessa, silloin ne yhdistyksissään vaikuttavat nuorisoliikkeen hyväksi. Ei työväenjärjestöjen kontrollioikeus siis suuria voittaisi. En kuitenkaan voisi noin laajaa kontrollioikeutta niille myöntää, vaan yhdyin Vankkojen muutosehdotukseen.

Viitasaari selosteli eri maiden sos.-dem. nuorisoliikkeitten ohjelmistoja. Meidän maamme on jo siihen määrään teollisuusmaa ja nuorisosuojeluskysymys on tullut niin tärkeäksi, että sen ohjelmamme tärkeimmäksi kohdaksi kannattaa ottaa. Luki Köpenhaminan sos.-dem. nuorisokonferenssin päätöksen suhteesta puolueisiin ja osoitti, että sielläkin vastustetaan suoranaisesti nuorisoliikkeen itsenäistä toimintaa ja liikuntavapautta rajoittavaa sekaantumista puolueiden taholta. Jos puheenalainen toinen kohta sellaisenaan hyväksyttäisiin, olisi se tuollaista vapaaehtoista itsenäisestä toiminnasta luopumista.

Kysymys meni valiokuntaan.

Päätöskeskustelu.

Viitasaari, ohjelmakysymysten valiokunnan esittelijä, esitti valiokunnan mietinnön n:o 1.

Ehdotus S. sos.-dem. Nuorisoliiton toimintaohjelmasta ja menettelytapaperiaatteista.

Valiokunta asiaa käsiteltyään oli sitä mieltä osan, „Mihin työläisnuorison itsenäinen järjestymisliike perustuu" suhteen, että koska Suomi ei ole vielä suurteollisuusmaa, jotenka Suomen teollisuudessa ei vielä ole huomattavissa niin järjestelmällistä nuorten työläisten riistoa kuin muissa suurteollisuusmaissa, niin katsoo valiokunta kansainvälisen konferenssin päätöksen ikärajaan samoin kuin ikäluokitukseenkin nähden riittäväksi. Tämä siitäkkin syystä, että nämä kansainvälisen konferenssin päätökset on helpompi lainsäädännöllistä tietä samoin kuin työehtosopimusten kautta voimaan saattaa. Sen lisäksi, koska toisen osan, „Mitä toimintaperiaatteita Sos.-dem. Nuorisoliiton järjestöjen ja jäsenten on noudatettava", 1 :sen porunen seuraava loppuosa :

»Liitto kieltää jäseniltään ja alaisiltaan järjestöiltä jyrkästi kaiken sellaisen valtiollisen toiminnan, joka ei sisälly edelläole-

vaan toimintaohjelmaan tai josta ei muuten ole olemassa viimeisen edustajakokouksen päätöstä tai johon liittotoimikunta jollakin muulla tavalla ei ole antanut lupaa."

sisältää samansuuntaisen ajatuksen, kuin kyseessä olevan osan III ponnen 3:s kohta sisältää esitämme sen poistettavaksi.

Valiokunta esittää alustusvihossa olevien perusteluiden mukaan tästä osasta kokouksen hyväksyttäväksi ponnet seuraavassa muodossa:

Liitto hyväksyy periaatteelliseksi ohjelmakseen tämän edellä esitetyn kannan ja pyrkii selvittämään maamme työläisnuorisolle sen luokka-asemaa sekä tämän luokka-aseman syitä ja seurauksia tältä kannalta. Siinä selvittely- ja valistustyössään ottaa liitto huomioon ne taloudelliset ilmiöt ja seikat, jotka ovat erikoisesti meidän maamme kapitalismin **riistamaa** työläisnuorisoa lähinnä ja asettaa senvuoksi lähimmiksi vaatimuksiin, joiden puolesta se lähtee agitatsiivista tekemään, seuraavaa:

I. Lasten ja nuorten työläisten työvoiman riistoa on pyrittävä rajoittamaan sekä lainsäädännöllisillä toimenpiteillä että vaatimalla joukkotyösopimukseen otettavaksi määräyksiä lasten ja nuorten työläisten työssäkäytön rajoittamisesta. Lapseksi on laskettava sellainen henkilö, joka ei vielä ole täyttänyt 16 vuotta ja nuoriksi työläisiksi sellaiset henkilöt, sekä mies- että naispuoliset, jotka jo ovat täyttäneet ± 6 , mutta eivät 18 vuotta. — Alle 15.vuotiaitten lasten pitäminen ansiotyössä on pyrittävä saamaan ehdottomasti kielletyksi kaikilla työaloilla. Tämän nuorten työläisten suojeluvaatimuksen puolesta agiteerattaessa on tehtävä työläisnuorisolle selväksi tällaisen työaika- ja työehtojen välttämättömyys niinhvvin terveydellisiltä kuin sivistyksellisiltäkin näkökannoilta ja samalla selviteltävä kaikki ne vaatimukset jotka kansainvälisellä sos.-dem. nuorisoliikkeellä ja omalla liitollamme ovat tästä kysymyksestä erikoisesti tehdyt ja edelleen, mitä sos.-dem. eduskuntaryhmä valtiopäivillä on tehnyt "nuorten työläisten suojelulain" aikaansaamiseksi, sekä osotettava, että työläisnuorisolle omien ja koko luokkansa etujen kannalta katsoen on välttämätöntä tukea työväestön itsenäistä, riippumatonta eduskunnallista, ammatillista ja osuustoiminnallista luokkataistelutoimintaa.

II. Työläisnuorison itsekasvatus- ja -opiskelutyölle, jota on harjoitettava noudattamalla kansainvälisen sos.-dem. nuorisoliikkeen sivistys-työohjelmaa, on vaadittava yhteiskunnan aineellista kannatusta kuntien apurahojen muodossa ja vaatimalla n. s. „työväen opistoihin" ja »työväen luennoille" luentoja talousopillisista, yhteiskunnallisista ja historiallisista aineista sekä näille aineille sellaiset esittäjät, jotka esittävät näitä aineita marxilaisen materialistisen historiankäsityksen valossa. Tämän sivistys- ja valistusvaatimuksen puolesta agiteerattaessa on

sopuointuisesta edellisen kohdan vaatimusten kanssa tehtävä työläisnuorisolle selväksi, miten työläisnuorisolta alaikäisinä ansiotyöhön viemällä ja mitättömiä palkkoja maksamalla riistetään tilaisuus sekä koulunkäyntiin että itseopiskeluun ja pakotetaan se osaltaan luomaan sitä rikkautta, joka sitten antaa yläluokkalaisnuorisolle tilaisuuden niinhyvin koulu- ja yliopistopiskeluun kuin aikansa jouten viettämiseenkin. Opiskelevan yläluokkalaisnuorison ja työläisnuorison väliset luokkaeroavaisuudet on tässä yhteydessä tehtävä selviksi. Myös valtion kani, nattaman virallisen kansa- ja oppikouluopetuksen luokkaluonne selviteltävä.

III. Työläisluokan täyskasvuiselle ikäluokalle jaerittäinkin työväenluokan isille ja äideille huomautettakoon kansainvälisen sosialistikongressin Lontoossa v. 1896 tekemästä päätöksestä, jossa sanotaan: „Kapitalististen liikkeenharjoittajain pyrkimys vaihtaa täyskasvuisten työ lasten ja nuorten työhön uhkaa vakavasti paraitenkin järjestyneitten työläisten elämää, samalla kuin lasten ja nuorten työläisten työssäkäyttö vaikuttaa palkkain alenemista eikä niinmuodoin tuota noille perheillekään mitään aineellista etua“, ja katsottakoon tämän perusteella luonnolliseksi sekä oikeutetuksi vaatimus, että järjestyneen työväestön on tuettava luokkansa nuorison järjestäytymis- ja lupkkataistelijakasvatussyrkimyksiä sekä siveellisesti että taloudellisesti. Tämän kysymyksen selittelyn yhteydessä on työläisnuorisolle selostettava myös työväenluokan yhtenäisen järjestymisen välttämättömyyttä, opetettava nuorisolle ammatillisen yhteenliittymisen hyödyllisyys ja tarpeellisuus sekä työväen itsenäisen luokkataistelupolitiikan välttämättömyys ja samalla johdettava työläisnuorisole molempien noiden järjestöjen jäsenyyteen selittämällä sille myös se tie, mikä viimeisen ammattikongressin päätöksen mukaan johtaa nuorisojärjestöltä ammatillisiin järjestöihin. Kansainvälisen järjestäytymisen välttämättömyys, kapitalismin kansainvälisyys ja siitä johtuva työväenluokan kansainvälinen yhteenkuuluvaisuus ja imperialistinen riistopolitiikka ovat samassa yhteydessä saavat selvityksensä.

Näiden kolmen kysymyksen: työläisnuorison suojeluskysymyksen, työläisnuorison valistuskysymyksen ja yhtenäisen järjestäytymiskysymyksen ympärille keskittää liitto kaikkien järjestöjensä: liittotoimikunnan, osastojen, piirijärjestöjen, piiritoimikuntien ja liiton äänenkannattajan työskentelyn ja toiminnan ja velvottaa kaikki mainitut järjestönsä kiinteästi tätä toimintaohjelmaa seuraamaan sekä tekemään voitavansa kootakseen kaiken Suomen työtätekevän nuorison yhteen tämän ohjelman ym, parille ja sen vaatimuksien taakse.

Tämän kysymyksen toisen osan suhteen, „Mitä toimintaperiaatteita Sos.-dem. Nuorisoliiton järjestöjen jäsenten on nouda-

tettava". oli valiokunta sitä mieltä, että nuorisoliikkeen on pyrittävä mahdollisimman läheiseen yhteyteen puolueen kanssa. Mutta senvuoksi, jotta ei syntyisi kahnauksia nuorison ja puolueosastojen- ja piirien välillä, ei valiokunta katsonut voivansa kannattaa alustusvihkossa olevan ponsiesityksen toista pontta, jossa esitetään puoluejohdon täydellistä määräys- ja sekaantumisvaltaa nuorisojärjestöjen asioihin ja toimintaan. •

Sentähden esittää valiokunta, että kokous hyväksyisi liiton menettelytapapäätöksen seuraavansisältöiseksi:

I. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto kokonaisuudessaan ja myös sen kaikki osastot, piirijärjestöt, piirikokoukset, piiritoimikunnat, äänenkannattajat ja yksityiset jäsenet ovat velvolliset toiminnassaan liiton liittokokouksessa hyväksymää toimintaohjelmaa tarkasti noudattamaan ja sen toteuttamiseksi toimiessaan seuraamaan itsenäistä selvää ja jyrkkää luokkataistelumenettelyä, erittäinkin karttamaan kaikkia porvarillisia nuorison pimitysyrityksiä, sekä noudattamaan viimeisen sos.-dem. puoluekokouksen menettelytapapäätöksen antamia ohjeita ja kaikkia niitä neuvoja, mitä kussakin erikoistapauksessa liittotoimikunta, jonka puoleen ohjeiden puutteessa olevien on käännäyttävä jokaisessa sellaisessa tapauksessa, joihin liittokokouspäätökset ehkä eivät ohjeiksi riitä, joko yksin tai yhdessä puoluetolimikunnan kanssa antaa. Mihinkään sellaiseen valtiolliseen toimintaan, jollaista liiton toimintaohjelma ei edellytä tai johon liittotoimikunta joko ei ole kehottanut tai antanut muuten suostumustaan, ei liiton jäsenten eikä järjestöjen ole ryhdyttävä ja on liittotoimikunnan tarkkaan valvottava tämän määräyksen toteuttamista sekä jos sellaista huomaa tapahtuvan, erotettava sellaiseen toimintaan syylliset liitosta.

II. Liiton kaikki toiminta on oleva yhdenmukaista ja sopuisointuista sos.-dem. puolueen toiminnan kanssa ja on, jotta tämä yhdenmukaisuus kävisi mahdolliseksi, liittotoimikunnan oltava mahdollisimman läheisessä vuorovaikutuksessa puoluetolimikunnan kanssa ja seurattava myös puolueuuvoston antamia menettelytapaoheja. Puoluetolimikunta saa liittotoimikuntaan valita yhden jäsenistään, jolla kuitenkin ei ole päätösvaltaa liittotoimikunnan käsittelemissä asioissa.

Jos puolueosastot tahi vaalipiiritoimikunnat huomaavat liitto- tahi puoluepäätösten vastaista toimintaa, on heidän tehtävä siitä ilmoitus joko puolue- tai liittotoimikunnalle, jotka yhteisellä päätöksellään ryhtyvät asiassa tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin.

III. Koska liiton ja kaikkien sen alajärjestöjen toiminta on täydelleen julkista, ei sen toiminnasta voi taantumusvoimain

palveluksessa olevilla ilmiantajalurjuksilla olla mitään totuuteen perustuvaa ilmiannettavaa ja liiton järjestöjen sekä yksityisten jäsenten on pysytettäväkin toimintansa sellaisena, ettei siitä järjestöihin mahdollisesti tunkeutumaan pääseville ilmiantajalurjuksille mitään hyötyä tule, mutta koska samalla on pelättävissä, että yilämainitutlaiset taantumuksen kätyrit itse koettavat järjestöjen keskuuteen salaisesti järjestää sellaista toimintaa, jonka tavalla tai toisella myös itse voisivat taantumuksellisille vallanpitäjille laittomana ilmiantaa ja siten aiheuttaa järjestöjen hajoituksen, sekä koska edelleen on pelättävissä, että samaiset provokaattorit yrittävät yksityisiä liiton jäseniä osastojen ulkopuolellakin houkutella milloin minkäkinlaisiin salakähmäisiin hommiin, niin vaatii liittokokous liiton jäseniä pitämään tarkasti silmällä kaikkien epäillyttävien henkilöiden hommia sekä jos epäillyttävää osastossa tai sen ulkopuolella ilmenee, siitä liittotoimikunnalle heti ilmottamaan. sekä edelleen kieltää liiton järjestöjä ja yksityisiä jäseniä jyrkästi mihinkään tällaisiin mahdollisten houkutelijain salaperäisiin hommiin yhtymästä liitosta erottamisen uhalla ja määrää tässä kohden tarkkaan huomioon otettavaksi Helsingin puoluekokouksen menettelytapapäätöksen kahdeksannen kohdan, joka kuuluu seuraavasti:

»Valtiollisen sorron yhä kiristyyssä ja suuntautuessa yhä pahemmin Suomen työväen luokan etuja ja luokkataistelua vastaan on entistä välttämättömämpää noudattaa vakavaa, tosio-
lojen eikä epävarmain toiveiden mukaan harkittua puolustusmenettelyä; on pysyttävä erossa puolueemme hylkäämistä taistelutavoista; samoin ärsyttävistä hyökkäyksistä, joiden seurauksia ei ole punnittu; valvottava vankan puoluekurin noudattamista sekä katsottava aina, millä tavalla toimien voidaan olla mahdollisimman varmoja järjestyksen säilyttämisestä työväen riveissä, pimeäin voimien provokatooristen yritysten häpeään joutumisesta ja edesvastuuttomain yltiöpäiden vaarallisten yllytysten raukeamisesta; sekä muutenkin pidettävä silmällä, ettei minkään meidän oman tai meidän kenties estettävissämme olevan toiminnan kautta työväen nykyisten vähäistenkään luokkataisteluoikeuksien supistaminen tai ryöstäminen käy työväen vihollisille helpommaksi, vaan että se käy yhä vaikeammaksi."

IV. Suhtautumisestamme Venäjän sosialidemokratisen köyhälistön luokkataistelutoimintaan hyväksyy liittokokous Hei. singin puoluekokouksen menettelytapapäätöksen näin kuuluvan yhdeksannen kohdan:

»Käsittäen että ainoastaan sikäli kuin Venäjän työväki luokkataisteluvoimassaan kohoaa, on varmaa toivoa, että Suomen kansan sisäinen vapaus ja varsinkin Suomen työväen luokkataisteluvapaus tulee vakavasti turvatuksi, lausuu puolue-

kokous julki veljellisen solidarisuutensa Venäjän sosialidemokratisen köyhälistön kanssa."

Helsinki marrask. 26 p. 1912.

<i>J. Viitasaari.</i>	<i>H. Jalonen.</i>	<i>H. Uksela.</i>
<i>O. Vuoristo.</i>	<i>R. Lahti.</i>	<i>J. Sundberg.</i>

Mietintöön liittyi seuraava vastalause :

Allekirjottanut ei ole voinut yhtyä Ohjelmavaliokunnan mietinnön siihen osaan, jossa puhutaan puolueen ja toimikunnan tarkastusoikeudesta osastoihin nähden, joten tahtoisin sen osan kuuluvaksi seuraavasti:

Liiton kaikki toiminta on oleva yhdenmukaista sos.-dem. puolueen toiminnan kanssa ja on, jotta tämä yhdenmukaisuus kävisi mahdolliseksi, liittotoimikunnan oltava mahdollisimman läheisessä vuorovaikutuksessa puoluetolimikunnan kanssa ja seurattava myös puolueuuevoston antamia menettelytapaohteita. Puoluetolimikunta saa liittotoimikuntaan valita yhden jäsenen, jolla ei kuitenkaan ole päätösvaltaa liittotoimikunnan päätöksiin. Liiton osastojen piirijärjestöjen ja piiritolimikuntien toiminnan valvomiseen on vaalipiiritolimikunnilla, ylempien orgaanien ohella, täysi oikeus.

Edellä mainittujen järjestöjen on tällaiseen valvontaan annettava milloin tahansa tilaisuus.

Jos tämä valvonta ja tarkastus tuo ilmi jotakin sellaista, joka on joko liiton toimintaohjelman ja menettelytapapäätösten vastaista tai ei ole sopusoinnussa puoluekokouspäätösten kanssa, on sellaisesta heti liittotoimikunnalle ja puoluetolimikunnalle annettava tieto.

Thure Laitinen.

Ohjelmavaliokunnan jäsen Viialan osastosta.

Päätöskeskustelu.

Väisänen ei hyväksynyt mietintöä, siinä kun ei puoluetolimikunnan edustajalle myönnettäisi äänestysoikeutta, joka tälle edustajalle pitäisi kuulumaan.

Viitanen: Nytkin jo on puoluetolimikunnan edustajalla oikeus olla mukana liittotoimikunnan kokouksissa. Joten tuo päätöslauselmaehdotuksen kohta on ihan tarpeeton, ellei tälle edustajalle tahdota äänioikeutta myöntää. Kannatti Väisäsen tekemää ehdotusta.

Vuoristo: Olisi hyväksyttävä tämä valiokunnan ehdottama kanta. Niinkään hyvää ehdotusta tuskin saadaan, jos sitä lähdetään muuttelemaan.

Paappasen mielestä olisi kohtaan, jossa puhutaan pimityksestä, vedettävä jyrkemmät rajat.

Kiianen: Ellei puoluetoimikunnan jäsenellä ole liittotoimikunnassa äänestys-oikeutta, on sen läsnäolokin kuin pilkantekoa. En voi hyväksyä sellaista ehdotusta.

Nordlund: Toiseen kohtaan nähden yhtyi Laitisen vastalauseeseen. Jos hyväksytään ikä, jolloin puolueeseen on yhdyttävä, on vaalipiirit toimikunnilla oikeus tarkastaa paikallisten osastojen toimintaa. Vastalause siis toisen kohdan tilalle.

Mitä tulee toimintaohjelmaan, uudistan, mitä lähete keskustelussa sanoin, ettei riitä itävaltalainen nuorisosuojeluskysymys yksin. Meillä ovat olot siksi erilaiset, että paras lienee kokoomus eri maiden nuorisoliikkeitten ohjelmista. Pääkysymykseksi tietenkin on asetettava puolueen periaatteitten ja toimintatapojen selittely.

Virtanen oli vastalauseen kannalla. Kannatti myöskin äänestys-oikeutta puoluetoimikunnan edustajalle.

Kemppi myöskin kannatti äänioikeutta puoluetoimikunnan edustajalle. Esitti puheenalaisen kohtaan seuraavan muutosehdotuksen :

Liiton kaikki toiminta on oleva yhdenmukaista ja sopusointuista sos.-dem. puolueen kanssa ja on, jotta tämä yhdenmukaisuus kävisi mahdolliseksi, liittotoimikunnan oltava mahdollisimman läheisessä vuorovaikutuksessa puoluetoimikunnan kanssa ja seurattava myös puolueuuvoston antamia menettelytapaohteja. Puoluetoimikunta saa liittotoimikuntaan valita yhden jäsenistään, jolla on samat oikeudet kuin liittotoimikunnan jäsenillä.

Lehikoinen kannatti päätös-oikeutta puoluetoimikunnan jäsenelle.

Laitinen -selitti vastalauseellaan tarkoittavansa kaikenlaisten provokaattorilurjusten kiinnisaamisen helpoittamista ja jouduttamista.

Viitanen: Nordlund sanoi, ettei itävaltalainen ohjelma meillä muka ole tarkoituksen mukainen. Jokapäiväinen kokemus sekä teollisuus- että maataloustöissä kuitenkin osoittaa, että nuorisosuojelus on mitä tärkeäarvoisin ja sen ajaminen meilläkin mitä suurimmasta merkityksestä.

Alustusvihkossa oleva Railon tekemä suunnitelma näyttää tarkoituksenmukaiselta. Kannatan sitä sellaisenaan.

Viitasaari: Valiokunnassa esiintyi kolme eri suuntaa. Niitä yhdistelemällä ja sovittelemalla saatiin mietinnönlainen kokoomus. Puoluetoimikunnan edustaja ei äänioikeutta tarvitse, hänellä kun on veto-oikeus. Ponnat ovat sopusoinnussa niiden päätösten kera, joita meillä puolueeseen suhtautumisesta on.

Äänestyksellä hyväksyttiin valiokunnan ehdotus Kempin tekemällä lisäyksellä 45 äänellä 6 vastaan, jotka annettiin vastalauseen puolesta.

Viitasaari, valiokunnan esittelijä, ehdottaa, että mietinnöstä poistettaisiin seuraava palanen:

—Tämä siitäkin syystä, että nämä kansainvälisen konferenssin päätökset on helpompi lainsäädännöllistä tietä samoin kuin työehtosopimusten kautta voimaan saattaa. Sen lisäksi, koska toisen osan, „Mitä toimintaperiaatteita Sos.-dem. Nuorisoliiton järjestöjen ja jäsenten on noudatettava“, I :sen ponnen loppuosa sisältää samansuuntaisen ajatuksen kun kyseessä olevan osan III ponnen 3 :s kohta sisältää, joka kuuluu:

„Liitto kieltää jäseniltään ja alaisiltaan järjestöiltä jyrkästi kaiken sellaisen valtiollisen toiminnan, joka ei sisälly edelläolevaan toimintaohjelmaan tai josta ei muuten ole olemassa viimeisen edustajakokouksen päätöstä tai johon liittotoimikunta jollakin muulla tavalla ei ole antanut lupaa.“

Ehdotus hyväksyttiin. Niinmuodoin tuli valiokunnan mietintö ylläolevaa poistoa lukuunottamatta hyväksytyksi Kempin lisäyksellä kokouksen päätökseksi.

V. Liiton toiminnan uudelleen järjestäminen.

(*Alustusvihon sivut 23—33.*)

Vankkoja ehdottaa kysymyksen lähetettäväksi keskustelutta valiokuntaan.

Niemi vastustaa ehdotusta ja vaatii lähetekeskustelua.

Nordlund yhtyy edelliseen.

Railo yhtyy Vankkojaan.

Laiho piti maantieteellisten vaikeuksien vuoksi mahdollisena ehdotetun Vaasan itäisen ja eteläisen piirin yhdistämistä. Agitatsioni täten järjestäen tulisi kovin hankalaksi ja kalliiksi. Jos yhdistetään, yhdistettäköön saman läänin pohjoinen ja eteläinen piiri.

Kohonen: Liittotoimikunta ehdottaa Kymenlaakson ja Viipurin piirin yhdistämistä. Kannatan sitä, jos asianomaisilla piirijärjestöillä ei ole mitään sitä vastaan.

Muuten on liiton toimintaa alustuksessa kaukonäköisesti suunniteltu. Hyväksyn ehdotukset yleensä. Kannatan m. m. sihteerin palkan 200 markkaan korottamista, jotta saadaan liitolle kunnollinen luottamusmies.

Viitasaari: Söörnäisten osasto hyväksyy ehdotuksen liiton toiminnan uudelleen järjestämiseksi. Kannattaa liiton sihteerille 200 markan palkkaa, mutta ei liittotoimikunnan jäsenten palk-

kiota. Jos sihteeri edustajakokouksien välillä eroaa, on kysyttävä neuvoston mieltä. On otettava vakinainen taloudenhoitaja, piirien rajat määrättävät tarkkaan ja osastot pakotettavat sekä liittoon että piirijärjestöön kuulumaan.

Niemi hyväksyi järjestämistoimet muuten, mutta ei kannattanut kahta virkailijaa. Otettakoon vaan yksi, joka hoitaa molemmat toimet eikä matkusta ollenkaan.

Räsänen: Kuopion osastossa päätettiin piirien rajojen suhteen, että Kuopion piiriin siirrettäisiin Heinäveden osastot Mikkelin piiristä, niillä kun on kulku Kuopioon parempi kuin Mikkelin. Samoin Joroisten osasto. Kuopion itäiseen piiriin ei luultavasti tule piirijärjestöä. Ottaisimme piiriimme Kaavin, Viitaniemen ja Kajaanin osastot ehdolla, että saamme enemmän avustusta. Piirijärjestöjen sääntöihin ehdotti sellaisen muutoksen, että piiritoimikunta saisi valita puheenjohtajan. Kannatti palkkiota l.-toimikunnan jäsenille ja sihteerille 200 markan palkkaa. Mitä tulee taloudenhoitoon, yhtyi siinä Niemen ehdotukseen.

Toivonen: Turun pohjoisessa piirissäkin ollut rajariitoja. M. m. Loimaan osasto siirrettiin etel. piiriin maantieteellisistä syistä. Muuten on agitatsioni annettava kokonaan piirien huoleksi. Siksi ei tarvita kahta virkailijaa. Ei kannattanut palkkiota l.-toimikunnan jäsenille.

Nordlund hyväksyi l.-toimikunnan järjestely-ehdotukset. Jos sihteeri kokousten väliajalla vaihtuu, tai jos satutaan saamaan kunnoton, annettakoon neuvostolle valta erottamiseen ja uuden ottamiseen. Ei palkkiota l.-toimikunnan jäsenille. Vaasan l. itäisen ja eteläisen piirin yhdistämiskysymyksessä yhtyi Laihoon.

Komulainen piti yhtä palkattua toimitsijaa riittävänä.

Pukka: Edustamani osasto on hyväksynyt 1 ja 2 kohdan, mutta ei 3 :tta.

Aaltonen: Sihteerille ehdotettu 4 markan päiväraha vähän liian korkea. Ellei sihteeri voi hoitaa asioita yksin, valittakoon taloudenhoitaja. Ei palkkiota l.-toimikunnan jäsenille.

Kemppi kymnlaaksolaisten puolesta kannatti Kymnlaakson ja Viipurin piirien yhdistämistä. Kotkaan asetettakoon paikallistoimikunta. — Hyväksyi sihteerille ehdotetun palkan, mutta päivärahoihin ja liittotoimikunnan palkkioon nähden yhtyi edelliseen.

Salmenoja ehdotti järjestösääntöehdotukseen sellaista muutosta, että piirikokouksiin valitaan edustaja jokaiselta alkavalta 50, ei 25 jäseneltä. Kannatti sihteerille kunnollista palkkaa.

Railo ehdotti liittotoimikunnan valintaan nähden seuraavaa:

1) että liittokokous valitsee liittotoimikuntaan 7 jäsentä edustajain esittämistä ehdokkaista;

2) että liiton taloudenhoitajan toimeen otetaan yhdessä Työläisnuorison kanssa vakinainen henkilö.

Kiviranta yhtyi Railoon. Söörnäisten osasto kun kerran on

molemmat orgaanit samaan paikkaan saattaa päättänyt. Sihteerin palkaksi kannatti 200—275 markkaa. Päivärahat liian korkeat ehdotuksessa. L.-toimikunnan jäsenten palkkiota ei kannattanut.

Leino: Sihteerille riittää 200 mk. kuukaudessa ja matkapäiviltä 2 mk. Taloudenhoitajalle 100 mk. kuukaudessa.

Kervinen: Savonlinnan osasto päätti liittotoimikunnan Helsinkiin ja 7-jäseniseksi. Palkkion maksamista ei vastustettu. Taloudenhoitajalle, naiselle, riittää 75 mk. kuuk. ja sihteerin päivärahaksi 2—3 mk. Vastusti Mikkelin piirin osastojen siirtämistä Kuopion läntiseen. Mikkelin piiriin perustettava oma piirijärjestö, keskuksena Savonlinna.

Huhta: Sihteerille 200 mk. kuuk. ja 3 mk. matkapäiviltä. Jos kuitenkin hakijan pätevyys tulee kysymykseen, voitaisiin maksaa 250 mk. Tällöin täytyy l.-toimikunnalla olla oikeus korottaa palkkaa. — Piirijärjestöjen sääntöihin kannatti sellaista muutosta, että piirittoimikunta saa valita puheenjohtajan.

Pakarinen: Heinävedellä oltiin sitä mieltä, että l.-toimikunta pysytetään Helsingissä, sen jäsenluku ennallaan ja sihteerille jäsenen oikeudet sekä muille jäsenille tuo 50 p. korvaus. Sihteerille 2 mk. päiväraha. Ei kahta palkkapalvelijaa.

Hellsten: Ei kahta virkailijaa. Kannatti ehdotettua sihteerin palkkaa ja l.-toimikunnan jäsenten palkkiota.

Rovio vastusti Railon ehdotusta liittotoimikunnan Tampereelle siirtämisestä. Railo on epäjohtonmukainen. Hänhän jo alustuksessaan edellytti molempien orgaanien erillään olon. Puoluettoimikunnan tarkkailun ja ruotsinkielisten edustuksen vuoksi täytyy l.-toimikunta Helsingissä pitää ja samaa puolustavat kaikki muutkin seikat.

Laitinen: Olisi päästävä vihdoinkin siihen, että kaikki osastot olisivat velvolliset kuulumaan sekä liittoon että piirijärjestöön. Sihteerin valitkoon liittotoimikunta. Palkka ei saa olla valintaan nähden ratkaisevana. Sihteerin ja taloudenhoitajan toimet yhdistettäköön.

Viitasaari yhti Kivirannan ehdotukseen l.-toimikunnan Tampereelle siirtämiseksi. Jäsenluku 8. Ruotsalaisille valta valita edustajansa. Päiväraha 3 mk. Kyvykkäälle sihteerille maksettava vaikka 275 mk. kuuk. »Työläisnuorison" ja liiton yht. taloudenhoitajalle palkaksi 175 mk. kuuk.

Kainulainen: Liitolle 2 virkailijaa. Palkat l.-toimikunnan ehdotuksen mukaan. Samoin jäsenten palkkiot.

Railo: En ehdotustani tehdessäni ollut lainkaan epäjohtonmukainen. Kun liittotoimikunnan ehdotukset eivät saa kannatusta, täytyy tehdä uusia ehdotuksia. Toiminta vaatii molempien orgaanien yhdistämistä. Kun lehti tuli Tampereelle, täytyy l.-toimikunnan sinne siirtyä. Se on liitolle elinkysymys nykyään.

Ruotsalaisten edustus tulee kyllä siten tukalammaksi, mutta minkäs sille taitaa.

Tämän lähetekeskustelun jälkeen meni kysymys valiokuntaan.

Päätöskeskustelu.

Valiokunnan puolesta esitti sen mietinnön *E. Laiho*. Ensimmäisenä otettiin käsiteltäväksi mietintö n:o 1

Liittotoimikunnan toiminnan uudelleen järjestämisestä.

Tähän nähden esitti valiokunta seuraavan ponsiehdotuksen:

1) että liittokokous valitsee liittotoimikuntaan, jonka kotipaikkana on Helsinki, 10 jäsentä edustajain esittämistä ehdokkaista ja näistä yhden nimenomaan Helsingin ruotsinkielisten klubien ehdokkaista, jotka ehdokkaat kokoukselle esitetään, erikseen suomen- ja ruotsinkielisten kulbien asettamat.

2) että liiton sihteeri, jonka alin palkka on 200 mk. kuukaudelta ja matkapäiviltä 3 mk. päivärahaa ja vapaat matkat, valitaan liittokokouksessa kokouksen osanottajain esittämistä ehdokkaista ja samalla määrätään hänen kuukausipalkkansa suuruus, ellei hän edellämainittuun alimpaan palkkaan tyydy, sekä että sihteeri on täysivaltainen ja -oikeuksinen toimikunnan jäsen kuuluen ensimmäisessä kohdassa mainittujen kymmenen liittotoimikunnan jäsenen joukkoon.

3) että liittotoimikunnan jäsenille, paitsi sihteerille, jolla on vakainainen palkka, maksetaan palkkiota 50 penniä kokoukselta.

Vakinaisten toimitsijain luvun lisäämisestä ehdottaa valiokunta: I

että liiton palvelukseen otetaan vakainainen taloudenhoitaja 100 mk. kuukausipalkalla ja

että taloudenhoitajan valinnan toimittaa liittotoimikunta.

Asiasta seurasi vielä vilkas keskustelu, jonka kuluessa tehtiin monta muutosehdotusta.

Toivonen vastusti vakinaisen taloudenhoitajan ottamista ja matkavelvollisuuksia sihteerille. Yksikin virkailija ehtii taloudenhoitajan toimittamaan, kun hänen ei tarvitse matkoilla kulkea. Matkustava sihteeri tulee liitolle liian kalliiksi vastaavaa hyötyä tuottamatta ja taloudenhoitajan ottamisesta tulee paljon lisäkustannuksia. Esitti seuraavan vastaehdotuksen:

1) että sihteeriksi otettaisiin henkilö, joka vakinaisesti on liiton toimistossa ja hoitaa liiton talouden- ja rahastonhoidon sekä sihteerin tehtävät.

2) ettei toimikunnalle valita eri taloudenhoitajaa.

Nordlund hyväksyi ponsiehdotuksen muuten, mutta tahtoi siitä poistettavaksi kohdan, jossa puhutaan l-toimikunnan jäsenten palkkiosta.

Vankkoja hyväksyi ponnet ja ihmetteli niitä, jotka täällä ovat paatoksella puhuneet liiton talouden huonosta hoidosta ja kuitenkin pitävät elämää, kun asiata yritetään saada järjestykseen. Liiton laajetessa on vakinainen taloudenhoitaja välttämätön, samoin se, että sihteeri matkustaa. Jälkimäinen on jo suuremman yhteyden ja vuorovaikutuksen vuoksi l-toimikunnan ja osastojen kesken välttämätöntä.

Laiho puolusti valiokunnan ponsia. Asiat tulevat kerran kunnollisesti järjestetyksi, kun saadaan vakinainen taloudenhoitaja. Sihteerin täytyy pakostakin silloin tällöin matkoilla olla.

Kemppi oli sitä mieltä, että sihteerin täytyy matkustaa. Vastusti l-toimikunnan jäsenten palkkiota.

Viitasaari yhtyi edelliseen. Liittotaiimikumtaan 8 jäsentä ja sen kotipaikka jätettävä vielä avoimeksi.

Komulainen kannatti Toivosen tekemää muutosehdotusta. Kannatti myöskin l-toimikunnan jäsenten palkkiota.

M. Niemi hyväksyi mietinnön.

Lehikoinen tahtoi sihteerin päivärahan pienennettäväksi 2 markkaan. Ei kannattanut palkkiota l-toimikunnan jäsenille.

Lindstedt kannatti valiokunnan mietintöä, paitsi päivärahaihin nähden, jotka tahtoi poistettaviksi.

Kervinen yhtyi valiokunnan ponsiin, paitsi l-toimikunnan jäsenmäärässä. 7 jäsentä riittää.

V. Niemi hyväksyi valiokunnan mietinnön.

Viitanen teki ponsiin seuraavan muutosehdotuksen:

1) että liittokokous valitsee liittotoimikuntaan 7 jäsentä, jotka ehdokkaat kokoukselle esitetään:

2) että liittotoimikunnalle ja »Työläisnuorisolle» otetaan yhteinen taloudenhoitaja, jolle kumpikin laitos maksaa palkkaa 100 mk. kuukaudelta.

Useitten äänestysten jälkeen hyväksyttiin valiokunnan ehdotus sellaisenaan kokouksen päätökseksi.

Päätöstä vastaan jätettiin pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavat vastalauseet:

Vastalause.

Panemme vastalauseemme kokouksen sitä päätöstä vastaan, jolla kokous päätti liiton palvelukseen ottaa 2 vakinaista virkailijaa. Pidämme yhden riittävänä ja nyt päätetyn järjestelmän tulevan liitolle liian kalliiksi.

Karl Hellsten.

Pietarsaaren osasto.

Rudolf Lahti.

Kurikan osasto.

Vastalause.

Allekirjoittaneet panevat vastalauseen liittokokouksen sitä päätöstä vastaan, jolla määrättiin liittotoimikunnan jäsenille palkkiota 50 p. kokoukselta.

Pekka Kemppi.
Kotkan os. ed.

Väinö Pukka.
H :gin N. S. ed.

Tähän vastalauseeseen yhtyy

Alex. Aaltonen.
(Someroniemen os. ed.)

Vastalause.

Allekirjoittanut panee vastalauseensa Suomen sos.-dem. N. L. 4:n edustajakokouksen tekemää päätöstä vastaan liiton sihteerin työn järjestelystä, koska mielestäni tuottaa liiton juoksevien asiain hoidolle suuresti haittaa se, että sihteeri kulkee puhujamatkoilla, joutuen siten olemaan väliin viikkokausia pois liiton toimistosta. Sitäpaitsi tuottaa tällainen sihteerin matkusteleminen tuntuvasti lisäkustannuksia liitolle. Jos taas sihteeri vakinaisesti kiinnitettäisiin liiton toimistoon, ehtisi hän sihteerin tehtävien ohella hoitaa myöskin liiton talouden, joten liitolle siten järjestämällä olisi ollut tarpeetonta eri taloudenhoitajaa valita. Suuri säästö siis siltäkin puolen!

-Mitä tulee agitatsionin hoitoon, on siitä mainittava, että nykyään, — ja tulevaisuudessa vielä täydellisemmin — kun piiritoimikunnat huolehtivat piirien agitatsioni- ja valistustyöstä, on tarpeetonta liiton sihteerä sellaiseen tehtävään kiinnittää.

Onni Toivonen.

Edellä olevaan vastalauseeseen yhdyn:

Toivo Pakarinen.

Piirijärjestöjen rajojen määrääminen.

Valiokunnan puolesta esitti *Laiho* seuraavan päätösehdotelman:

Liittokokous päättää:

1) Että Uudenmaan 1., Hämeen 1. etel. vaalipiirin, Hämeen 1. pohj. vaalipiirin, Viipurin 1. itäisen vaalipiirin ja Vaasan 1. pohj. ja etel. vaalipiirin alueilla toimivien nuorisopiirijärjestöjen toiminta-alueiksi määrätään mainittujen vaalipiirien alueet itseskullekin järjestölle.

2) Että Viipurin 1. länt. vaalipiirin alueelle toimimaan muodostetaan vain yksi nuorisopiirijärjestö, jonka toimikunnan koti-

paikkana on Viipuri. Tämä toimikunta kerää piiriverot. Jos on tarpeellista, saa järjestö Kymnlaaksoon muodostaa paikallisjärjestön avukseen.

3) Että Kuopion 1. läntisessä vaalipiirissä toimivaan nuorisopiirijärjestöön liitetään myös Kajaanin alapiirin alue.

4) Oulun lääniä varten perustetaan vaan yksi nuorisopiirijärjestö, jonka kotipaikka on Oulussa ja toiminta-alueena koko muu osa lääniä, paitsi ei Kajaanin alapiirin alue.

5) Kuopion 1. itäiseen vaalipiiriin ei toistaiseksi perusteta nuorisopiirijärjestöä, vaan sitävastoin "on liittotoimikunnan Mikkelin piiriin ensi tilassa koetettava saada piirijärjestö syntymään ja siihen liittykööt myös Kuopion 1. it. vaalipiirin ne osastot, jotka voivat sen tehdä.

6) Turun 1. eteläiseen piiriin liitetään pohjoisesta piiristä Loimaan kunta, jääden Turun 1. pohjoisen vaalipiirin rajat muissa paikoin nuorisopiirijärjestön rajoiksi.

7) Että Vaasan 1. itäiseen vaalipiiriin perustetaan oma piirijärjestö, jonka alullepanemiseen on liittotoimikunnan heti ryhdyttävä.

*Emil Laiho.
P. Salmenoja.
Vilho Lindbom.*

*J. Virranpyörre.
G. E. Lindstedt.
M. Mattila.*

Laitinen oli sitä mieltä, että Savonlinna olisi määrättävä Mikkelin piirin keskuksiksi.

Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

Piirijärjestöjen mallisäännöt.

Laiho valiokunnan puolesta esitti tämän tekemät muutosehdotukset. Valiokunta ehdottaa II pykälän toiseen momenttiin sellaisen muutoksen, että osaston on 3 kuukauden kuluttua piirijärjestöön liittymisestään yhdyttävä myöskin liittoon. Neljännestä pykälän viimeiseen kohtaan esittää valiokunta sellaisen muutoksen, että edustajat piirikokouksiin valitaan jokaiselta alkavalta 50 jäseneltä. Muuten esittää valiokunta säännöt sellaisenaan hyväksyttäväksi.

Kohonen oli liittotoimikunnan alkuperäisen ehdotuksen kannalla, että piirikokousedustajat valitaan jokaiselta alkavalta 25 jäseneltä.

Nordlund ehdottaa sääntöehdotuksen kolmannen pykälän ensimmäisestä momentista pyyhittäväksi pois sanat: „ja piirikokouksen erikseen valitsema puheenjohtaja”.

Kervinen yhtyi Kohoseen.
Kiianen samoin.

Kaukonen hyväksyi valiokunnan ehdotuksen.
Kiviranta kannatti 25 jäsenen edustaja-sensusta.
Viitasaari ehdotti kysymyksen lähetettäväksi valiokuntaan uudelleen.

Hellsten oli 25 edustaja-sensuksen kannalla.

Huhta samoin.

Mattila kannatti valiokunnan ehdotusta.

Itkonen kannatti 25 edustaja-sensusta.

Salmenoja kannatti valiokunnan mietintöä.

Lähti samoin.

Eri ehdotusten välillä äänestettäessä sai valiokunnan ehdotus 22 ääntä ja liittotoimikunnan alkuperäinen ehdotus, että edustaja valitaan jokaiselta alkavalta 25 jäseneltä, sai 31 ääntä, joten se tuli hyväksytyksi kokouksen päätökseksi. — Nordlundin muutosehdotus sai 23 ääntä, valiokunnan 19, joten Nordlundin ehdottama poisto tehtiin.

Säännöt tulivat siis lopullisesti hyväksytyksi seuraavalaisina :

Piirijärjestöjen m allisäännöt.

I. *Tarkoitus.* Piirijärjestön tarkoituksena on:

Hoitaa agitatsionia piirinsä työläisnuorison keskuudessa, huolehtia uusien osastojen perustamisesta, kirjallisuuden ja liiton äänenkannattajan levittämisestä sekä yleensä pitää nuolta nuorisotyöstä piirissään.

II. *Kokoonpano.* Piirijärjestön muodostavat sijaitsevat Sosialidemokratiseen Nuorisoliittoon kuuluvat osastot.

Piirijärjestöön ei saa kuulua liiton ulkopuolella olevat osastot ja jos joku sellainen piirijärjestöön yhtyy, on sen kolmen kuukauden kuluessa myöskin liittoon yhdyttävä, muuten menettää se piirijänj esto orakin kuulumisoikeutensa.

Jos joku osasto on laiminlyöneensä vuoksi piirijärjestöä kohtaan tai muista syistä järjestöstä erotettu, menettää se samalla oikeutensa kuulua liittoon.

Osasto katsotaan järjestöön yhtyneeksi, kun se on suorittanut piiritoimikunnalle V4 vuoden veron.

III. *Piiritoimikunta.* Piirijärjestön asioita hoitaa Piiritoimikunta, johon kuuluu 7 piirikokouksessa valittua vakinaista ja 4 varajäsentä.

Toimikunnan tehtävänä on:

Hoitaa järjestön raha-asioita, joista se on vastuunalainen piirikokoukselle;

johtaa ja hoitaa nuorisoagitatsionia piirissään, huolehtia uusien osastojen perustamisesta, antaa neuvoja ja ohjeita osastojen työn järjestämisestä, lähettää pyydettyä puhujia, pitää yllä vuorovaikutusta liittotoimikunnan kanssa ja täyttää liiton

säännöissä määrätty velvollisuudet sitä kohtaan sekä yleensä pitää huolta siitä, että nuorisotyötä ja agitatsionia piirissä tehdään voimalla ja tarmolla;

piirikokoukselle esittää tilintarkastajien lausunnolla varustetun tilikertomuksensa;

panna toimeen piirikokouksen päätökset.

IV. *Piirikokoukset.* Piirijärjestöjen vuosikokous kokoontuu kerran vuodessa paikassa ja ajalla, jonka edellinen vuosikokous on määrännyt. Ylimääräisen piirikokouksen kokoonkutsumiseen on piiritoimikunnalla tarpeen tullen oikeus.

Piirikokouksen päätettäväksi, ja käsiteltäväksi on lykättävä kaikki varoja kysyvämpien agitatsionitoimenpiteiden ratkaiseminen. Lisäksi on sen tehtävänä:

Tarkastaa piiritoimikunnan toiminta- ja tilikertomukset; tilintarkastajien lausunnon perusteella päättää piiritoimikunnan tilivapaudesta;

määrätä piiriveron suuruus;

keskustella ja päättää liittotoimikunnan, paikallisosastojen ja yksityisten edustajien esittämistä kysymyksistä;

määrätä piiritoimikunnan toimintapaikka seuraavaksi vuodeksi;

valita piiritoimikunta;

valita tilintarkastajat ja varatilintarkastajat.

Piirikokoukseen valitsevat osastot edustajia yhden jokaista alkavaa 25 jäsentä kohti.

V. *Tilintarkastus.* Tilintarkastajia valitsee piirikokous 2 vakinaista ja 2 varalle. Näiden tehtävänä on vuosittain ennen piirikokousta tarkastaa piiritoimikunnan tilit ja antaa niistä lausuntonsa piirikokoukselle.

VI. Muutoksia ja lisäyksiä näihin sääntöihin saa tehdä vaan piirikokouksessa, jos $\frac{2}{3}$ kokouksen äänistä muutoksen puolesta annetaan ja astuvat näin muutetut säännöt voimaan vasta sitten kun liittotoimikunta ne on vahvistanut.

VII. Piirijärjestö voidaan hajoittaa vaan siinä tapauksessa, että 'Ai osaa siihen kuuluvista osastoista sitä vaatii, tai jos niin monta osastoa siitä eroaa, että ei katsota sitä enää voitavan pystyssä pitää.

Järjestön hajotessa mahdollisesti löytyvä omaisuus joutuu liittotoimikunnan säilytettäväksi. Jos järjestö ei kahden vuoden kuluessa virkoa henkiin, jää omaisuus liitolle.

Tähän päätökseen ilmoitettiin seuraava

Vastalause.

Koska kokous, vastoin valiokunnan enemmistön mielipidettä, on päättänyt, että edustajat piirikokouksiin valitaan jokaista alkavaa 25 jäsentä kohti, panemme me allekirjoittaneet tätä pää-

töstä vastaan vastalauseemme siitä syystä, koska silloin piirikokouksissa varakkaimpien ja suurempien osastojen mielipide aina tulee päätökseen ja näin ollen pienempien ja köyhempien maaseutuosastojen edut tulevat syrjäytettyä.

/ . Aro.

M. Mattila.

Matti Niemi.

P. Salmenoja.

J. Virranpyörre.

A. Aaltonen.

T. Pakarinen.

VI. Liiton ja piirijärjestöjen suhde.

(Alustusvihon sivut 15—16.)

Viitasaari: Toimenpide, jota joiltakin tahoilta on esitetty ja jonka mukaan liittoverot kulkisivat piiritoimikuntien kautta, on aivan liian ennenaikainen. Piiritoimikunnat eivät ole voineet saada kokoon edes kunnollisia toimintakertomuksia. Järjestelmän on paras pysyä ennallaan.

Räisänen yhtyi edelliseen. Ei muuten olisi annettava avustusta Mikkelin piirille, vaan sensijaan enemmän Kuopion piirille, jotta tämä voisi harjoittaa agitatsionia Mikkelin piirissä.

Kervinen: Liiton ei pitäisi ottaa puhujaa, vaan edelleenkin jakaa agitatsioniavustusta piireille. Puolsi Savonlinnan osaston anomusta saada 200 markan avustuksen agitatsionia varten; Mikkelin piirissä on 12 osastoa, joista jokainen puolestaan avustaa. Savonlinnan osasto antaa omasta puolestaan 100 mk. Täällä on kehoitettu ensin perustamaan piirijärjestöä, mutta mitenkäs perustaa, kun ei ole mitään tietoja järjestyksestä. Olisi ensin saatava puhuja ja neuvoja.

Pakarinen yhtyi Räisäseen.

Kohonen ei kannattanut verojen piirittäin kantamista. Savonlinnan osaston asian suhteen yhtyi l.-toimikunnan mielipiteeseen.

Rovio vastusti esityksiä verojen piiritoimikuntien kautta kulkeemisesta. Pitäisi pyrkiä siihen, että piiriverot tykkänään lakautetaan ja liittovero korotetaan, jolloin piirit saisivat ennen veroina kantamansa varat liittoavustuksena. Yhtyi muuten Räisäseen.

Nordlund hyväksyi pääasiassa Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan alustuksen ja ehdotukset kysymyksessä. Veronkanto piirittäin ei ole käytännöllistä. Ei pitäisi täällä puhua eri piirien oloista eikä keskusteltava minkään läänin erikoisavustuksista. Se on l.-toimikunnan tehtäviä.

Kemppi hyväksyi uusmaalaisten alustuksen paitsi 3 kohtaa. Sihteeri velvotettava käymään puhujamatkoilla mikäli mahdollista.

Hellsten oli uusmaalaisten kannalla. Ei olisi täällä erikoiden sille mellekään piirille avustuksia myönnettävä.

Hukka yhtyi Kohoseen.

Solmenoja hyväksyi liittotoimikunnan kannan Savonlinnan osaston anomuksen suhteen.

Forsström hyväksyi uusmaalaisten kannan. Tahtoi kuitenkin ruotsinkielisten keskusjärjestölle myönnettäväksi erikoisoikeudet, se kun toimii agitatorisesti eri järjestönä. Teki seuraavan lisäehdotuksen ponsiin:

„— — poikkeusasemassa ovat ruotsalaiset klubit, nämät kun keskuskomiteansa kautta vaikuttavat agitatorisessa suhteessa erikoisena piirinä.”

Kiviranta yhtyi uusmaalaisiin. 6 kk. liittoon liittymisaika liian pitkä.

Uksila: Ei ole mitään erikoisalustuksia Oulun piirin suhteen. Tämä piiri on maan laajin ja vaikeimmin hoidettava. Olisi sitä varten tehtävä erikoinen päätös.

Kaukonen: Olisi pyrittävä mahdollisimman kiinteään yhteistoimintaan, osastot piirijärjestöön, piirijärjestöt liittoon nähden.

Jos olisi mahdollista, olisi perustettava vieläpä kunnittaisia nuorisosastoyhtymiä. — Avustuksiin nähden ei toista piiriä ole asetettava toisen edelle.

Komulainen oli sitä mieltä, että ei ole ollenkaan vaikeata kantaa liittoveroja piiritoimikuntien välityksellä. Päinvastoin.

Viitasaari: Ruotsalaisten asemasta liitossa ei tässä yhteydessä keskustella. Avustukset jaettava l-toimikunnan ehdottamalla tavalla.

Karjalainen: Uusmaalaisten ehdotus lienee paikallaan. Uuttamaata ja muita kehittyneempiä seutukuntia varten. Toista on esim. Karjalassa. Olisi ainakin joksikin ajaksi otettava liittoagitaattori pimeimpiä seutuja varten. — Vastusti Mikkelin piirille varojen myöntämistä.

Rovio: Tarkoitukseni ei suinkaan ole piirijärjestöjen hävittäminen, päinvastoin. Tarkoitukseni olisi saada kaikki osastot toimeen ja piirijärjestöt vilkkaammiksi. Kun liiton taloudenhoitaja kantaisi kaikki verot, tulisi asioitten hoito paljon yksinkertaisemmaksi ja vähätöisemmäksi. Tähän suuntaan olisi pyrittävä: liittovero tarpeeksi korkeaksi, piiriverot pois ja liittoavustus piireille runsaammaksi.

Laitinen moitti kokousta epäjohtamukaisuudesta. Äsken tahdottiin vapauttaa l-toimikunta kaikesta agitatsioonivelvollisuudesta antamalla sille vain yksi virkailija nyt taasen tahdottaisiin, että se agiteeraisi vahvasti. Yhtyi Rovion ehdotukseen.

Viitanen: Rovion ehdottamaa tapaa ei voida toteuttaa käytännössä, ei ainakaan vielä, siksi monimutkainen se on. Vanhaa tapaa on verojen kannossa toistaiseksi noudatettava.

Kiianen: Pelätään veronkantoa piirittäin, mutta se on turhaa. Piirittäin ne kannetaan puolueverotkin. — Erikoisen puhujan palkkaamista en kannata. Agitatsioni järjestettävä piirittäin. — Mikkelin läänin avustukseen nähden olen l.-toimikunnan kannalla.

Kervinen: Ei tunnuta hyväksyttävän Savonlinnan osaston ehdotusta. Toivottavasti valiokunta kumminkin, asian tärkeyteen katsoen, asiaan tarpeellista huomiota kiinnittää.

Viitasaari vastusti useilla syillä verojen kantoa piiritoimi, kuntien välityksellä.

Kysymys meni valiokuntaan.

Päätös.

Valiokunta esitti, pääasiassa yhtyen Uudenmaan sos.-dem. nuorisopiiritoimikunnan ehdotukseen, seuraavan päätöslauselmaehdotuksen :

Liittokokous päättää :

1) että piirijärjestöjä on perustettava niihin vaalipiireihin, missä niitä ei vielä ole ja että jokaisen liittoon liittyneen osaston, paitsi ruotsinkielisten, on vähintään 3 :men kuukauden kuluttua liittoon yhtymisestäään yhdyttävä myöskin paikalliseen piirijärjestönsä; samoin ei piirijärjestöön liittynyt osasto saa olla 3 :mea kuukautta enempää liiton ulkopuolella; jos toisin tapahtuu, on asianomainen osasto jommasta kummasta järjestöstä erotettava;

2) että osastot suorittavat veronsa piirijärjestölle samalaisten liittotoimikunnan hyväksymien kaavakkeiden mukana ja saman jäsenmäärän perusteella kun suoritus liitolle tapahtuu; jotta tähän tarpeellinen tarkkailu voidaan suorittaa, on osastojen verosuoritukset julkisesti tilitettävät „Työläisnuorisossa“, jonka tilityksen mukaisesti piiritoimikuntien rahastonhoitajat myös ovat oikeutetut vaatimaan osastoilta piiriveroja;

3) että liitto ei ota palvelukseensa vakinaista puhujaa, vaan jättää suullisen agitatsioiden harjoittamisen piireille jakaen agitatsioonin piiritoimikuntien kesken ja valvoo, että ne käyttävät saamansa avun oikeaan tarkotukseen.

Mitä tulee Savonlinnan osaston ehdotukseen 200 mk. myöntämisestä agitatsioiden harjoittamiseen Mikkelin piirissä, ehdottaa valiokunta:

1) että Mikkeiln piiriin on perustettava piirijärjestö, koska siellä on useampia toimivia osastoja ja

2) että liittotoimikunta velvoitetaan -avustamaan piirijärjestön perustamista kaikilla mahdollisilla keinoilla.

Päätöslauselma hyväksyttiin sellaisenaan yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

VII. Ruotsinkielisten osastojen keskuskomitean asema liitossa.

Stolt: Ryhmäkokouksemme päätti ehdottaa poistettavaksi alustuksen ensimmäisten ponsien toisesta kohdasta sanat: „ja liitto ottaisi taloudellisen edesvastuun sen kustantamisesta”.

Virtanen: Ruotsalaisia järjestössämme niin vähän, ettei niille voi 1,000 markan avustusta antaa. Heidän lehdelleen en myöskään avustusta kannata maksettavaksi.

Komulainen: Lehtiasiassa yhdyin liittotoimikunnan alustukseen. Ruotsinkielisten agitatsioni ei saa käydä suomeapuhuvien kustannuksella.

Viitasaari: „Till Storms'insa" saavat ruotsia puhuvat itse kustantaa. Avustusta annettava ruotsia puhuville jäsenluvun mukaan suhteellisesti samoin kuin suomalaisillekin.

Laiho kannatti ruotsinkielisten avustuspyyntöä. Ruotsia puhuvien on kuuluttava piirijärjestöihinkin, vaikka kuuluvatkin keskuskomiteaansa.

Hukka piti 1,000 mk. liian paljon. Lehteään ruotsinkielisten olisi itsensä kustannettava.

Viitanen hyväksyi ruotsinkielisten ponnet Stoltin ehdottamalla pyyhinnällä.

Kiviranta ipiti lehtikysymystä tärkeänä. „Till Storms" on otettava liiton lehdeksi, mutta sille ei ole annettava avustusta.

Pakarinen kannatti 1,000 markan avustusta.

Nordlund yhtyi esitettyihin ponsiin. Toivoi vaan, että tuota 1,000 markan avustusta ei käytettäisi yksinomaan Uuttamaata varten.

Hellsten yhtyi täydellisesti alustukseen.

Stolt ei voinut hyväksyä tehtyä ehdotusta, että ruotsinkieliset osastot pakotettaisiin piirijärjestöihin kuulumaan. Siitä ei olisi mitään hyötyä osastoille. Meidän keskuskomiteamme itseltään on piirijärjestön luontoinen järjestö. Kotkan kokouksen myöntämästä 1,000 markan avustuksesta on käytetty 550 markkaa, omia rahoja saman verran. Muuten ei agitatsioonivaroja suinkaan ole yksin Uudellemaalle uhrattu. Agitaattorimme on kiertänyt m. m. Pohjanmaan tärkeimmät paikkakunnat.

Toivonen: Kun me myönnämme varoja ruotsiapuhuville, on heidän myöskin tehtävä selkoa niiden käyttämisestä. Vaadittava tilivelvollisuutta.

Kysymys meni valiokuntaan.

Päätös.

Valiokunta, pääasiassa perustuen ruotsinkielisten osastojen Keskuskomitean ehdotukseen, esitti seuraavan päätöslauselmaehdotuksen:

Sitten viime liittokokouksen, jolloin ruotsinkieliset sos.-dem. nuorisoklubit liittyivät Suomen Sos.-dem. Nuorisoliittoon, on liike ruotsinkielisen nuorison keskuudessa ilahuttavalla tavalla edistynyt, joka käy Keskuskomitean toimintakertomuksestakin ilmi. Syyt tähän edistymiseen ovat suurimmaksi osaksi haettavissa juuri liittoon yhtymisestä, jonka kautta järjestämissuunnitelmat saivat suurempaa tukea ja varmuutta.

Jotta liike eteenkin ruotsinkielisten keskuudessa edistyisi ja menisi eteenpäin esittää valiokunta:

että mainittu komitea edelleenkin pidetään välittävänä sihteerinä ruotsinkielisten klubien ja liiton välillä.

Kuitenkaan ei liike vielä ole saavuttanut sellaista taloudellista asemaa, että se omin voimin voisi tulla toimeen. Siinä tarkoituksessa ehdottaa valiokunta liittokokoukselle seuraavaa:

- 1) että samoin kuin viime vuonnakin Keskuskomitealle edelleenkin myönnettäisiin 1,000 mk. suuruinen agitatsionivastus;
- 2) että Keskuskomitean julkaisema kuukausilehti „T11 Storms”, joka on kuluva vuoden alusta lähtien ilmestynyt säännöllisesti, otettaisiin liiton äänenkannattajaksi ja liitto antaisi lehdelle siveellisen kannatuksen samalla tavalla kuin »Työläisnuorisollekin”.

Näiden taloudellisten kysymysten lisäksi ehdotamme vielä yhteistyöskentelyn lujittamiseksi liiton ja ruotsinkielisten klubien välillä liittokokoukselle seuraavaa:

- 1) että edustajamme liittotoimikunnassa samalla tulee Keskuskomitean jäseneksi ja viimeainitulta saada edustus-oikeutta,
- 2) että ruotsinkielisten klubien liittoverot suuremman tarkkailun aikaansaamiseksi suoritusten suhteen suoritetaan Keskuskomitean välityksellä;
- 3) että kaikki kirjeenvaihto liiton ja sen ruotsinkielisten osastojen välillä jätetään Keskuskomitean hoidettavaksi, koska liitto tuskin voinee palkata sellaista sihteerää, joka yhtä hyvin hallitsisi molempia kieliä.

Valiokunnan puolesta:

Emil Laiho.

Viktor

Virranpyörre.

P. Salmenoja.

Stolt huomautti, että valiokunnan mietintöön on tullut sama virhe kuin alustukseenkin, jossa puhutaan 1,000 markan *vuotuisesta* avustuksesta. Tarkoitetaan kuitenkin 1,000 mk. *kahdelta* vuodelta, toimintakaudelta, s. o. liittokokouksien väliajalta.

Toivonen ehdottaa ponsiin lisättäväksi, „että ruotsalaiselta keskuskomitealta vaaditaan joka liittokokoukselle kertomus heille myönnetyn agitatsioniavustuksen käyttämisestä”.

Stolt yhtyy edelliseen.

Viitasaari tekee seuraavan muutosehdotuksen :

„että ruotsalaiselle keskuskomitealle annetaan agitatsioniavustusta saman jakoperiaatteen mukaan kuin suomalaisille piirijärjestöille, s. o. ruotsinkielisten osastojen jäsenluvun mukaan”.

Äänestyksen jälkeen tuli valiokunnan mietintö *Toivosen* lisäyksellä suurella enemmistöllä hyväksytyksi kokouksen päätökseksi.

VIII. Valistuskysymykset.

Päätettiin ottaa yhdessä käsiteltäviksi kaikki valistus- ja agitatsionikysymykset, nim. *Valistustyön järjestäminen maa-laisnuorison keskuudessa* (alustusvihon s. 10—11), *Nuorisoliiton valistustoiminnan järjestäminen* (s. 55—60) ja *Osastoihin perustettava keskustelu- ja puhujaryhmiä sekä opintorenkaita* (s. 99—100).

Mitään lähete keskustelua ei syntynyt, vaan joutuivat kysymykset valiokunnan yhdisteltäväksi.

Valiokunta esitti seuraavan mietinnön:

Agitatsioni- ja valistusvaliokunnan mietintö.

Valiokunta on, sille yhdisteltäväksi jätettyjä eri valistus- ja agitatsionikysymyksiä käsiteltyään tullut siihen tulokseen, että *Helsingfors soc.-dem, ungdomsklubb*'in esittämä ja alustusvihon sivuilla 99—100 löytyvä ehdotus valistustyön järjestämiseksi oleellisesti sisältää samaa kuin toveri *Vankkojan* samasta kysymyksestä sivulla 60 esittämä ponsiehdotelma, joten ne voidaan yhdistää. Ja ehdottaa valiokunta, että toveri *Vankkojan* ponsiehdotelman ensimmäiseen kohtaan lisättäisiin toisessa puheenalaisessa alustuksessa löytyvä kohta, missä puhutaan keskustelu- ja puhujaryhmien perustamisesta.

Valiokunta siis ehdottaa kokouksen hyväksyttäväksi seuraavat ponnet:

Pitäen tärkeänä valistustoiminnan voimaperäisemmäksi ja vaikuttavammaksi tekemistä, päättää liittokokous, että käytännölliseen valistustyöhön on ryhdyttävä tarmokkaasti käsiksi ja sille uhrattava enemmän huomiota ja työtä kuin tähän asti.

Kun erittäin tärkeinä valistusvälineinä on pidettävä hyviä kirjastoja sekä luku- ja opintorenkaita ja keskustelu- ja puhujaseuroja, on niiden hyväksi ryhdyttävä tarmokkaaseen työhön ja on jokaisen osaston, joka haluaa olla mukana yhteisessä, suuressa valistustyössä työläisnuorison hyväksi

1) hankittava itselleen kunnollinen kirjasto, se hyvin järjestettävä ja mahdollisimman mukaan sitä kartutettava ja laajennettava sekä pyrittävä muodostamaan keskuuteensa puhuja- ja keäkeluseuroja;

2) ryhdyttävä liittotoimikunnan avulla toimenpiteisiin luku- ja opintorenkaitten perustamiseksi osaston keskuuteen ja silmällä pidettävä, että nämä myöskin ovat vilkkaassa toiminnassa ja tarkoituksensa täyttävät.

Liittotoimikunta puolestaan on velvollinen:

1) toimittamaan ja kustantamaan luku- ja opistorenkaitten sekä kirjastojen järjestämisen ohjeeksi tarkoitetun kirjasen, jossa mahdollisimman helpotajuisesti ja seikkaperäisesti tehdään selkoa kaikista näihin kuuluvista asioista. Kirjasta jaetaan vapaasti kaikille osastoille ja muillekin sitä haluaville työväen järjestöille;

2) seuraamaan tarkoin kirjamarkkinoita ja suositeltava kaikkia hyviä uutuuksia yllämainituille valistusjärjestöille;

3) välittämään kirjallisuutta kirjastoille sekä luku- ja opintorenkaille;

4) julkaisemaan ehdotuksia eri hintaisia uusia kirjastoja varten; sekä

5) kaikin tavoin ja kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla edistämään valistustoimintaa osastoissa ja sen virkeänä ja voimakkaana pitämistä.

Tämän lisäksi pitää kokous suotavana, että liitto- ja piiritöimikunnat, opastuskurssejaan järjestäessään, ottaisivat niiden ohjelmiin käytännöllisten aineiden lisäksi myöskin luentoja työväenluokalle tärkeitä sivistysaineista.

*

Mitä tulee erikoisesti heikompien maalaisosastojen valistus-toimintaan, on valiokunta ollut sitä mieltä, että toveri Kivirannan ponsiehdotus keskinäisestä avustustoiminnasta on paikalle osattu ja ehdottaa sen vuoksi seuraavaa:

1 desi. Kaupunkien ja suurempien tehdasseutujen sekä voimakkaampien maaseutusosastojen on pidettävä huolta ympäristössään lähiseuduilla olevain osastojen toiminnan virkistämisestä,

ollen vuorovaikutuksessa niiden kanssa ottamalla osaa toimihenkilöistä puutetta kärsiväin osastojen toiminnan järjestämiseen.

2 :ksi. Paikkakunnalla, missä nuoriso-osasto ei itse kykene juhla-, iltama- y. m. huvien ohjelman suorittamiseen, pyytäköön siihen avustusta lähimmältä siihen mahdollisesti kykenevältä osastolta.

3 :ksi. Osastojen on vointinsa mukaan toimeenpantava valistavia tilaisuuksia, joissa esitetään mahdollisimman monipuolista sosialidemokratiseen maailmankatsomukseen perustuvaa ohjelmaa.

4 :ksi. Toimia kokouksia y. m. nuorison tietoisuutta kartuttavia tilaisuuksia, varsinkin siihen aikaan, jolloin maalaisväestöllä on niihin osanottoon parhaat mahdollisuudet, kuten vapaaviikolla sekä olla vilkkaassa yhteydessä piirijärjestönsä toimikunnan kanssa.

Piiritoimikunnat velvoitetaan valvomaan alaistensa osastojen toimintaa: järjestämällä näiden agitatsioni, lähettämällä pyydettyissä puhujia, sekä osoittamalla ennen kaikkea nuorisolle sosialidemokratisen kirjallisuuden tarpeellisuutta.

Valiokunnan puolesta:

<i>Antti Kiviranta.</i>	<i>Kustaa Rovio.</i>
<i>Hannes Stolt.</i>	<i>Jalmari Tammilaakso.</i>
<i>Vilho Niemi.</i>	<i>Väinö Vankkoja.</i>

Kokous hyväksyi yksimielisesti ja keskustelutta valiokunnan ponsiehdotelman kokouksen päätökseksi.

IX. Pohjoismaisen nuorisosihteeristön perustaminen.

(Alustusvihon sivut 35—36.)

Viitasaari ehdottaa, että esitys tuollaisen sihteeristön perustamisesta, useista syistä, tällä kertaa hylättäisiin.

Toivonen, Pukka ja *Viitanen* yhtyivät *Viitasaaren* ehdotukseen.

Ehdotus päätettiin yksimielisesti hyljätä.

X. Kunnalliskysymys.

(Alustusvihon sivut 42—44.)

Lähetekeskustelutta valiokuntaan.

Valiokunta esittää hyväksyttäväksi alustuksessa esitetyt, seuraavat ponnet:

1 :ksi. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto velvoittaa liittokokouksessaan alaisensa osastot ja piirijärjestöt tarkasti seuraamaan kunnallisasiain hoitoa ja selostamaan sitä nuorisolle kokouksissa, juhlissa, iltamissa y. m. sopivissa tilaisuuksissa.

2:ksi. Osastojen ja piirijärjestöjen toimeenpanemille luennoille järjestettäköön myös luentoja kunnalliskysymyksestä, jossa selvitetään joka vuosi säännöllisesti vallitsevaa työttömyyttä, sen syitä ja miten' se on poistettava.

3 :ksi. Niissä maalaiskunnissa, joissa kunnan asiat ratkaistaan kuntakokouksessa, kehoitetaan liiton jäseniä, joilla on kunnallinen äänioikeus, ottamaan tarmolla osaa kuntakokouksiin ja vaikuttamaan niin, että siellä tehdyt päätökset ovat työväenluokalle ja sen nuorisolle edulliset.

4 :ksi. On voimakkaasti vaadittava, että kunnat järjestävät oppilaille vapaat oppivälineet kansakouluissa.

5:ksi. Että missä sos.-dem. kunnallisjärjestö päättää ottaa kunnallisvaaleihin osaa, on nuoriso-osastojen ja piirijärjestöjen vointinsa mukaan avustettava kunnallisjärjestöä agitatsioni- y. m. tehtävissä.

Paasivuori piti ponsia epäjohdonmukaisina ja puolueen ohjelmasta poikkeavina, niissä kun kehoitetaan ottamaan osaa kunnalliseen toimintaan. Puoluepäättös kunnalliskysymyksestä ei sellaiseen kehoita.

Viitanen kannatti ponsia. Niiden 5:s kohta takaa, ettei mitään puoluepäättösten vastaista voi tulla kysymyksenkään, kunnallistoimikunnat kun tietenkin puoluepäättöstä seuraavat.

Ponnet hyväksyttiin yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

XI. Mille kannalle työläisnuorison on asetuttava alkoholismien suhteen?

(Alustusvihon sivut 16—23.)

Toivonen: Raittiusliikettä ajettava, mutta ei meidän ruotsiapuhuvien toveriemirne tapaan, vaan yhteiskunnallisesti. Uusmaalaisien ponnet liian naivit.

Pettersän: Puolueessamme puhutaan paljon raittiudesta, mutta sen hyväksi hyvin vähän käytännössä toimitaan. Naisilamme olisi tässä suuri työala. Mutta he eivät näytä sitä ymmärtävän, koska eduskuntaryhmämme naisista jotkut kapa-koissa istuskelevat.

V. Niemi ehdottaa ponsiin seuraavan lisäyksen toisen kohdan loppuun:

»samalla lausuen jyrkän paheksumisensa hallitukselle kuin myöskin niille kansankerroksille, jotka ovat viivytäneet kielto-lain voimaansaattamista".

4:n kohtaan esittää hän seuraavan muutosehdotuksen:

„Jokaiselta työväen luokka taistelujärjestöissä olevalta toimitsijalta vaaditaan ehdotonta raittiutta."

Hellsten: Ponsilla ei väkijuomien käyttöä lopeteta, kieltoilla se vasta tehdä voidaan. On siis sen hyväksi puolueen kera voimakkaasti toimittava.

Karjalainen: Tässä kysymyksessä eivät päätökset auta. On yleistä mielipidettä puolueessa juoppoutta vastaan kehitettävä. 4:ttä kohtaa ei käytännöllisistä syistä voida muuttaa, vaan on muuten koetettava raittiuden hyväksi vaikuttaa.

Uksila: 4:ssä kohdassa lausuttu velvoitus olisi ulotettava liiton muihinkin jäseniin. Liiton luottamustoimiin olisi, mikäli mahdollista saatava ehdottomasti raittiita henkilöitä.

Räsänen: Ponnet tarpeettoman pitkät. Olisi riittänyt määritelmä: »Silmät auki ja suu kiinni." Ehdotonta raittiutta ei voida vaatia, mutta kyllä raittiina esiintymistä.

Viitasaaren mielestä ei kysymys ole niin yksinkertainen kuin Räsänen olettaa. Mitä tulee luottamusmiehiin, ei niitä valittaessa pidä asettaa raittiutta kykyjen edelle. Meidän tehtävänä on lopettaa alkoholismien yhteiskunnalliset syyt.

Virtanen: Ponsiin olisi lisättävä, että meikäläisten ei pitäisi kuulua porvarillisiin raittiusseuroihin. He niissä vaan kuluttavat voimiaan, jotka olisivat niin paljon paremmin tarpeen omassa liikkeessä. Luottamustoimiin olisi kykenevät ja raittiit aina etualalle asetettava.

Lehikoisen mielestä 4:s kohta laimea. Vaadittava ehdotonta raittiutta luottamusmiehiltä. Muuten hyväksyi ponnet.

Pukka hyväksyi myöskin 1, 2 ja 3 kohdan. 4:teen olisi lisättävä, että henkilöt, jotka juopottelullaan tuottavat vahinkoa, ovat erotettavat.

Kiviranta hyväksyi ponnet. Tietenkään ei ole toimihenkilöinä kärsittävä juopottelullaan vahinkoa tuovia.

Kervinen yhtyi ponsiin.

Nordlund samoin.

Huhta: Ehdotan 4:n kohdan kokonaan poistettavaksi. Jos toimihenkilö juopottelullaan tuottaa vahinkoa, on itsestään päi-

vänselvää, että hänet silloin erotetaan ilman muuta. Mitä tulee niihin ehdottomasti raittiisiin toimihenkilöihin, saisi niitä ehkä — Nikolainkirkon katolta. Ne äijät eivät ryyppää, — tokko tekisivät sitten paljon muutakaan.

Kemppi ehdottaa 4 kohdan kuuluvaksi:

Että kukaan työväen luokkataistelujärjestön luottamustoi-
missa oleva henkilö ei saa millään ehdolla esiintyä päihtyneenä
ja siten tuottaa vahinkoa työväen luokkataisteluliikkeelle, pitää
kokous itsestään selvänä ja katsoo luottamushenkilöiden velvolli-
suudeksi pitää tätä käsitystä kunniaassa.

Kysymys meni tämän jälkeen valiokuntaan.

Päätöskeskustelu.

Esitettiin

ohjelmakysymysten valiokunnan mietintö n:o 6.

Saamiensa evästyksien perusteella päätti valiokunta esittää,
että alustuksen, „Mille kannalle työläisnuorison on asetettava
alkoholismien suhteen”, kaikki muut ponnet hyväksyttäisiin, paitsi
4 ponsi muutettaisiin seuraavaan muotoon:

4) että kukaan työväen luokkataistelujärjestöjen luotta-
mustoimissa oleva henkilö ei henkilökohtaisen väkijoumien käy-
tön kautta saa tuottaa vaurioita työväen luokkataisteluliikkeelle.
Jos he niin menettelevät on itsestään selvää, että he sen kautta
ovat erottaneet itsensä työväen luokkataistelujärjestöjen palve-
luksesta, ja katsoo kokous myöskin jäsenten velvollisuudeksi
pitää tätä päätöstä kunniaassa.

Helsinki, marrask. 27 p. 1912.

J. T. Viitasaari.
J. Sundberg.

H. Jalonen.
Rudolf Lahti.

Hannes Uksila.

Turkia ehdotti ponnet muutettavaksi niin, että ne koskisivat
vain nuorison luokkataistelujärjestöjä, sillä koko puolueen ni-
messä ei tämä kokous voi puhua. Puolue on jo ennen tästä
asiasta päätöksensä tehnyt ja sen päätökset ovat jyrkemmät.

Äänestettäissä sai *Turkian* ehdotus 31 ja valiokunnan 19
ääntä. Ponnet tulivat siis nämä korjaukset tehtyä kokouksen
päätökseksi seuraavanlaisina:

Työläisnuorison suhteesta alkoholismiin lausuu liittokokous:

Koska alkoholinkäyttö heikentää kansan terveyttä, turmelee
sen hyvinvointia ja erittäinkin lamauttaa työväenluokan henkistä
ja ruumiillista taistelukykyä ja -tarmoa, josta johtuu välinpitä-
mättömyys sosialidemokratista luokkataistelutyötä kohtaan, ja
hidastuttaa siten kaikkia työläisten järjestäytymispyrintöjä, ei ole

jätettävä mitään mahdollista, työväenliikkeen periaatteisiin soveltuvaa keinoa käyttämättä, jotta saataisiin alkoholismien tuottamat haitat poistettua;

ja koska juuri työväenluokan nuorisoon alkoholismien aikaansaama kurjuus vaikuttaa mitä suurimmassa määrässä sitä sekä ruumiillisesti että henkisesti kuin myös taloudellisesti rappeuttaen, on tämän nuorison itsensä ryhdyttävä tarmokkaaseen taisteluun sitä rappeuttavan alkoholismien poistamiseksi sen perimmäisen syyn ja synnyttäjän kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän poistamisella.

Senvuoksi lausuu kokous:

1) että työläisnuorison on tehtävä yhteiskunnallista raittius-työtä yhdessä sos.-dem. puolueen kanssa ja etenkin koska yleinen kieltolaki asian nykyisellä kannalla ollen näyttää olevan määräämättömässä tulevaisuudessa, on työläisnuorison koettava voimiensa mukaan ehkäistä alkoholin käyttöä yhä tarmokkaammin taistelemalla sen yhteiskunnallista syytä, taloudellista kurjuutta vastaan siihen asti kunnes alkoholismien lopullinen kukistuminen kapitalismien kukistuessa tapahtuu;

2) että edellisessä ponnassa lausuttu päämäärä saavutetaisiin, on vaadittava, että hallitus esittää eduskunnan hyväksymän kieltolain mitä pikemmin vahvistettavaksi;

3) että työläisnuoriso olisi tietoinen taistelustaan alkoholismia ja sen syitä vastaan, on sen turmiollista vaikutusta terotettava nuorisolle keskustelujen, puheiden, esitelmien sekä persoonallisen agitatsionin avulla;

4) että kukaan nuorison luokkataistelujärjestöjen luottamustoimissa oleva henkilö ei henkilökohtaisen väkijuomien käytön kautta saa tuottaa vaurioita työväen luokkataisteluliikkeelle. Jos he niin menettelevät, on itsestään selvää, että he sen kautta ovat erottaneet itsensä nuorison luokkataistelujärjestöjen palveluksesta ja katsoo kokous myöskin jäsenten velvollisuudeksi pitää tätä päätöstä kunniaissa.

Välikohtaus.

Edellisen kysymyksen loppuun käsiteltyä pyysi puhevuoron maisteri

Väinö Hakkila. Hän ilmoitti pyytäneensä puheenvuoroa nähtyään »Työmiehen» selostuksesta, että kokouksessa oli toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä lausuttu mielestään aivan aiheettomia arvosteluja Suomen sosialidemokratian nuorisoliiton edustuksesta v. 1910 Köpenhaminassa pidetyssä kan-

sainvälisessä sosialistisessa nuorisokonferenssissa. Kun nuorisoliiton varat eivät olleet myöntäneet edustajan lähettämistä yksinomaan mainittua nuorisokonferenssia varten, niin oli liittotoimikunta pyytänyt häntä, jonka ehdotus Suomen kysymyksen esilleottamisesta kansainvälisessä nuorisokonferenssissa oli hyväksytty Kotkan edustajakokouksessa, lähtiessään kansainväliseen sosialistikongressiin edustamaan sen jälkeen pidettävässä nuorisokonferenssissa Suomea. Tämän tehtävän oli suorittanutkin ilman että sen johdosta oli esitetty mitään muistutuksia, Palattuaan Köpenhaminasta oli puoluelehdissä julkaissut selostuksen konferenssista sekä myöskin osuuskunta »Kehityksen» julkaisemaan tđv. Väinö Tannerin toimittamaan kansainvälisen kongressin pöytäkirjaan laatinut liitteenä selostuksen nuorisokonferenssista. »Tuohuksessa» oli myöskin tarkka selostus, jonka liiton sihteeri oli saatuaan kansainvälisen toimiston raportin laatinut käyttäen myös puhujan julkasemaa selostusta. Liiton puheenjohtajan Viitasen lausuntoa piti outona ja säädyttömänä, liittotoimikunnan puolelta kun ei ole vaadittu mitään enempää toimenpiteitä eikä omasta puolestaan ole osannut mitään selaista odottaakaan. Kokoukselle esitetyssä toimintakertomuksessa sivulla 63 olevaa lyhyttä selvittelyä piti aivan riittävänä, kun kai lienee ollut tarpeetonta rasittaa muutenkin laajaa toimintakertomusta vanhojen tunnettujen asiain kertaamisella. Sen seikan, ettei muuhun puoluetöimintaan kiinnitettyä, joka kyllä on ollut asiassa esiintyneille helsinkiläisille tunnettua, ole voinut ottaa osaa nuorisoliiton harrastuksiin, katsoi voivansa tällä huomautuksella asiaankuulumattomana sivuuttaa. Oli tahtonut lausunnollaan panna vastalauseensa liian löyhiä asiattomia arvos- teluja vastaan.

Edellisen puheen johdosta pyysi, selittääkseen asiata, puhe-
vuoron toveri

Viitanen, joka väitti, ettei hän ole sanonut, että Hakkila ei ole täyttänyt velvollisuuksiaan. Hän vain sanoi, ettei edustaja vastannut niitä uhrauksia, joita hänen lähettämisekseen Köpenhaminan konferenssiin oli tehty. Olisihan Hakkilan pitänyt tulla edes liittotoimikunnalle tekemään selkoa matkastaan. Nyt sen- sijaan sai sihteeri Railo muita lähteitä apunaan käyttäen — Hakkilan sangen köyhä ja puutteellinen »selostus» Kehityksen kustantaman kirjasen hännässä ei mitään apua tarjonnut, siinä kun ei ollut edes konferenssin tärkeimmän kysymyksen, sotilas- kysymyksen, ponsia, muista puhumattakaan — laatia konfe- renssista selonteon »Tuohukseen». Ei ole näin ollen ollenkaan liiaksi eikä säädyttömästi sanottu, jos väittääkin, että edustaja ei vastannut niitä uhrauksia, joita häneen oli tehty.

Hakkilan esiintymisen johdosta jätettiin pöytäkirjaan lii-
tettäväksi seuraava

Vastalause.

Samalla kun paheksomme sitä menettelyä, että maisteri V. Hakkilalle myönnettiin oikeus kesken kiireellisen kokoustyön haaskata kokouksen aikaa muka puolustautuakseen ansaittuja arvosteluja vastaan, sekä sitä tapaa, jolla maisteri Hakkila esiintyi, hän kun käytti sanoja ja väitteitä, joita varsinkin allekirjoittaneet Söörnäisten osaston edustajat pitävät itseään loukkaavina, panemme vastalauseemme sellaista kokousjärjestystä vastaan, joka ei myönnä edustajille, joita suorastaan kokouksessa herjataan, puolustus-oikeutta, niinkuin kokous nyt Söörnäisten osaston edustajiin nähden teki.

Antti Kiviranta.

J. T. Viitasaari.

XII. Sotilaskysymys.

(Alustusvihon sivu 62.)

Savonlinnan osasto ehdottaa, että liittokokous, purkaen Vaasan ja Tampereen kokouksien päätökset, hyväksyisi sotilaskysymyksessä Tampereen kokouksen kannan.

Liittotoimikunta (puolestaan ehdottaa, että kysymystä ei tässä kokouksessa käsitettäisi.

Liittotoimikunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Paasonen ehdotti, että liittokokous lausuisi jyrkän vastalauseensa parhaillaan Balkanilla riehuvaan sotaan vastaan. Kokous yhtyi ehdotukseen ja hyväksyi seuraavan vastalauseen:

Vastalause sotaan vastaan.

Neljäs Suomen sos.-dem. nuorison edustajakokous Helsingissä panee mitä jyrkimmän vastalauseensa jo käytävän Balkanin sodan sekä yleismaailmallisen sodan uhkan johdosta ja yhtyy äsken koolla olleen Baselin ylimääräisen kansainvälisen sosialistikongressin päätöksiin sodan ja militarismin suhteen.

Alas ihmisteurastukset! Alas seisova sotaväki! Alas kaikkia kansoja näännyttävä militarismi!

Eläköön sen sijaan kansainvälinen työväen veljestyminen! Eläköön sodat poistava kansainvälinen sosialidemokratia!

XIII. Sos.-dem. Nuorisoliiton suhtautumisesta ammatilliseen liikkeeseen.

(Alustusvihon sivut 62—67.)

Rovio: Suhteestani tähän kysymykseen on minua julkisesti sanomalehdissä moitittu ja se pakottaa minut tässä uudelleen kantaani puolustamaan.

Kun olen asettunut vastustamaan Ammattijärjestön kongressin päätöksen ilman muuta käytäntöön soveltamista Nuorisoliitosta, olen lähtenyt siitä varmasta tiedosta, että se mitä suurimmassa määrässä vahingoittaisi sosialidemokratista nuorisoliikettä tässä maassa vastaavassa määrässä ammatillista liikettä edistämästä. Ammattiosastojen jäsenmaksut, ne ovat kompastuskivinä vanhemmillekin työläisille, sellaisille, joille elämän kova koulu jo on opettanut yhteistoiminnan tärkeyttä. Mitä silloin voidaankaan odottaa nuorisolta, tuolta kasvavalta polvelta, joka ei vielä elämän vakavuutta käsitä, eikä järjestymisen tärkeyttä ymmärrä? On suorastaanpa melkein järjetöntä vaatia nuorukaisjoukolta, joka järjestöihimme liittymään on saatu selaista kypsyttää jo 18 vuoden iässä, että se ilman muuta olisi valmis ammatillisesti järjestymään. Ja vielä: harvoin tulee meille alle 18 vuotiaita, joten, jos A-järjestön päätöstä l-toimikunnan ehdotuksen mukaankin seuraamaan ryhdyttäisiin, olisi meidän jokaiselta järjestöömme liittyvältä vaadittava ammattiosaston jäsenkirja. Mitä silloin tulisi nuorisoliitosta ja mitä sillä silloin tehtäisiin?

Luulisin, että asia tulisi parhaiten järjestetyksi, jos liittokokous, niin kuin on ehdotettu, asettuisi ammatillisiin järjestöihin nähden samalle kannalle kuin puoluejärjestöihinkin, s. o. hyväksyisi niihin nähden samat periaatteet, mitkä viimeinen puoluekokous hyväksyi. Ehdotan tähän kysymykseen seuraavan päätöslauselman:

Kokous pitää Ammattijärjestön kongressin päätöstä 18-vuotiaitten Nuorisoliiton jäsenien pakollisesta A-järjestöön kuulumisesta Liiton toiminnalle niin turmiollisena, että se siihen ei voi alistua ja kehoittaa liittotoimikuntaa tästä kysymyksestä tekemään uuden esityksen Ammattijärjestön edustajakokoukselle.

Mutta, koska lujan ammatillisen järjestäytymisen avulla voidaan työväenluokan taloudellista ja henkistä asemaa aina yhä tuntuvammin kohottaa ja siten saadaan työväenluokka yhä kykenevämmäksi ja kestävämmäksi käymään voitokasta luokkataistelua kapitalistista järjestelmää vastaan, pitää edustajakokous sos.-dem. Nuorisoliiton yhtenä kaikkein tärkeimmistä tehtävistä

ammattillisen järjestäytymisen edistämisen ja voimistuttamisen, ja on sen tämän vuoksi pyrittävä yhä läheisempään yhteistyöhön Ammattijärjestön sekä sen alaisten liittojen ja ammattiosastojen kera.

Lisäksi päättää kokous:

1) että kaikkien 18 vuotta täyttäneiden liiton jäsenten on mahdollisuuden mukaan liityttävä myöskin työalansa ammatti-osastoihin;

2) että kaikkien 20 vuotta täyttäneiden, yhden vuoden Liiton jäsenenä olleiden henkilöiden ehdoton velvollisuus on myöskin ammattiosastoihinsa liittyä;

3) liiton äänenkannattajan on herätettävä ja ylläpidettävä harrastusta ammatilliseen liikkeeseen asiaa selostavilla kirjoituksilla;

4) liittotoimikunnan on kustannettava ja levitettävä helppoja ammatillista liikettä käsitteleviä kirjasia;

5) piiritoimikuntien on koetettava voimiensa mukaan ylläpitää osastojen harrastusta ammatilliseen liikkeeseen sekä kehoitettava puhujiansa selostamaan sen merkitystä;

6) osastojen on keskustelujen, esitelmien, lukurenkaiden y. m. sopivien keinojen avulla pyrittävä kasvattamaan jäsenistään tietoisia ammattiosastojen jäseniä sekä valvottava, että kaikki 2 kohdassa mainitut henkilöt ovat velvollisuutensa täyttäneet;

7) kokous kehottaa kaikkia liiton jäseniä ottamaan osaa ammattiosastojen toimintaan ja henkilökohtaisen agitatsionin avulla vetämään mukaan työtovereitansakin.

Komulainen: Yhdyn Rovioon. Pakkopäätöksillä ei mitään aikaan saada.

Lahti: Jos kumpaa tahansa näistä ehdotuksista toteuttamaan lähdetäisiin, tapettaisiin ehdottomasti kaikki heikommat osastot. Mielestäni olisi Rovion ponsiehdotelman ensimmäisen kohdan tilalle hyväksyttävä l.-toimikunnan ponsien ensimmäinen kohta ja sitten Rovion ponnet muuten sellaisenaan.

Kemppi yhtyi Rovioon. Olisi vaan 5 kohtaan tahtonut joi-takin muutoksia.

Räsänen: Kuopion osastossa oltiin sitä mieltä, että A järjestön päätös oli epäonnistunut. Nuorisoliittohan on pääasiassa koulu, jossa valmistetaan taistelijoita luokkataistelurintamaan. Osasto yhtyi täydellisesti Rovioon. L.-toimikunnan »siveellinen velvollisuus» vaan verukkeilemistä.

Uksila: Olen sitä mieltä, että nykyään, ammatillisen liikkeen vielä näin kehitymätöntä ollen olisi ajattelematonta pakottaa nuorisoliittolaisia jo vuoden osastossa oltuaan ammattiosastoihin yhtymään. Porvarilliset seurat sellaisesta päätöksestä suurimman hyödyn saisivat. —Lumivuokko ja Rovio ovat esim. Oulussa olleet agiteeraamassa viikkomääriä sangen laihoilla tuloksilla.

Kun näin käy kehittyneemmän väen keskuudessa, on kohtuutonta ja järjetöntä panna nuorille pakkomääräyksiä. Yhdyn Lahteen.

M. Niemi yhtyi edelliseen.

Kervinen kannatti osastonsa puolesta 1.-toimikunnan ehdotusta, vaikka A-järjestön päätös onkin huono.

Pakarinen yhtyi »Tamperealaisten» kantaan ja hyväksyi Rovion ponnet.

Viitasaari: Ammattijärjestön päätöksen hyväksymisestä väitetään seuraavan Liiton jäsenluvun alentumisen. Samaa sanottiin aikanaan puolueen päätöksestä. Nyt on kumminkin osoittautunut, että puoluepäätöksen jälkeen on jäsenlukumme vaan lisääntynyt. Ehdotan yhdyttäväksi A-järjestön päätökseen.

Paappanen yhtyi Rovion ponsiin.

Kiviranta: L.-toimikunnan ehdotus 18 vuodesta ei ole pakottava. Jos hyväksytään Rovion ehdotus, hylätään pikkuparanukset. Ehdotusta tehtäessä on 1.-toimikunta pitänyt silmällä suurempia teollisuusseutoja, joissa ammatillinen liike on mahdollinen.

Huttunen hyväksyi Rovion ponsiehdotelman sillä muutoksella, että iponsien 3 kohdan tilalle pannaan niiden viimeinen kohta.

M. Niemi ehdottaa hyväksyttäväksi Rovion ponnet muuten, mutta niiden ensimmäisen kohdan ehdotti kuuluvaksi:

»Kaikkien yhden vuoden Liiton jäsenenä olleiden, 20 vuotta täyttäneitten henkilöitten *siveellinen* velvollisuus on liittyä työalansa ammattiosastoihin.»

Kiianen: Kovin vaikeaksi tulee varmasti A-järjestön päätökseen yhtyminen. Miten tehdään esim. maaseudulla, jossa on pieniä, 15 ä 20 jäsenen nuoriso-osastoja, eikä ammattiosastoja mailla halmeilla?

Lindstedt yhtyi Rovion ponsiin.

Salmenoja piti Rovion ponsia epäonnistuneina. Liittotoimikunnan paremmat.

Lehtola yhtyi edelliseen. On väitetty nuoriso-osastoja jonkinlaisiksi rekryyttikouluiksi, mutta johonkin niidenkin rekryyttien täytyy kuulua.

Väisänen: Tämä kysymys lienee sitä myöten valmis. Annettiinhan eilen liittotoimikunnalle epäluottamuslause, kun se ei ollut tarpeeksi johdonmukainen. Uskallan kuitenkin edelleenkin kannattaa 1.-toimikunnan ehdotusta.

Pukka: Osastoni velvoitti minut kannattamaan Rovion ponsia sillä lisäyksellä, että 1.-toimikunta velvoitetaan toimimaan siihen suuntaan, että A-järjestön päätös tulee puoluepäätöksen kanssa sopusuhtaiseksi.

Nordlund hyväksyi Rovion ponnet pääasiassa. Teki niihin seuraavat muutosehdotukset:

Ponsien ensimmäisen lauseen ehdotti kuuluvaksi: „Kokous pitää viimeisen Ammattijärjestön edustajakokouksen päätöstä Nuorisoliittoon suhtautumisesta epäonnistuneena ja käytännöllistä merkitystä vailla olevana. Mutta koska” j.n. e.

1 kohtaan ehdotti lisättäväksi „jos sellaisia paikkakunnalla löytyy” ja ponsien loppuun lisättäväksi:

»Liittotoimikunnan on ensimmäiselle A:järjestön edustajakokoukselle tehtävä esitys, että kaikille 20 vuotta täyttäneille ja 1 vuoden Sos.-dem. Nuorisoliittoon kuuluneille liiton jäsenille myönnettäisiin, heidän ammattiosastoihin yhtyessään, vapaus sisäänkirjotusmaksuista.”

Viitasaari: Kyllä meidän on annettava enemmän arvoa A:järjestön päätöksille. Ehdotan, että hyväksytään l.-toimikunnan ponnet. Seuraavissa A:järjestön kongresseissa on koetettava saada edullisempia päätöksiä.

Hellsten: Pietarsaaressa vaatii työväenyhdistys kaikkia nuoris-osaston jäseniä yhtymään ammattiosastoihin 18 vuotiaina. Tuo pakkovaatimus on karkoittanut osastosta paljon jäseniä. Pahalla ei mitään hyvää saada.

Asia meni tämän jälkeen ohjelmakysymysten valiokuntaan.

Päätöskeskustelt ja päätös.

Ohjelmavaliokunnan mietinnössä n:o 7 Sos.-dem. Nuorisoliiton suhtautumisesta ammatilliseen liikkeeseen ehdotettiin päätettäväksi seuraavaa:

Tietäen sos.-dem. Nuorisoliiton yhdeksi kaikkein tärkeimmistä tehtävistä ammatillisen järjestäytymisen edistämisen ja voimistuttamisen, päättää kokous liiton suhtautumisesta ammatilliseen liikkeeseen seuraavaa:

- 1) kaikkien 18 vuotta täyttäneiden liiton jäsenten *siveellinen* velvollisuus on liittyä myöskin ammattiosastoihin;
- 2) liiton äänenkannattajan on herätettävä ja ylläpidettävä harrastusta ammatilliseen liikkeeseen asiaa selostavilla kirjoituksilla;
- 3) liittotoimikunnan on kustannettava ja levitettävä helppoja ammatillista liikettä käsitteleviä kirjasia;
- 4) piiritoimikuntien on koetettava voimiensa mukaan ylläpitää osastojen harrastusta ammatilliseen liikkeeseen sekä kehoitettava puhujiansa selostamaan sen merkitystä;
- 5) osastojen on keskustelujen, esitelmien, lukurenkaiden y. m. sopivien keinojen avulla pyrittävä kasvattamaan jäsenistään tietoisia ammattiosastojen jäseniä;
- 6) kokous kehottaa kaikkia liiton jäseniä ottamaan osaa ammattiosastojen toimintaan ja henkilökohtaisen agitatsionin avulla vetämään mukaan työtovereitansakin.

Tämän päätösehdotelman olivat allekirjoittaneet valiokunnan jäsenet *Hannes Uksila, T. Laitinen, Rudolf Lahti* ja *O. Vuoristo*.

Valiokunnan vähemmistö, sen jäsenet */l. T. Viitasaari, H. Jalonen* ja */l. Sundberg* esittivät lisättäväksi edelläesitettyihin ponsiin alustusvihon sivulla 66 löytyvän l-toimikunnan ponsiehdotuksen 2 ja 3 kohdan sekä sivulla 67 olevan lisäehdotuksen.

Räisänen ehdottaa, että valiokunnan ponsiehdotuksen 1 kohdan tilalle hyväksyttäisiin Rovion ponsien 1 kohta.

Viitanen ja *Roi'io* ehdottavat, että ponnet käytäisiin läpi kohta kohdalta ja äänestettäisiin niistä keskustelematta.

Ehdotus hyväksytään.

Äänestyksellä poistettiin valiokunnan mietinnön ensimmäinen kohta (28 — 21 vastaan) ja sijalle hyväksyttiin Rovion ponsiehdotelman ensimmäinen kohta. Valiokunnan ponsiehdotelman muut kohdat hyväksyttiin. iSamo in hyväksyttiin siihen lisättäväksi Nordlundin lähetekeskustelussa tekemä lisäysehdotus, joka merkitsi oleellisesti samaa kuin liittotoimikunnan alkuperäisen ehdotuksen viimeinen kohta, jossa puhutaan sisäänkirjotusmaksu-vapausikärajan korottamisesta 20 vuoteen.

Vankkoja ja *Rovio* ehdottivat lisäksi, että valiokunnan vähemmistön tekemä lisäysehdotus niinikään hyväksyttäisiin ja tyyliteltä ponsiin lisättäisiin.

Kokous hylkäsi ehdotuksen. Päätös Nuorisoliiton suhtautumisesta Ammattijärjestykseen tuli siis seuraavanlaiseksi:

Tietäen sos.-dem. Nuorisoliiton yhdeksi kaikkein tärkeimmistä tehtävistä ammatillisen järjestymisen edistämisen ja voimistuttamisen, päättää kokous liiton suhtautumisesta ammatilliseen liikkeeseen nähden seuraavaa:

1) kaikkien yhden vuoden liiton jäsenenä olleiden 20 v. täyttäneiden henkilöiden on liityttävä jäseniksi ammatinsa ammattiosastoihin;

2) liiton äänenkannattajan on herätettävä ja ylläpidettävä harrastusta ammatilliseen liikkeeseen asiaa selostavilla kirjoituksilla;

3) liittotoimikunnan on kustannettava ja levitettävä helppoja ammatillista liikettä käsitteleviä kirjasia;

4) piiritoimikuntien on koetettava voimiensa mukaan ylläpitää osastojen harrastusta ammatilliseen liikkeeseen sekä kehoitettava puhujiansa selostamaan sen merkitystä;

5) osastojen on keskustelujen, esitelmien, lukurenkaideh y. m. sopivien keinojen avulla pyrittävä kasvattamaan jäsenistään tietoisia ammattiosastojen jäseniä, sekä valvottava, että kaikki 1 kohdassa mainitut henkilöt ovat velvollisuutensa täyttäneet;

6) kokous kehottaa kaikkia liiton jäseniä ottamaan osaa ammattiosastojen toimintaan ja henkilökohtaisen agitatsi onin avulla vetämään mukaan työtovereitansakin;

7) liittotoimikunnan on ensimmäiselle Atjärjestön kokoukselle tehtävä esitys, että kaikille 20 vuotiaalle 1 vuoden Sos.-dem. Nuorisoliittoon kuuluneille henkilöille myönnettäisiin, heidän ammattiosastoihin yhtyessään, vapaus sisäänkirjotusmaksuista.

Ylläolevan päätöksen johdosta ilmoitti Ammattijärjestön toimikunnan edustaja *Matti Paasivuori*, että hän ei päätöstä hyväksy, se kun on ristiriidassa hänen edustamansa järjestön tästä asiasta ennen tekemän päätöksen kanssa ja pyysi tämän vuoksi pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavan

Paheksumislausunnon.

Pyydän pöytäkirjaan merkittäväksi, etten voi hyväksyä tehtyä päätöstä, koska se suuressa määrin poikkeaa S. Ammattijärjestön edustajakokouksen päätöksestä ja voi synnyttää riitaa Sos.-dem. Nuorisoliiton sekä Ammattijärjestön välillä.

M. Paasivuori.

Yllämainittua päätöstä vastaan pantiin sitäpaitsi seuraavat

Vastalauseet:

„Koska emme voi hyväksyä nyt hyväksytyn päätöksen 1 :stä pykälää, jonka olisimme tahtoneet valiokunnan ehdotuksen mukaiseksi, panemme sitä vastaan vastalauseemme.”

Helsingissä 27—11—12.

Hannes Uksila.
T. Laitinen.

Rudolf Lahti.
Karl Hellsten.

Koska kokous päätti, että kaikkien 1 :den vuoden liiton jäsenenä olleiden 20 v. täyttäneiden henkilöitten on liityttävä jäseniksi ammattinsa ammattiosastoihin, pidän tätä päätöstä ristiriitaisena Ammattijärjestön päätöksen kanssa, joten se rikkoo suhteet Amm.-järjestön kanssa ja samalla on rikos kansainvälistä ohjelmaa vastaan, joka määrää nämä suhteet järjestettäväksi. Olisin toivonut, että kysymys olisi ratkaistu valiokunnan ehdotuksen ja vastalauseen mukaan yhdistämällä ne. Sentähden yllä olevan perusteella tahdon merkata tämän kantani pöytäkirjaan.

Helsinki marrask. 27 p. 1912.

J. Viitasaari.

Edellä olevaan yhtyvät
Antti Kiviranta.

Vilho Viitanen.

J. Aro.

XIV. Säännöt.

(Alustusvihon sivut 4—7.)

Useat osastot ja yksityiset liiton jäsenet olivat tehneet muutosehdotuksia Liiton sääntöihin. Niistä keskusteltiin kaikista yht'aikaa ja lausui niiden johdosta m. m.

Toivonen, että Allenin ehdotus matkakulujen tasaamiseksi on oikeaan osattu. Siten järjestäen ei rasiteta liiaksi kauimpana sijaitsevia osastoja. — Liittokokouksen pitopaikkaa ei ole määrättävä vakinaiseksi.

Pakarinen yhtyi edelliseen. Kannatti lisäksi Iisalmen osaston muutosehdotusta. Liittokokous joka kolmas vuosi.

Pukka hyväksyi Allenin muutosehdotuksen, mutta ei Iisalmen osaston ehdottamaa. Liittokokous joka kolmas vuosi.

Aaltonen hyväksyi Allenin muutosehdotuksen. Vastusti päivärahan määräämistä 3:50 markaksi. Kun liittokokoukset pidetään eri paikoissa, tulevat päivärahatkin eri suuruisia.

Kemppi kannatti Allenin ehdotusta. Liittokokoukset joka toinen vuosi. Päivärahoja ei ole Liiton kassasta maksettava.

Kiianen vastusti päivärahojen maksamista Liiton kassasta. Siitä tulisi liian kallista lystiä. Teki osastonsa puolesta Liiton sääntöjen 5 pykälään seuraavan muutosehdotuksen:

„Liittovero suoritetaan piirijärjestöjen kautta ja tilittävät osastot sen piiritoimikunnille neljännesvuosittain ennen tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 15 päivää ja on se 10 p. jäseneltä kaupungeissa ja tehdaspaikoissa, sekä 5 penniä maaseudulla sijaitsevilta osastoilta.

Piirijärjestöt taasen tilittävät verot Liitolle ennen helmi-, touko-, elo- ja marraskuun 15 päivää. Sellaiset osastot, jotka eivät vielä piirijärjestöön kuulu, tilittävät veronsa suoraan liittotoimikunnalle neljännesvuosittain ennen tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun 15 päivää.”

Huttunen hyväksyi Allenin ehdotuksen mikäli se koskee matkakulujen tasaamista. Liittokokoukset joka toinen vuosi.

Vuoristo ei kannattanut matkakulujen verotuksella perimistä. Liittokokous joka kolmas vuosi.

Salmenoja kannatti, osastonsa evästämänä, Turun ja Savonlinnan osastojen tekemiä muutosehdotuksia.

Kiviranta ehdotti Allenin muutosehdotuksen hyljättäväksi.

Kervinen hyväksyi Allenin ehdotuksen sillä muutoksella, että osastot maksavat edustajiensa päivärahat. Liittokokous joka kolmas vuosi.

Nordlund yhtyi Kivirantaan, mitä Allenin muutosehdotukseen tulee. Alustusten lähettämisaika olisi pysytettävä entisellään.

Lahti: Yhdyn Allenin ehdotukseen. Liittokokoukset joka toinen vuosi keväällä. Verotuskysymykseen nähden yhdyin Sorsakosken osaston ehdotukseen.

Hellsten ei hyväksynyt Allenin muutosehdotusta. Liittokokouksenaan nähden yhtyi edelliseen.

Kainulainen hyväksyi Allenin ehdotuksen matkakustannusten tasaamisesta. Liittokokous joka kolmas vuosi keväällä.

Kuukka hyväksyi Allenin muutosehdotuksen kokonaisuudessaan. Liittokokous joka toinen vuosi.

Mimmi Antikainen kannatti Iisalmen osaston muutosehdotusta.

Niemi hyväksyi Allenin ehdotuksen. Liittokokous joka kolmas vuosi.

Jalonen ei Allenin ehdotusta hyväksynyt. Kustannukset tulisivat niin suuriksi, ettei Liitto, sillä kun ei ole suuria käyttövaroja, voisi sitä kestää.

Toivonen: Ei syntyisi suurempia hankaluuksia asiat Allenin ehdottamaan suuntaan järjestämisestä. Tietenkin saisivat edustajansa liittokokoukseen lähettää vain ne osastot, jotka ovat kokousveronsa suorittaneet. Liittokokous joka kolmas vuosi. Alustusten lähettämisen suhteen olen sääntöjen kannalla.

Mattila yhtyi Iisalmen osaston ehdotukseen matka- ja päivärahakysymyksessä.

Viitasaari ehdotti Allenin muutosehdotuksen hyljättäväksi. Siitä joutuisivat täsmälliset osastot kärsimään. Savonlinnan osaston ehdotus olisi niinkään hyljättävä. Liittokokousajan suhteen pysyttävä ennallaan.

Paasivuori vastusti Allenin ehdotusta. Se olisi Liitolle turmioksi. Suurissa ammattiliitoissakaan ei vielä ole uskallettu tuota tapaa ottaa käytäntöön. Ammattijärjestössä se hädintuskin käy laatuun, mutta tarvitaankin siellä edustajakokouksiin summa rahaa. Tuollaisia ehdotuksia ei olisi noin vaan silmät ummessa mentävä hyväksymään.

Viitanen: Allenin kanta ei ole l.-toimikunnan. Kokoukset paras pitää keväällä. Liittokokoukset pidettävät joka toinen vuosi.

Keskustelun päätyttyä päätettiin heti, ilman valiokuntaan lähettämättä, äänestää muutosehdotuksista.

Allenin muutosehdotus (sivu 5) hyljättiin suurella enemmistöllä.

Savonlinnan osaston muutosehdotus (sivu 7) hyljättiin.

Iisalmen osaston muutosehdotus hyljättiin.

Turun, Sorsakosken ja Kotkan osastojen muutosehdotukset menivät valiokuntaan, josta palattua Turun osaston ehdotus, että liittokokoukset pidettäisiin joka kolmas vuosi, hyväksyttiin 30

äänellä 28 vastaan.¹⁾ Samoin hyväksyttiin samaan, yhdeksänteen pykälään sellainen muutos, että sen toinen momentti nyt tuli kuulumaan:

Liittotoimikunta kutsuu liittokokouksen koolle. Kaikkien kysymyksien ja esityksien, jotka ovat tarkoitetut liittokokouksen käsiteltäviksi, tulee olla jätettynä liittotoimikunnalle viimeistään kolme kuukautta ennen liittokokousta ja olla vähintään kuusi viikkoa ennen kokousta osastojen saatavissa.

Muuten hyväksyttiin säännöt entisienlaiseksi lukuunottamatta VI pykälää, joka liittotoimikunnan jäsenluvun lisäämisen vuoksi sekä sentähden, että päätettiin puheenjohtaja ja sihteeri liittokokouksessa valittavaksi, tuli seuraavanlaiseksi:

VI §. Liittotoimikunta. Liittotoimikunta valitaan liittokokouksessa suljetuilla lipuilla toimitettavalla äänestyksellä seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi. Siihen kuuluu paitsi liittokokouksen valitsemaa puheenjohtajaa ja sihteerä sekä puoluetolimikunnan edustajaa, 7 varsinaista ja 7 varajäsentä, näistä yksi vakinainen ja yksi varajäsen ruotsinkielisten klubien ehdotuksesta valittu. Toimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä keskuudestaan tai ulkopuolelta taloudenhoitajan.

Liittotoimikunnasta eronneen vakinaisen jäsenen tilalle tulee varajäsen, tai, hänen ollessaan estettynä, liittotoimikunnan valitsema henkilö.

Liittotoimikunnan tehtävänä on:

Hoitaa liiton raha-asioita, joista se on vastuunalainen liittokokoukselle;

johtaa ja hoitaa nuorisoagitatsionia maassa, huolehtia uusien osastojen perustamisesta, antaa pyydetessä neuvoja ja ohjeita osastojen työn järjestämisessä, panna toimeen luentokursseja, valvoa liiton äänenkannattajan kantaa ja toimitustapaa, kustantaa ja levittää sopivaa nuoriso- ja agitatsioonikirjallisuutta, toimeenpanna liittokokouksien päätökset ja laatia kuhunkin liittokokoukseen kertomus liiton toiminnasta kuluneelta kaksivuotiskaudelta, jonka toimintakertomuksen tulee olla osastojen saatavana vähintään 4 viikkoa ennen liittokokousta;

puolivuosittain esittää tilintarkastajien lausunnolla varustetun tilikertomuksensa osastoille, sekä liittokokoukselle täydellisen selonteon taloudellisesta asemasta;

¹⁾ Jälestäpäin on liittotoimikunta, huomattuaan päätöksen sääntöjen vastaiseksi (huom. liiton sääntöjen XIII pykälä), jättänyt tämän muutospäätöksen huomioonottamatta, joten liittokokouksen väliaikoihin nähden edelleen on voimassa vanhojen sääntöjen määräykset.

Sihteeri.

pitää nuolta liittokokouksen kokoonkutsumisesta sekä sen valmisteluista;

tarkastaa ja hyväksyä paikallisosastojen säännöt.

Ruotsinkielisten järjestöjen asioita hoitaa heidän valitsemansa keskuskomitea. Liittotoimikunnan kotipaikka liittokokouksen väliajaksi määrätään kussakin liittokokouksessa.

XV. Liiton suhtautuminen sos.-dem. puolueeseen.

(Alustusvihon sivu 61.)

Kysymys meni lähete keskustelutta valiokuntaan.

Valiokunta mietinnössään ehdotti, että hyväksyttäisiin seuraava, Rovion alustuksessaan esittämä päätöslauselma:

Kokous päättää:

Sos.-dem. Nuorisoliitto työskentelee entistä suuremmalla tarmolla sosialidemokratian tarkoitusten selvittämiseksi työläisnuorison keskuudessa ja pyrkii voimiensa mukaan saamaan sos.-dem. puolueen jäseniksi yhä lukuisimmat joukot nuoria työläisiä.

Lisäksi päättää kokous, että

1) jokaisen 21 vuotta täyttäneen ja 1 vuoden liitossa jäsenenä olleen on liityttävä puolueeseen;

2) osastojen johtokuntien on tarkoin valvottava, että ylläolevaa päätöstä seurataan, sekä keskustelujen, puheiden, kirjallisuuden y. m. keinojen avulla edistettävä asiaa;

3) kokous vakavasti kehoittaa kaikkia liiton jäseniä ottamaan osaa puoluetöimintaan ja edistämään sosialidemokratian voittoa kulkua.

Tämä päätöslauselma hyväksyttiin yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

XVI. Tulo- ja menoarvio.

Viitanen esitti tulo- ja menoarvion v:si 1913. Lykättiin talousvaliokuntaan, joka mietintönään n:o 1 esitti seuraavan

*Ehdotuksen Liiton vuosittaiseksi tulo- ja menoarvioksi:**Tulot.*

Sisäänkirjoitusmaksuja ja liittoveroja	5,000:
Puolueavustus	11,000: —
Varmat saatavat	900:
Kirjallisuuden myynti	8,000: —
	Smk. 14,900: -

*Menot.**Palkkoihin:*

Sihteeri 200: — kk	2,400 :
Taloudenhoitaja	1,200:
Vuokriin	240: —
Kulunkitilille	1.000:
Kans. väl. vero	165: -
<i>Agitatsioniin:</i>	
Piireille	1,600:
Ruotsalaisille	500:
Tohnik. käytettäväksi tilapäiseen agitatsioniin	500:
Kirjojen kustannukseen	4,300: -
Vanhoihin velkoihin	2,512: -
Toimikunnan palkkiot	113: -
Edust. kansainvälisessä konfer.	200: —
Ylijäämä vuodessa	<u>210:</u>
	Smk. 14,900:

Toivonen piti kirjojen myynnistä saatavaksi otaksuttua summaa liian suurena. Huomautti erästä pienestä laskuvirheestä (korjattu ylläolevaan).

Nordlund ehdotti tulo- ja menoarvion sellaisenaan hyväksyttäväksi.

Ylläoleva tulo- ja menoarvio hyväksyttiin sellaisenaan yksimielisesti.

XVII. Suhde Nuoriso-internationaaleen.

Alusti *Railo*. Esitti, useiden syiden perusteella, että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto yhtyisi kannattamaan Internationaalen Brysseliin siirtämistä. Siellä tulisi se välittömään yhteyteen sosialistisen Internationalen toimikunnan kera ja siellä ehkä saataisiin Nuoriso-internationaalen sihteeriksi uudelleen toveri H. de Man, joka ennen Internationaalen Wieniin siirtämistä tarmokkaasti sihteeristön asioita hoiti.

Samoin esitti alustaja,, että tästä lähtien maksettaisiin kansainvälinen vero 5,000 jäseneltä entisen 4,000 sijaan, liiton jäsenluku kun keskimäärin tästä lähtien vähintään tuohon määrään nousee.

Lisäksi esitti alustaja, että seuraravaan kansainväliseen konferenssiin lähetettäisiin oma edustaja ja maksettaisiin sille liiton veroista 200 markkaa matkarahoiksi. Samoin, että Liitto luovuttaisi jonkun summan liikkeemme tunnetuksi tekemiseksi ulkomailla, niin kuin tämän kongressin selostuksen ja sen tärkeimpien päätösten kääntämiseksi saksan kielelle.

Toveri Railon esitykset hyväksyttiin yksimielisesti toiminta-ohjeiksi liittotoimikunnalle.

XVIII. Miten Suomen sos.-dem. nuorison olisi työskenneltävä vallitsevaa taantumusta vastaan?

(Alustusvihon sivut 67—71.)

Kysymys ei herättänyt lähetekeskustelua.

Ohjelmakysymysten valiokunta, joka asiata valmisti, esitti siihen nähden hyväksyttäväksi seuraavan päätöslauselman:

»Taistelusta paraillaan vallitsevaa ja yhä uhkaavammaksi paisuvaa taantumusta vastaan viittaa kokous siihen, mitä tuossa suhteessa on lausuttu vasta hyväksytyssä liiton toimintaohjelmassa, sekä lausuu käsityksensä seuraavaa:

Vallitseva valtiollinen sorto on seuraus kapitalistisesta riistosta, joka maatamme kohtaa siirtomaapolitikalle ominaisista syistä ja on tämän sorron perimmäisenä tarkoituksena sellaisten olosuhteitten muodostaminen, että ne täydelleen turvaisivat venäläisen kapitalismin riistovapauden.

Tämän käsityksen nojalla päättää Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton edustajakokous, tietäen sorron ja riiston vasta kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kukistuessa kokonaan lakkaavan ja että tämä kumoaminen voi vain luokkataistelun avulla tapahtua, taistelussa hallitsevaa taantumusta vastaan noudatettavaksi seuraavaa:

1 ssi. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton on alaistensa osastojen sekä niiden jäsenten avulla yhä laajemmille joukoille selitettävä vallitsevan taantumuksen pyrkimyksiä ja sen taloudellisia syitä.

2:si. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton on entistä tarmokkaammin työskenneltävä taantumuksen vastustamiseksi maassamme kaikilla Suomen Sos.-dem. puolueen hyväksymillä keinoilla sekä valistamalla yhä laajempia nuorisjoukkoja käsittämään luokka-asemansa ja kasvattamalla niistä täten luokkatietoista köyhälistöä.

3:si. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton jäsenten on pysyttävä erillään yhteistoiminnasta minkäänlaisten kopioiden tahi yksityisten kanssa, jotka ovat poikkeavia sos.-dem. katsantokannan omaavasta köyhälistöstä. — Myöskin on varottava provokatsionia ja jos sellaista ilmenee, vastustettava sitä koettaen saada se tehottomaksi.

Kotimaisen porvaristomme suhtautumisesta taantumukseen lausuu kokous:

Koska venäläisten suomisyöjäin ohella on kansalaisvapauttamme polkumassa ja eräitten köyhälistölle tärkeiden eduskunnan hyväksymien lakien, kuten esim. työväen suojeluskin, kieltolain j. n. e. voimaan astumisen ehkäisemiseksi juonittelemassa myöskin kotimainen porvaristomme, lausuu kokous syvimmän inhonsa näitä maamme porvariryhmiä kohtaan.

Nordlund: Mietinnössä toistetaan tarpeettomasti jo aikaisemmin hyväksyttyjä menettelytapaponsia. Kolmas kohta olisi poistettava, se kun vaan kertoo, mitä ennen on sanottu.

Turhia yhtyy Nordlundin ja ehdottaa, että pöytäkirjan tarkastajille annettaisiin oikeus ponsien tyylittelyyn.

Viitanen ehdotti ponnit lähetettäväksi valiokuntaan tyylitellyä ja tarkistusta varten.

Kiviranta yhtyi Nordlundin.

Kokous päätti yksimielisesti poistaa ponsista kolmannen kohdan. Muuten hyväksyttiin ponsiehdotelma kokouksen päätökseksi ja jätettiin pöytäkirjan tarkastajille tehtäväksi niiden tyylittely.

XIV. Alaikäisten: työn suojelus.

(*Alustusvihon sivut 44—51.*)

Kysymys meni valiokuntaan ilman lähetekeskustelua.

Ohjelmakysymysten valiokunta esitti, asiata harkittuaan, mietinnössään n:o 4 seuraavaa:

Nuorten työläisten suojelus.

Tämä kysymys ansaitsee kokouksen huomiota suuremmassa määrässä, kuin useat muut kokouksen käsittelemistä kysymyk-

sistä. Huomautamme vaan, mitä tästä jo ohjelmakysymyksen yhteydessä sanotaan, sekä kiinnitämme huomiota niihin perusteluihin, joita on esitetty Uudenmaan ja Porin nuorisopiiritoimikuntien taholta. Omasta puolestamme tahdomme lisäksi kiinnittää huomiota asian tärkeyteen ja huomautamme siitä seikasta, että tämä kysymys on jäänyt edellisissä liittokokouksissa huomioon ottamatta ja kuitenkin työläisnuoriso Suomessa kärsii enemmän kapitalistisen järjestelmän painosta kuin esimerkiksi militarismin, joka tähän asti on ollut ohjelman pääkysymyksiä. Kun otamme vielä huomioon sen vaikutuksen, mikä kysymyksen tarkalla määrittelyllä tulee olemaan ammattiliittoihin nähden, kun ne vastaisuudessa tulevat ajamaan työehtosopimuksia läpi, niin ehdotamme, että kokous yhtyy seuraavaan ponsiehdotelmään:

Kokous katsoo, että alaikäisten työvoiman käyttö teollisuuden, maanviljelyksen, kaupan ja käsiammattien palvelukseen sekä yleensä palkattuun työhön on nykyiselle heikomman riistoon perustuvalle tuotantojärjestelmälle ominaista. Siellä kaikkialla, missä konetyö tulee kysymykseen, on se valmistanut halvalle, alaikäisten työlle halutun kysynnän. Käsiammateissa ja muilla työaloilla, missä konetyö ei suuremmissa määrässä ole käytännössä, mutta missä kuitenkin palkattua työtä käytetään, pakottaa taasen äärimmäisyyteen kehitetty kilpailu työnantajain hakemaan palvelukseensa mahdollisimman halpaa työvoimaa, jota se saa juuri alaikäisten ja naisten työstä.

Samalla kokous kuitenkin lausuu selvänä käsityksenään, että alaikäisten työläisten käyttö siinä määrin ja niin rajattomasti kuin on laita nykyään, muodostaa kansalle mitä vakavimman vaaran, se kun tekee kansan suuren enemmistön henkisesti ja ruumiillisesti vaivaiseksi.

Myös katsoo kokous nykyään voimassa olevat työväen suojelulait kokonaan kykenemättömiksi antamaan riittävää suojaa alaikäisten työlle. Niiden ulottuvaisuus koskee vaan osaa työläisiä ja niissäkin ammateissa, joita se koskee, on lasten ja nuorten ikärajat ylen alhaiset ja työpäivä julman pitkä. Lisäksi monet takaportit ja huono ammattitarkastus saattavat näistä laista työväen suojelulakien irvikuvan.

Eduskunnan hyväksymiin työväen suojelulakeihin nähden lausuu kokous:

1) Että se ei pidä niitä paljoakaan voimassa olevia työväen suojelulakeja parempina alaikäisiin työläisiin nähden, ne kun eivät koske kaikkea palkattua työtä, ja alin ikäraja on ylen alhainen ja työpäivä pitkä alaikäisille, sekä laajat takaportit; koska ne kuitenkin sisältävät eräitä tärkeitä saavutuksia työvälle, kuten pisimmän työpäivän rajan y. m., on sos.-dem. edus-

kuntaryhmän tehtävä kaiken voitavansa niiden voimaan saattamiseksi.

2) Työläisnuorison tehtävä on taistella kapitalistista riistoa vastaan ja sentähden on asetettava suojeluskomiteoita, joiden tehtävänä on armotta vetää julkisuuteen jokainen rikkomus voimassaolevia suojelusmääräyksiä vastaan ja siten pakottaa työnantajat niitä noudattamaan, sekä täten julkisuuden avulla kasvattaa yleistä mielipidettä tukemaan vaatimusta, että nuorten työläisten riisto on ehdottomasti lopetettava.

3) Samalla on nuorisojärjesöjen tehtävä entistä tarmokkaammin valistustyötä järjestymättömän työläisnuorison keskuudessa, koettamalla saada työläisnuorisoa järjestöihin, jotta nekin voisivat tarmokkaasti ottaa osaa taisteluun inhimillisten työväen suojeluslakien aikaansaamiseksi. Sentähden on liittotoimikunnan järjestettävä tämä agitatsioni ja valvottava, että osastot koettavat, mikäli mahdollista, saada kaikille sos.-dem. työväen järjestöjen luentokursseille vähintään yhden luennon nuorten työntekijäin suojeluksesta.

4) Kokous pitää kuitenkin välttämättömänä, että sos.-dem. eduskuntaryhmän taholta lähimmässä tulevaisuudessa uudelleen otetaan koko laajuudessaan työväen suojeluslainsäädäntö eduskunnassa esille, jolloinka m. m. nuorten työläisten suojeluksesta on laissa määrättävä:

a) että nuorta työläistä ei ole sallittava käyttää työssä ennenkuin hän on täyttänyt 16 vuotta;

b) että alle 18 vuotiaitten niin mies- kuin naispuolistenkin työntekijäin työpäivä ei saa olla pitempi kun 6 tuntia ja on työskentelemisen tapahduttava klo 6 aamulla klo 6 illalla välisellä ajalla. Samoin on heille annettava 36 tuntia kestävä yhtämittainen sunnuntailepo;

c) koulunkäyntivelvollisuus on määrättävä 16 ikävuoteen asti, pakollinen ammattikehitys- ja yleissivistysopetus jo toimivissa tai sitä varten perustettavissa oppilaitoksissa vapaitten ammattien alalla on saatava jatkumaan aina siihen asti, kun työläinen on täyttänyt 18 vuotta;

d) oppiajan pituus ei missään tapauksessa saa olla 2 vuotta pitempi, koeaikakin siihen luettuna ja on oppilaan sallittava suorittaa oppinsa useammassakin kuin yhdessä paikassa ilman että oppiaikaa siitä pidennettäisi; älköön myöskään oppilaalla teetettävä ammattiin kuulumatonta työtä; sen lisäksi on vallalla oleva kurinpito ja ruumiillinen rangaistus sekä ruoka- ja asuntopakkojärjestelmä poistettavat;

e) ammatintarkastus on saatava entistä tehokkaammaksi erikoisesti huomioon ottaen nuoria työläisiä koskevat suojelusmääräykset; ja

f) että lainsäädäntö on ulotettava ehdottomasti kaikkeen palkattuun työhön.

5) Ammatillisten järjestöjen tulisi uusia työehtosopimuksia laatiessaan ottaa huomioon se, mitä nuorten työläisten suojeluksesta on päätetty.

Päätöslauselmaehdotuksen johdosta sukeusi lyhyt keskustelu.

Paasivuori: Kun lausunto ei ole painettuna, on sitä vaikea yksityiskohtaisesti arvostella. Se kuitenkin useissa kohdin poikkeaa puolueemme ohjelmasta. Voi olla eri mieltä siitä, missä määrin lasten ikärajan korottaminen on edullista. Lauselmassa sanotaan, että nuorten työläisten riisto on lopetettava, mutta sehän on erottamattomassa yhteydessä yleensä työn riiston kera ja voi se vaan sen kanssa loppuakin. Eduskunnan hyväksymän lain ikärajaa suotta sanotaan alhaiseksi, sillä missään maassa ei se ole sen korkeampi. Päinvastoin. Melkeinpä kaikkialla on se alempi.

Viitasaari puolusteli mietinnössä esitettyjä ponsia. Mitä tulee lasten ja nuorten työntekijäin ikärajaan, on ponsiehdotelma yhdenmukainen kansainvälisen nuorisokonferenssin päätösten kanssa. Ei siitä käy tinkiminen.

Räsänen: Ei ole kovin suuria toivottava iparlamentarisesta työstä asiain nykyisellään ollen. Oppilaskysymykseen ei kannata järin suurta huomiota kiinnittää, kapitalismi kun yhä suuremmassa määrässä tekee ammattityöläisistä tehdastyöläisiä, jotka eivät mitään oppiaikaa tarvitse.

Jalonen: Ei ole ohjelmasta nykyisten olojen perusteella tingittävä. Ohjelmassa esitetään vaatimukset, jotka katsomme tarpeellisiksi toteuttaa.

Karjalainen: Korkea ikäraja lasten työssä käyttöön nähden kasvattaa *haluttomuutta työhön*. Oppiaikaa koskeva kohta olisi jätettävä pois, sillä eri ammateissa ovat vaatimukset siihen nähden niin kovin erilaiset. Jos oppiajan ylimmäksi rajaksi pannaan 2 vuotta, on ponsiin saatava myöskin määräys, että oppia on ammattikoulussa täydennettävä.

Viitasaari puolusteli valiokunnan ehdotusta ja selitteli syitä, jotka pakottavat ikärajan asettamaan ehdotelman mukaiseksi ja mikä oppiaikamääritelmä on välttämätön.

Kiviranta hyväksyi valiokunnan ponnet, mutta olisi tahtonut niihin joitakin muodollisia muutoksia.

Valiokunnan päätöslauselmaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti kokouksen päätökseksi.

XX. Kevät- ja joulujulkaisujen kustantaminen.

Vankkoja esittää Työläisnuorison sanomalehtiosakeyhtiön yhtiökokouksen puolesta, että Työläisnuorisolle annettaisiin yksinoikeus kevät- ja joulujulkaisujen kustantamiseen. Tämä sen vuoksi, että lehti tarvitsi näiden julkaisujen tuottamaa voittoa tuekseen.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

XXI. Liittotoimikunnan kotipaikka.

Vankkoja: L.-toimikunta edelleenkin pidettävä Helsingissä. Mikään muu paikka ei voi tulla kysymykseenkään. Jos se, niin kuin on ehdotettu, siirrettäisiin Tampereelle, ei liittokokouksen päätöstä puoluetoimikunnan ja ruotsinkielisten keskuskomitean edustuksesta siinä merkitse mitään. Sitäpaitsi puuttuu Tampereella voimia, joita taasen Helsingissä on riittämään asti. Ei ole kerrassaan mitään syytä lähteä l.-toimikunnan paikkaa muutelemaan.

Railo: Hyvin tietäen ne hankaluudet, mitä lehden ja l.-toimikunnan erillään olosta syntyy, ehdotan l.-toimikunnan siirrettäväksi Tampereelle.

Kiviranta yhtyi edelliseen.

Kemppi kannatti Helsingiä.

Lehikoinen yhtyi Railoon.

Karjalainen yhtyi Kemppiin.

Viitasaaren mielestä oli Helsingistä mahdoton saada kokoon l.-toimikuntaa. Siksi on se siirrettävä Tampereelle.

Itkonen kannatti Tamperetta.

Hellsten kannatti Helsingiä.

Niemi samoin.

Mattila samoin.

Lindstedt samoin.

Vuoristo kannatti Tamperetta.

Laiho kannatti Helsingiä.

Pukka samoin.

Vankkoja puolusti edelleen kantaansa, ja kehoitti helsinkiläisiä, Liiton etua silmälläpitäen, ottamaan liittotoimikunnan vastaan.

Turkian mielestä ei helsinkiläisiä, epäluottamuslauseen jäi-

keen, voida pakottaa l.-toimikuntaa vastaan ottamaan. Oli kuitenkin sitä mieltä, että l.-toimikunta olisi Helsinkiin saatava.

Äänestyksellä päätti kokous 49 äänellä 6 vastaan liittotoimikunnan kotipaikaksi edelleenkin *Helsingin*.

XXII. Vaalit.

Puheenjohtajan

vaalista sukeusi kiivas keskustelu. Toveri *Viitanen*, jota yksimielisesti kannatettiin liiton puheenjohtajaksi, kieltäytyi tästä toimesta, hän kun oli saanut epäluottamuslauseen l.-toimikunnan mukana, s. o. hän ei ole tyydyttävästi toiminut.

Toiselta puolen selitettiin, että l.-toimikunnan toiminnan arvosteleminen ei suinkaan liene luvaton ja että sen toiminnan *moittimisella* ei ollenkaan ole tarkoitettu epäluottamuslauseen antamista.

Keskustelun päätyttyä valittiin Vilho Viitanen yksimielisesti puheenjohtajaksi liitolle.

Sihteeri.

Toimitus-, tarkastus- ja tutkijalautakunta, joka oli tarkastanut Liiton sihteerin tointa hakeneiden toverien Kustaa Rovion, Oskari Rauhalan ja Santtu Vuorion hakupaperit, esitti niiden johdosta kokoukselle seuraavan lausunnon:

Valiokunta on tarkastanut liiton sihteerin tointa hakeneitten toverien hakemukset ja ilmoittaa kokoukselle,

että koska kenelläkään sanottua tointa hakeneista ei ole valiokunnan tietojen mukaan toimessa tarpeellisten kielten taitoa, ei valiokunta puolestaan katso voivansa ehdottaa ketään nykyisistä hakijoista sihteeriksi valittavaksi ja jättää puolestaan kokouksen harkittavaksi, mihin toimenpiteisiin asiassa nyt olisi ryhdyttävä.

Paasonen ei pitänyt kielitaitoa niin välttämättömänä ja olisi toivonut valiokunnan hakijain muihin kykyihin suurempaa huomiota kiinnittävän.

Useat puhujat ehdottavat sihteeriksi *Railoa* ja *Kohosta*, vaikka nämä eivät ole tointa hakeneetkaan.

Railo kieltäytyy jyrkästi.

Kohonen samoin.

Kervinen piti sihteerin kyvyistä tärkeimpänä ehdotonta raittiutta.

Huhta piti kielitaitoa tärkeänä. Kun ei kieliä taitavaa saatu, on tyydyttävä taitamattomaan. Kannatti *Roviota*.

Äänestys toimitettiin suljetuilla lipuilla. Sen tulos oli seuraava :

<i>Kustaa Rovio</i>	40	ääntä.
<i>Santhu Vuorio</i>	8	„
<i>Oskar Rauhala</i>	5	„
<i>Jussi Railo</i>	1	„

Liiton sihteeriksi tuli siis suurella enemmistöllä valituksi *Kustaa Rovio*.

Liittotoimikunta.

Viitanen kieltäytyy edelleenkin jyrkästi ottamasta vastaan puheenjohtajan tointa. Ei myönnetty eroa. Samoin kieltäytyvät melkein kaikki liittotoimikunnan ehdokkaat.

Vankkoja ehdottaa, että *Jussi Railo*, jonka läsnäolo l.-toimikunnassa on niin tarpeellinen, hyväksyttäisiin ilman äänestystä ja yksimielisesti l.-toimikunnan jäseneksi.

Turkia kannatti tehtyä ehdotusta.

Kokous hyväksyi ehdotuksen ja valitsi siis *Railon* yksimielisesti ja äänestyksettä jäseneksi liittotoimikuntaan.

Railo kieltäytyy edelleen, mutta kieltäytymistä ei otettu huomioon.

Jälellä oli viiden vakinaisen l.-toimikunnan jäsenen vaali. Äänestys toimitettiin suljetuilla lipuilla ja jakautuivat äänet seuraavasti:

<i>/.</i>	<i>Lumivuokko</i>	38	ääntä.
<i>A.</i>	<i>Kiviranta</i>	27	
<i>J.</i>	<i>Viitasaari</i>	25	„
<i>V.</i>	<i>Katajapuro</i>	24	
<i>S.</i>	<i>Melin</i>	22	
<i>M.</i>	<i>Väisänen</i>	19	
<i>E.</i>	<i>Hämäläinen</i>	15	n
<i>K.</i>	<i>Jaakkola</i>	13	„
<i>A.</i>	<i>Rauhala</i>	10	„
<i>S.</i>	<i>Vuorio</i>	8	
<i>J. V.</i>	<i>Holm</i>	8	
<i>A.</i>	<i>Räsänen</i>	7	
<i>M.</i>	<i>Ampuja</i>	7	„
<i>S.</i>	<i>Pukander</i>	7	
<i>V.</i>	<i>Pukka</i>	7	
<i>F.</i>	<i>Sydänmaa</i>	6	
<i>V.</i>	<i>Puhakka</i>	5	

Ruotsinkielisten klubien edustajat ilmoittivat valinneensa 1.-toimikuntaan edustajakseen /*. Sandbergin.*

Liittotoimikunnan kokoonpano

tuli siis seuraavanlaiseksi:

Vilho Viitanen (puheenjohtaja).

Kustaa Rovio (sihteeri).

Jussi Railo.

Jussi Lumivuokko.

Antti Kiviranta.

J. Viitasaari.

Vihtori Katajapuro.

Saima Melin ja

J. Sundberg, sekä puoluetolimikunnan vasta valitsema edustaja.

Varajäseniksi hyväksyttiin lähinnä ääniä saaneet äänimääränsä mukaisessa järjestyksessä.

Tilintarkastajat.

Vakinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin *H. Hurmevaara* ja *E. Lampila,* varatilintarkastajiksi *K. Heinonen* ja *H. Saxman.*

Päättäjäistoimet.

Seuraava liittokokous

päätettiin pitää Tampereella.

Pöytäkirja

päätettiin laatia suppeaan muotoon ja siten, että siinä asiat kerrotaan kysymyksittäin eikä käsittelyjärjestyksessä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin *Antti Kiviranta, J. Viitasaari* ja *Hannes Stolt.*

Toveri *Ruuska* esitti Helilän osaston avunpyyntökiertokirjeen, jota osasto oli lähetellyt osastoille ja halusi nyt jakaa kokouksen osanottajille.

Viitanen paheksui sitä, että osasto oli mennyt 1.-toimikunnalle ilmoittamatta tuollaisia keräyslistoja liikkeelle panemaan. — Päätettiin vastaisen varalta, että osastojen on aina keräyksiä toimeenpannessaan hankittava 1.-toimikunnan suostumus.

Väisänen puhui lopuksi muutamia sanoja kotiinlähteville edustajille ja esitti kolminkertaisen eläköönhuudon sos.-dem. nuorisoliikkeelle, johon kokous voimakkaasti yhtyi.

Rovio kiitti muutamin sanoin 'hänelle osoitetusta luottamuksesta ja lupasi parhaansa mukaan tehtävänsä täyttää.

Nordlund kiitti paikallisia osastoja maalaisia kohtaan osoitetusta vieraanvaraisuudesta.

Kokous päättyi puoli 7 illalla 27 p:nä Internationaaleen.

Pöytäkirjan oleirame tankastajneet ja hyväksymme.

Helsingissä 25 p. Tammik. 1913.

Antti Kiviranta.

J. T. Viitasaari.

Hannes Stolt.

Sisällysluettelo.

Kokouksen järjestystoimet.....	
Toimintakertomuksen arvostelu.....	
Tilikertomus	
Sama kotipaikka l.-toimik. ja „Työläisn.”.....	
Ehdotus liiton toimintaohjelmasta ja menettelyt,	
Liiton toiminnan uud. järjestäminen.....	
Liiton ja piirijärjestöjen suhde.....	
Ruotsinkiel. osast. keskuskom. asema liitossa .	
Valistuskysymykset.....	
Pohjoismaisen n sihteeristön perust	
Kunnalliskysymys	
Mille kannalle on asetut, alkohol. suht	
Sotilaskysymys.....	
Liiton suht. ammatill. liikkeeseen.....	
Säännöt.....	
Suhtautuminen sos.-dem. puolueeseen.....	
Tulo- ja menoarvio.....	
Suhde Nuoriso-internationaleen.....	
Taantumuksen vastustaminen.....	
Alaikäisten työn suojelus.....	
Kevät- ja joulujulkaisujen kust	
Liittotoimik. kotipaikka.....	
Vaalit.....	
Päättjäistoimet.....	

